

372.8
๗153๗
๖.3

บริจาค

การศึกษาความพึงพอใจในการเรียนกลุ่มสาระการเรียนรู้อาชีพและเทคโนโลยี
ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4
โรงเรียนในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน เขตคลองสาน กรุงเทพมหานคร

งานวิจัย
ของ
นางสาวชนิตรา ศรีลัมพ์

2 S.A. 2547

งานวิจัยนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาวิชา ปถ.692 ภาคนิพนธ์ระดับสูงและ ปถ.693
การวิจัยทางประถมศึกษา ตามหลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต วิชาเอกการประถมศึกษา
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
พฤษภาคม 2547

h 259 152

การศึกษาความพึงพอใจในการเรียนกลุ่มสาระการงานอาชีพและเทคโนโลยี
ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4
โรงเรียนในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน เขตคลองสาน กรุงเทพมหานคร

บทคัดย่อ
ของ
นางสาวชนิตรา ศรีลัมพ์

งานวิจัยนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาวิชา ปถ.692 ภาคนิพนธ์ระดับสูงและ ปถ.693
การวิจัยทางประถมศึกษา ตามหลักสูตรปริญาการศึกษามหาบัณฑิต วิชาเอกการประถมศึกษา
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
พฤษภาคม 2547

บทคัดย่อ

ชนิตรา ทรัพย์.(2547).การศึกษาความพึงพอใจในการเรียนกลุ่มสาระการงานอาชีพและเทคโนโลยีของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน เขตคลองสาน กรุงเทพมหานคร. งานวิจัย กศ.ม. (การประถมศึกษา). กรุงเทพมหานคร : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. คณะกรรมการควบคุม : ผู้ช่วยศาสตราจารย์สนั่น มีขันหมาก และอาจารย์ทัศนาก ทอภักดี.

การศึกษครั้งนี้มีจุดมุ่งหมายเพื่อการศึกษาความพึงพอใจในการเรียนกลุ่มสาระการงานอาชีพและเทคโนโลยีของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ในด้านเนื้อหาสาระ ด้านกระบวนการจัดการเรียนรู้ ด้านสื่อการเรียนการสอน และด้านวัดและประเมินผลการเรียนรู้ จำแนกตามเพศ ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

กลุ่มตัวอย่างที่ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ ได้แก่ นักเรียนในโรงเรียนประถมศึกษาชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ปีการศึกษา 2546 สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน เขตคลองสาน กรุงเทพมหานคร จำนวน 160 คน โดยใช้วิธีสุ่มอย่างง่าย เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บข้อมูล ได้แก่ แบบสอบถามแบบเลือกตอบ (Check List) และแบบสอบถามมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) มี 5 ระดับ วิเคราะห์ข้อมูลด้วยการหาเฉลี่ย ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน ส่วนในการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยระหว่างกลุ่มตัวอย่างที่มากกว่า สองกลุ่มใช้สถิติ F-test แบบ One – way ANOVA ในกรณีที่มีความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ใช้การทดสอบเป็นรายคู่ด้วย Scheffe's test

ผลการวิจัยพบว่า

1. นักเรียนมีความพึงพอใจในการเรียนกลุ่มการงานอาชีพและเทคโนโลยีโดยรวมอยู่ในระดับมาก
2. นักเรียนชายและนักเรียนหญิงมีความพึงพอใจในการเรียนกลุ่มสาระเทคโนโลยี โดยรวมไม่แตกต่างกัน เมื่อพิจารณารายด้าน ด้านกระบวนการจัดการเรียนรู้แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยนักเรียนหญิงมีความพึงพอใจมากกว่านักเรียนชาย นอกจากนั้นไม่แตกต่างกัน
3. นักเรียนที่มีระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนที่ต่างกันมีความพึงพอใจในการเรียนกลุ่มสาระเทคโนโลยีโดยรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยนักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนที่ระดับ 2 ระดับ 3 และระดับ 4 มีความพึงพอใจมากกว่านักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนที่ระดับ 1 เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า
 - 3.1 ด้านเนื้อหาสาระนักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนระดับ 2 ระดับ 3 และระดับ 4 มีความพึงพอใจมากกว่านักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนระดับ 1 นอกจากนั้นนักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนระดับ 4 ยังมีความพึงพอใจแตกต่างจากนักเรียนที่มีระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนระดับ 2 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01
 - 3.2 ด้านกระบวนการจัดการเรียนรู้ นักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนระดับ 2 ระดับ 3 และระดับ 4 มีความพึงพอใจมากกว่านักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนระดับ 1 นอกจากนั้นที่มีผล

สัมฤทธิ์ทางการเรียนระดับ 3 และระดับ 4 ยังมีความพึงพอใจแตกต่างจากนักเรียนที่มีระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนระดับ 2 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และ .01 ตามลำดับ

3.3 ด้านสื่อการเรียนการสอน นักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนระดับ 3 และระดับ 4 มีความพึงพอใจมากกว่านักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนระดับ 1

3.4 ด้านการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ นักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนระดับ 2 ระดับ 3 และระดับ 4 มีความพึงพอใจมากกว่านักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนระดับ 1 นอกจากนี้ นักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนระดับ 4 ยังมีความพึงพอใจแตกต่างจากนักเรียนที่มีระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนระดับ 2 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

**SATISFACTION ON OCCUPATION AND TECHNOLOGY LEARNING BY PRATHOM
SUKSA IV
STUDENTS OF SCHOOLS UNDER THE OFFICE OF THE PRIVATE EDUCATION
COMMISSION,
KHET KHLONG SAN, BANGKOK METROPOLITAN.**

**AN ABSTRACT
BY
CHANITRA SORALUMP**

**This research is a part of education in EL 692 and EL 693 for the
Master of Education Degree in Elementary Education
At Srinakharinwirot University
May 2004**

Shanitra Sornlump. (2004). Satisfaction on Occupation and Technology Learning by Prathom Suksa IV Students of Schools under the Office of the Private Education Commission, Khet Khlong San, Bangkok Metropolitan. Master Thesis. M.Ed. (Elementary Education). Bangkok : Graduate School, Srinakharinwirot University. Advisor Committee : Assist. Prof. Sanun Meekhanmak, Mrs. Thussana Thongpakdee.

This study aimed to investigate satisfaction on Occupation and Technology Learning by Prathom Suksa IV students on learning management process, instructional media, and test and evaluation, according to gender and achievement.

The subjects comprised 160 Prathom Suksa IV students of school under the Office of the Private Education Commission, Khet Khlong San, Bangkok Metropolitan, during the 1st semester of 2004 academic year, through simple random sampling. The instrument for the study included check list and 5-rating scale questionnaire. Then data were analyzed by percentage, mean, F-test, One-Way ANOVA and Scheffe' method.

The results revealed that:

1. Satisfaction on Occupation and Technology Learning by Prathom Suksa IV students was at a high level as a whole.
2. There was no significant difference among that of satisfaction by Prathom Suksa IV students as a whole. When considered each aspects, it was found that there was a significant difference at .05 level among that of male and female students on learning process whereas there was no significant difference on the aspects.
3. There was a significant difference at .01 level among that of students with different achievement. Students with achievement level 2 , 3 and 4 gained more satisfaction than those with achievement level 1. When considered each aspects, it was found that ;
 - 3.1 Students with achievement level 2, 3 and 4 gained more satisfaction than those with achievement level 1 on subject matter, and there was a significant difference at .01 level among that of students with achievement level 4 and students with achievement level 2.
 - 3.2 Students with level 2, level 3, and level 4 gained more satisfaction than that of students with achievement level 1 at .05 level on learning management process and students with achievement level 3 and level 4 gained more satisfaction

than that of students with achievement level 2 at .01 level.

3.3 Students with level 3 and level 4 gained more satisfaction than that of students with achievement level 1 on instructional media.

3.4 Students with level 2, level 3, and level 4 gained more satisfaction than that of students with achievement level 1 on test and measurement, furthermore students with achievement level 4 gained more satisfaction than that of students with achievement level 2 at .05 level.

คณะกรรมการควบคุม

..... กรรมการ
(อาจารย์ทัศน ทองภักดี)

ประกาศคุณูปการ

งานวิจัยฉบับนี้สำเร็จลุล่วงด้วยดีเพราะได้รับความกรุณาและการให้คำแนะนำอย่างดียิ่งจาก ผู้ช่วยศาสตราจารย์สนั่น มีขันหมาก ประธาน และอาจารย์ทัศนาก ท่องภักดี กรรมการ ผู้วิจัยรู้สึกซาบซึ้งในความเมตตากรุณาของท่านอาจารย์ และขอกราบขอบคุณเป็นอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้

ขอกราบขอบพระคุณนายธีรศักดิ์ กองทรัพย์ นางภวิกา รอดภัย และนางสาวเต็มดวง พรหมเสน ที่ให้ความอนุเคราะห์เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ

ขอขอบพระคุณผู้บริหารและอาจารย์ผู้สอนกลุ่มสาระการงานอาชีพและเทคโนโลยีชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน เขตคลองสาน กรุงเทพมหานคร ที่กรุณาให้ความร่วมมือและอำนวยความสะดวกในการเก็บรวบรวมข้อมูล เพื่อการศึกษาวิจัยครั้งนี้อย่างยิ่ง

ขอขอบคุณ คุณชนันท์ชัย ศรีลัมพ์ พี่ ๆ เพื่อน ๆ ทุกคนที่ให้คำแนะนำ ความช่วยเหลือ ความห่วงใยและเป็นกำลังใจแก่ผู้วิจัย

คุณค่าและประโยชน์ของงานวิจัยฉบับนี้ ผู้วิจัยขอมอบเป็นเครื่องบูชาพระคุณของบิดา มารดา ครูอาจารย์ ที่ได้เมตตาอบรมสั่งสอนให้ผู้วิจัยมีความรู้ มีความมานะพากเพียร และประสบความสำเร็จในการศึกษา

ชนิตรา ศรีลัมพ์

สารบัญ

บทที่	หน้า
1 บทนำ.....	1
ภูมิหลัง	1
ความมุ่งหมายของการศึกษาค้นคว้า	4
ความสำคัญของการศึกษาค้นคว้า	4
ขอบเขตของการศึกษาค้นคว้า	4
นิยามศัพท์เฉพาะ	5
สมมติฐานการศึกษาค้นคว้า	6
2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	7
พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2542	7
หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544	10
ความสำคัญ ธรรมชาติและลักษณะเฉพาะกลุ่มการงานอาชีพ และเทคโนโลยี	15
สาระความรู้ของกลุ่มการงานอาชีพและเทคโนโลยี	16
แนวจัดกระบวนการเรียนรู้กลุ่มการงานอาชีพและเทคโนโลยี	20
ตัวชี้วัดความสำเร็จการจัดกระบวนการเรียนรู้	24
ความพึงพอใจ	25
ทฤษฎีพื้นฐานเกี่ยวกับแรงจูงใจ	32
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	43
3 วิธีดำเนินการศึกษาค้นคว้า	46
ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง	46
เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล	47
การเก็บรวบรวมข้อมูล	48
การจัดทำข้อมูล	48
สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล	50
4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	52
สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล	52
การวิเคราะห์ข้อมูล.....	52

สารบัญ (ต่อ)

บทที่	หน้า
ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	53
5 สรุปผล อภิปรายและข้อเสนอแนะ	65
ความมุ่งหมายในการศึกษาค้นคว้า	65
ขอบเขตของการศึกษาค้นคว้า	65
เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล	66
การวิเคราะห์ข้อมูล	66
สรุปผลการศึกษาค้นคว้า	67
อภิปรายผล	69
ข้อเสนอแนะ	71
บรรณานุกรม	73
ภาคผนวก	77
ภาคผนวก ก. รายชื่อผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบแบบสอบถาม	
ภาคผนวก ข. หนังสือติดต่อขอความร่วมมือในการศึกษาค้นคว้า	
ภาคผนวก ค. ตัวอย่างแบบสอบถาม	
ประวัติย่อของผู้วิจัย	93

บัญชีตาราง

ตาราง		หน้า
1	หาค่าจำนวนและคำร้อยละของกลุ่มตัวอย่างตาม เพศ และผลสัมฤทธิ์	53
2	ค่าและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานความพึงพอใจในการเรียนกลุ่มสาระ การงานอาชีพ และเทคโนโลยี ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียน ในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน เขตคลองสาน กรุงเทพมหานคร ด้านเนื้อหาสาระ	54
3	ค่าเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานความพึงพอใจในการเรียนกลุ่มสาระ การงานอาชีพและเทคโนโลยี ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนใน สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน เขตคลองสาน กรุงเทพมหานคร ด้านกระบวนการจัดการเรียนรู้	55
4	ค่าเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานความพึงพอใจในการเรียนกลุ่มสาระ การงานอาชีพและเทคโนโลยี ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนใน สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน เขตคลองสาน กรุงเทพมหานคร ด้านสื่อการเรียนการสอน.....	56
5	ค่าเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานความพึงพอใจในการเรียนกลุ่มสาระ การงานอาชีพและเทคโนโลยี ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียน ในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน เขตคลองสาน กรุงเทพมหานคร ด้านการวัดและประเมินผลการเรียนรู้	57
6	ค่าเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานความพึงพอใจในการเรียนกลุ่มสาระ การงานอาชีพและเทคโนโลยี ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนใน สังกัด สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน เขตคลองสาน กรุงเทพมหานคร โดยรวมทุกด้าน	58
7	เปรียบเทียบความพึงพอใจในการเรียนกลุ่มสาระการงานอาชีพ และเทคโนโลยี ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 จำแนกตามเพศ เป็นรายด้าน และโดยรวม	59
8	การวิเคราะห์ความแปรปรวนของคะแนนความพึงพอใจในการเรียนกลุ่มสาระ การงานอาชีพและเทคโนโลยีของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 จำแนกตาม ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เป็นรายด้านและโดยรวม	60
9	การเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยความพึงพอใจในการเรียนกลุ่มสาระการงานอาชีพและ และเทคโนโลยีของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 จำแนกตามผลสัมฤทธิ์ทาง การเรียน ด้านเนื้อหาสาระ เป็นรายคู่	61

บัญชีตาราง (ต่อ)

ตาราง		หน้า
10	การเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยความพึงพอใจในการเรียนกลุ่มสาระการงานอาชีพและเทคโนโลยีของ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 จำแนกตามผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ด้านกระบวนการจัดการเรียนรู้ เป็นรายคู่	61
11	การเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยความพึงพอใจในการเรียนกลุ่มสาระการงานอาชีพและเทคโนโลยีของ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 จำแนกตามผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ด้านสื่อการเรียนการสอน เป็นรายคู่	62
12	การเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยความพึงพอใจในการเรียนกลุ่มสาระการงานอาชีพและเทคโนโลยีของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 จำแนกตามผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ด้านการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ เป็นรายคู่	63
13	การเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยความพึงพอใจในการเรียนกลุ่มสาระการงานอาชีพและเทคโนโลยีของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 จำแนกตามผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนรวมทุกด้าน เป็นรายคู่	64

บทที่ 1

บทนำ

ภูมิหลัง

การศึกษาเป็นสิ่งที่ทำให้มนุษย์สามารถพัฒนาคุณภาพชีวิตของตนในการดำรงชีวิตอยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุขเป็นรากฐานที่สำคัญที่สุดประการหนึ่งในการสร้างสรรค์ความเจริญก้าวหน้าและสามารถเกื้อหนุนการพัฒนาประเทศได้อย่างเหมาะสมและสอดคล้องกับความเปลี่ยนแปลงในทุก ๆ ด้านของประเทศ เนื่องจากการศึกษาเป็นกระบวนการที่ช่วยให้คนได้พัฒนาตนเองด้านต่าง ๆ ตลอดชีวิต ตั้งแต่วางรากฐานการพัฒนาการของชีวิต ตั้งแต่แรกเกิด การพัฒนาศักยภาพและขีดความสามารถต่าง ๆ ที่จะดำรงชีวิตและประกอบอาชีพได้อย่างมีความสุขรู้เท่าทันการเปลี่ยนแปลงรวมเป็นพลังสร้างสรรค์การพัฒนาประเทศอย่างยั่งยืนได้(สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ. 2539 : 2)

พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2542 ในมาตราที่ 4 ยังได้กล่าวถึงการศึกษาว่าเป็นกระบวนการเรียนรู้เพื่อความเจริญงอกงามของบุคคลและสังคมโดยการถ่ายทอดความรู้ การฝึก การอบรม การสืบสานทางวัฒนธรรม การสร้างสรรค์จรรโลงความก้าวหน้าทางวิชาการ การสร้างองค์ความรู้อันเกิดจากการจัดสภาพแวดล้อมสังคม การเรียนรู้และปัจจัยเกื้อหนุนให้บุคคลเรียนรู้อย่างต่อเนื่องตลอดชีวิต ซึ่งอันที่จริงการศึกษาสามารถเกิดที่ไหนก็ได้กับมนุษย์ไม่ว่าจะเป็นที่บ้าน โรงพยาบาล สถานสงเคราะห์ หรือที่ไหน ๆ ก็ตาม แต่การศึกษาที่มีรูปแบบ มีหลักสูตรที่รัฐเป็นผู้กำหนดจัดทำเป็นหลักสูตรขั้นพื้นฐานจะมีโรงเรียนเป็นผู้รับผิดชอบจัดการศึกษามีการจัดทำหลักเกณฑ์และแนวปฏิบัติในการวัดและประเมินผลการเรียนของสถานศึกษา เพื่อให้บุคคลที่เกี่ยวข้องทุกฝ่ายถือปฏิบัติร่วมกันและเป็นไปในมาตรฐานเดียวกัน และมีผลการเรียนรู้ของผู้เรียนจากการวัดและประเมินทั้งในระดับชั้นเรียน ระดับสถานศึกษา ระดับเขตพื้นที่การศึกษาและระดับชาติ ตลอดจนการประเมินภายนอก

หลังจากกระทรวงศึกษาธิการได้ประกาศใช้หลักสูตรขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544 เมื่อวันที่ 2 พฤศจิกายน 2544 ให้เริ่มใช้หลักสูตรนี้สำหรับโรงเรียนโดยทั่วไปในปีการศึกษา 2546 ซึ่งเป็นส่วนสำคัญของการปฏิรูปการศึกษาไทย ถือเป็นหลักสูตรแกนกลาง ตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 ที่มีโครงสร้างยืดหยุ่น กำหนดจุดมุ่งหมายที่เป็นมาตรฐานการเรียนรู้ในภาพรวม 12 ปี สารการเรียนรู้ มีมาตรฐานการเรียนรู้เป็นข้อกำหนดคุณภาพของผู้เรียน สำหรับเป็นกรอบทิศทางในการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา โดยตามข้อกำหนดใน มาตรา 27 สถานศึกษาต้องนำสาระและมาตรฐานการเรียนรู้ที่กำหนดไปจัดทำหลักสูตรสถานศึกษาโดยผนวกกับสาระในส่วนที่เกี่ยวกับสภาพปัญหาในชุมชนและสังคม ภูมิปัญญาท้องถิ่นของตน ทั้งนี้เพื่อให้ผู้เรียนมีคุณภาพตามที่กำหนด คือเป็นไปตามมาตรฐานการเรียนรู้กลุ่มสาระและมาตรฐานช่วงชั้น

ที่กำหนดในหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน โดยต้องสอดคล้องและสนองตามความถนัดความสนใจและความสามารถของผู้เรียนและความต้องการของชุมชน ซึ่งกองวิจัยทางการศึกษากรมวิชาการได้ทำการวิจัยถึงผลการใช้หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐานของสถานศึกษาโดยมีโรงเรียนนำร่องและโรงเรียนเครือข่ายที่กระทรวงศึกษาธิการประกาศรายชื่อได้เริ่มใช้หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. 2544 ในปีการศึกษา 2545 ก่อนโรงเรียนอื่น ผลการติดตามและประเมินผลการใช้หลักสูตรสถานศึกษารั้งนี้พบว่า 1) สภาพการใช้หลักสูตรสถานศึกษาด้านผลผลิต ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ของนักเรียนชั้น ป.1 ป.4 ม.1 และ ม.4 ในแต่ละกลุ่มสาระการเรียนรู้ในภาคเรียนที่ 1/2545 ส่วนใหญ่มากกว่าร้อยละ 90 ผ่านเกณฑ์การประเมินของทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้ การปฏิบัติตนของนักเรียนภายหลังเมื่อใช้หลักสูตรสูงกว่าก่อนการใช้หลักสูตรในทุกเรื่องเรียง 3 อันดับแรก คือ กล้าคิด กล้าทำและรับผิดชอบการกระทำของตนเอง รู้แหล่งข้อมูลและวิธีการแสวงหาความรู้ที่หลากหลาย ตรงต่อเวลา 2) ความพึงพอใจต่อการใช้หลักสูตรสถานศึกษาพบว่า นักเรียนมีความพึงพอใจต่อการใช้หลักสูตร ระดับมากใน 3 อันดับแรก คือ การให้นักเรียนมีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรมเพื่อป้องกันยาเสพติด การทักทาย พบปะ พูดคุยระหว่างครูกับนักเรียนทั้งในและนอกห้องเรียน การให้นักเรียนมีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ (พันธณี วิหคโต.2546 : 6-7)

หลักสูตรสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. 2544 ได้มีการเปลี่ยนแปลงวิชาเรียนจากเดิมเป็น 8 กลุ่มสาระ โดยจัดแบ่งเป็น 2 กลุ่ม คือ กลุ่มแรก ประกอบด้วย ภาษาไทย คณิตศาสตร์ วิทยาศาสตร์ และสังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม กลุ่มที่สอง ประกอบด้วย สุขศึกษาและพลศึกษา ศิลปะ ภาษาต่างประเทศ และการงานอาชีพและเทคโนโลยี ในกลุ่มแรกสาระที่ยังคงเหมือนเดิมคือเป็นวิชาเพื่อสร้างพื้นฐานทางความคิดแต่ในกลุ่มที่สองโดยเฉพาะการงานอาชีพและเทคโนโลยีที่มีการปรับทั้งวิสัยทัศน์ มาตรฐานช่วงชั้น แนวทางในการสอน การวัดและประเมินผล มีการรวบรวมเทคโนโลยีและสารสนเทศเข้าด้วยกันซึ่งเป็นสาระการเรียนรู้ที่เสริมสร้างพื้นฐานความเป็นมนุษย์และสร้างศักยภาพในการคิดและการทำงานอย่างสร้างสรรค์ให้มากยิ่งขึ้นกว่าที่ผ่านมา(กรมวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการ.2544 : 5)

กลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพและเทคโนโลยีเป็นกลุ่มสาระการเรียนรู้หนึ่งในแปดกลุ่มของหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544 ที่มุ่งพัฒนาผู้เรียนให้มีทักษะในการทำงาน ทำงานเป็น รักการทำงาน มีความสามารถในการจัดการ การวางแผนการทำงาน มีทักษะในการทำงานร่วมกับผู้อื่น สามารถนำเทคโนโลยีสารสนเทศและเทคโนโลยีต่าง ๆ มาใช้และประยุกต์ใช้ในการทำงานอย่างถูกต้องเหมาะสมคุ้มค่าและมีคุณธรรม สร้างและพัฒนาผลิตภัณฑ์หรือวิธีการใหม่ การเรียนรู้กลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพและเทคโนโลยีทำให้ผู้เรียนได้รับการพัฒนาด้านการงานและการประกอบอาชีพอันจะนำไปสู่การให้ผู้เรียนสามารถช่วยเหลือตนเอง พึ่งตนเองและดำรงชีวิตอยู่ในสังคมอย่างมีความสุข ซึ่งเป็นไปตามความมุ่งหมายและหลักการของพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2542 มาตราที่ 6 (หน่วยศึกษานิเทศก์ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน .2546:บทนำ)

โรงเรียนประถมศึกษาในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชนเขตคลองสาน กรุงเทพมหานคร ได้ปฏิรูปการศึกษาโดยเริ่มใช้หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544 ในโรงเรียน/สถานศึกษา ตามกรอบแนวทางการดำเนินงานบริหารการใช้หลักสูตรในสถานศึกษา ซึ่งดำเนินการตั้งแต่ภาคเรียนที่ 1-2 ปีการศึกษา 2546 มีโรงเรียนประถมศึกษาในสังกัด 7 โรงเรียน โดยได้นำหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐานที่กำหนดสาระและมาตรฐานการเรียนรู้ การศึกษาขั้นพื้นฐานและมาตรฐานการเรียนรู้ช่วงชั้น มาจัดทำเป็นหลักสูตรของสถานศึกษา

การที่จะนำหลักสูตรไปสู่เป้าหมายในการสอนกลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพและเทคโนโลยีนั้นจำเป็นจะต้องปลูกฝังนิสัยที่ดีและความขยันหมั่นเพียรให้กับผู้เรียน รวมถึงเจตคติของผู้เรียนที่มีต่อโรงเรียน ตัวครู วิธีการสอนของครู และคุณค่าในการศึกษาเป็นส่วนสำคัญที่ทำให้บุคคลประสบความสำเร็จหรือล้มเหลวในการเรียน เจตคติต่อการเรียนมีอิทธิพลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้เรียน (ขจรสุตา เหล็กเพชร.2522 :14) ดังนั้นถ้าสามารถค้นหาว่าผู้เรียนมีเจตคติและความพึงพอใจต่อการเรียนกลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพและเทคโนโลยีในด้านใดบ้างและแต่ละด้านอยู่ในระดับใดเพื่อจะได้หาทางปรับปรุงในแต่ละด้านเหล่านั้นก็จะเป็นการเสริมแรงจูงใจในตัวผู้เรียนและมีอิทธิพลทำให้ผู้เรียนมีความปรารถนาที่จะเรียนรู้ในโอกาสต่อไปได้ (กันยา สุวรรณแสง. 2532 : 159-161) จากรายงานการวิจัยของทวีติลปี พรหมสุวรรณ (2542 : 89) ซึ่งได้ทำการวิจัยเกี่ยวกับการศึกษาเจตคติต่อการเรียนกลุ่มวิชาการทำงานและอาชีพของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัย ศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร (ฝ่ายมัธยม) พบว่า นักเรียนมีเจตคติต่อการเรียนกลุ่มวิชาการทำงานและอาชีพในด้านวิชากลุ่มการทำงานและอาชีพ ด้านสื่อการเรียนการสอน และเจตคติโดยรวมทุกด้านอยู่ในระดับปานกลาง

การที่ผู้เรียนมีความพึงพอใจต่อกลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพและเทคโนโลยีนั้นย่อมส่งเสริมให้ผู้เรียนแต่ละคนมีความตั้งใจเรียนมากขึ้น กล่าวคือ มีความกระตือรือร้นในการเรียน มีความรับผิดชอบในการทำกิจกรรมการเรียนรู้ในชั้นเรียนและนอกชั้นเรียนที่ได้รับมอบหมาย ซึ่งจะทำให้การเรียนการสอนประสบความสำเร็จตามจุดมุ่งหมายได้เป็นอย่างดี และจากที่ผู้วิจัยเป็นครูผู้สอนสาระการเรียนรู้การงานอาชีพและเทคโนโลยีในระดับประถมศึกษาของโรงเรียนเอกชนมาเป็นเวลา 5 ปี ได้สังเกตเห็นลักษณะอย่างหนึ่งของการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ โรงเรียนจะให้ความสำคัญและให้การสนับสนุนในกลุ่มสาระต่าง ๆ มากกว่ากลุ่มสาระการงานอาชีพและเทคโนโลยี อีกปัจจัยหนึ่งของการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ก็คือ บริเวณสถานที่ไม่มีเอื้อต่อการจัดกิจกรรมที่หลากหลาย ตรงตามความต้องการของผู้เรียน จึงทำให้ผู้เรียนขาดการพัฒนาในด้านต่าง ๆ ซึ่งเป็นพื้นฐานในการดำรงชีวิตสืบต่อไป ดังนั้นผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะศึกษาค้นคว้าเพื่อให้ทราบระดับความพึงพอใจในการเรียนกลุ่มสาระการงานอาชีพและเทคโนโลยีของนักเรียนชั้นประถมศึกษา ปีที่ 4 ทั้งนี้จะได้นำผลของการศึกษาค้นคว้าไปใช้เป็นแนวทางในการปรับปรุงพัฒนาการจัดการเรียนการสอน โรงเรียนประถมศึกษาในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน เขตคลองสาน กรุงเทพมหานคร

ความมุ่งหมายของการศึกษาค้นคว้า

1. เพื่อศึกษาความพึงพอใจในการเรียนกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาอังกฤษและเทคโนโลยี ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน เขตคลองสาน กรุงเทพมหานคร

2. เพื่อเปรียบเทียบความพึงพอใจในการเรียนกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาอังกฤษและเทคโนโลยี ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน เขตคลองสาน กรุงเทพมหานคร จำแนกตาม เพศ ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

ความสำคัญของการศึกษาค้นคว้า

ผลของการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ จะได้ทราบข้อมูลความพึงพอใจในการเรียนกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาอังกฤษและเทคโนโลยีของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ที่เป็นประโยชน์เพื่อนำไปเป็นแนวทางในการปรับปรุง พัฒนาด้านการจัดการเรียนการสอนในสถานศึกษาให้สอดคล้องและตรงตามความต้องการของผู้เรียน

ขอบเขตของการศึกษาค้นคว้า

1. ขอบเขตของเนื้อหา การศึกษาค้นคว้าครั้งนี้เป็นการศึกษาความพึงพอใจในการเรียนกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาอังกฤษและเทคโนโลยี นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ของ โรงเรียนในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน เขตคลองสาน กรุงเทพมหานคร โดยศึกษา 4 ด้าน คือ ด้านเนื้อหาสาระ ด้านกระบวนการจัดการเรียนรู้ ด้านสื่อการเรียนการสอน และด้านการวัดและประเมินผลการเรียนรู้

2. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

2.1 ประชากร ได้แก่ นักเรียนในโรงเรียนประถมศึกษาชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ปีการศึกษา 2546 สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน เขตคลองสาน กรุงเทพมหานคร จำนวน 7 โรงเรียน รวมทั้งสิ้น 271 คน

2.2 กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ นักเรียนในโรงเรียนประถมศึกษาชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ปีการศึกษา 2546 สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน เขตคลองสาน กรุงเทพมหานคร รวมทั้งสิ้น 160 คน โดยใช้ตารางกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างของ Krejcie & Morgan (ยุทธพงษ์ ไกรวรรณ .2543 : 75)

ตัวแปรที่ศึกษา

ตัวแปรอิสระ ได้แก่

1. เพศ

1.1 เพศหญิง

1.2 เพศชาย

2. ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน จำแนกเป็น 5 ระดับ

- 2.1 ระดับผลการเรียนดีมาก
- 2.2 ระดับผลการเรียนดี
- 2.3 ระดับผลการเรียนพอใช้
- 2.4 ระดับผลการเรียนผ่านเกณฑ์ที่กำหนด
- 2.5 ระดับผลการเรียนต่ำกว่าเกณฑ์ที่กำหนด

ตัวแปรตาม ได้แก่ ความพึงพอใจในการเรียนกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาอังกฤษและเทคโนโลยี นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน เขตคลองสาน กรุงเทพมหานคร โดยศึกษา 4 ด้าน คือ

- 1.1 ด้านเนื้อหาสาระ
- 1.2 ด้านกระบวนการจัดการเรียนรู้
- 1.3 ด้านสื่อการเรียนการสอน
- 1.4 ด้านการวัดและประเมินผลการเรียนรู้

นิยามศัพท์เฉพาะ

1. นักเรียน หมายถึง นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ปีการศึกษา 2546 ของ โรงเรียนในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน เขตคลองสาน กรุงเทพมหานคร ในการศึกษา ค้นคว้าได้ศึกษาตามสถานะ ดังนี้

1.1 เพศ หมายถึง เพศชาย และเพศหญิง

1.2 ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน หมายถึง ผลการเรียนของนักเรียนที่เรียนกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาอังกฤษและเทคโนโลยี ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2546 โดยแบ่งระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน จำแนกเป็น 5 ระดับ ดังนี้

- “4” หมายถึง ผลการเรียนดีมาก
- “3” หมายถึง ผลการเรียนดี
- “2” หมายถึง ผลการเรียนพอใช้
- “1” หมายถึง ผลการเรียนผ่านเกณฑ์ที่กำหนด
- “0” หมายถึง ผลการเรียนต่ำกว่าเกณฑ์ที่กำหนด

2. โรงเรียน หมายถึง สถานศึกษาที่จัดการศึกษาระดับประถมศึกษาในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน เขตคลองสาน กรุงเทพมหานคร

3. ความพึงพอใจในการเรียนกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาอังกฤษและเทคโนโลยี หมายถึง ความรู้สึกชื่นชอบพอใจ ของนักเรียนที่ได้รับการเรียนรู้ตรงความต้องการซึ่งช่วยให้นักเรียนเกิด การ

เรียนรู้อย่างมีชีวิตชีวา มีความกระตือรือร้น ในการเรียนให้บรรลุผลสำเร็จ ในการศึกษาครั้งนี้ วัดความพึงพอใจกลุ่มสาระการงานอาชีพและเทคโนโลยี แบ่งเป็น 4 ด้าน คือ

3.1 ความพึงพอใจด้านเนื้อหาสาระ หมายถึง ความพึงพอใจของนักเรียนเกี่ยวกับ เนื้อหาเรื่องราวที่มีความน่าสนใจที่กำหนดให้ผู้เรียนได้เรียน ความเหมาะสม และเป็นประโยชน์ ในการนำไปใช้หรือเป็นพื้นฐานในการศึกษาต่อในระดับที่สูงขึ้น

3.2 ความพึงพอใจด้านกระบวนการจัดการเรียนรู้ หมายถึง ความพึงพอใจด้าน พฤติกรรมการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนของผู้สอนในขั้นนำเข้าสู่บทเรียน ขั้นตอนการจัดการเรียนรู้ ขั้นตอนการประเมินผลเพื่อเสริมสร้างความรู้และประสบการณ์ได้สอดคล้องกับความสนใจและ พัฒนาการของผู้เรียน ซึ่งเกิดจากการเรียนรู้จากการปฏิบัติจริงการศึกษาค้นคว้าจากประสบการณ์ และเกิดจากการทำงานกลุ่ม

3.3 ความพึงพอใจด้านสื่อการเรียนการสอน หมายถึง ความพึงพอใจในวัสดุ อุปกรณ์ รวมทั้งเทคนิควิธีการต่าง ๆ ซึ่งเป็นตัวกลางในกระบวนการเรียนรู้ ทั้งในภาคทฤษฎีและ ภาคปฏิบัติ

3.4 ความพึงพอใจด้านการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ หมายถึง ความพึงพอใจ ในวิธีการวัดและประเมินผลการสอนของผู้สอน เพื่อวัดผลสัมฤทธิ์และพฤติกรรมการเรียนรู้ของ ผู้เรียน

สมมติฐานการศึกษาค้นคว้า

1.นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 มีความพึงพอใจต่อกกลุ่มสาระการงานอาชีพและเทคโนโลยี ด้านเนื้อหาสาระ ด้านกระบวนการจัดการเรียนรู้ ด้านสื่อการเรียนการสอนและ ด้านการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ ในระดับมาก

2.นักเรียนที่มีเพศแตกต่างกันมีความพึงพอใจต่อกกลุ่มสาระการงานอาชีพและเทคโนโลยี ด้านเนื้อหาสาระ ด้านกระบวนการจัดการเรียนรู้ ด้านสื่อการเรียนการสอน และ ด้านการวัดและ ประเมินผลการเรียนรู้ แตกต่างกัน

3.นักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์แตกต่างกันมีความพึงพอใจต่อกกลุ่มสาระการงานอาชีพและเทคโนโลยี ด้านเนื้อหาสาระ ด้านกระบวนการจัดการเรียนรู้ ด้านสื่อการเรียนการสอน และ ด้านการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ แตกต่างกัน

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ในการวิจัยเรื่อง ความพึงพอใจในการเรียนกลุ่มสาระการงานอาชีพและเทคโนโลยีของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน เขตคลองสาน กรุงเทพมหานคร ผู้วิจัยได้ศึกษาค้นคว้าเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ตามลำดับดังนี้

1. พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2542
2. หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544
3. ความสำคัญ ธรรมชาติ และลักษณะเฉพาะกลุ่มการงานอาชีพและเทคโนโลยี
4. สารความรู้ของกลุ่มการงานอาชีพและเทคโนโลยี
5. แนวจัดกระบวนการเรียนรู้กลุ่มการงานอาชีพและเทคโนโลยี
6. ตัวชี้วัดความสำเร็จการจัดกระบวนการเรียนรู้
7. ความพึงพอใจ
8. ทฤษฎีพื้นฐานเกี่ยวกับแรงจูงใจ
9. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2542

พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 เป็นกฎหมายการศึกษาของชาติได้กำหนด แนวทางการจัดการศึกษา การจัดกระบวนการเรียนรู้ การจัดหลักสูตรการศึกษาในระดับต่าง ๆ โดยเฉพาะการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน ซึ่งเป็นการศึกษาที่จัดไม่น้อยกว่าสิบสองปีก่อนระดับอุดมศึกษา ที่รัฐต้องจัดให้อย่างทั่วถึงและมีคุณภาพโดยไม่เก็บค่าใช้จ่าย (มาตรา10) คณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน จะกำหนดหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน เพื่อความเป็นไทย ความเป็นพลเมืองที่ดีของชาติ การดำรงชีวิต และการประกอบอาชีพ ตลอดจนเพื่อการศึกษาขั้นพื้นฐาน จัดทำสาระของหลักสูตรตามวัตถุประสงค์ในส่วนที่เกี่ยวกับสภาพปัญหาในชุมชนและสังคม ภูมิปัญญาท้องถิ่น คุณลักษณะอันพึงประสงค์เพื่อเป็นสมาชิกที่ดีของครอบครัว ชุมชน สังคม และประเทศชาติ (มาตรา27)

หมวด 1 ความมุ่งหมายและหลักการมุ่งเน้นการจัดการศึกษาเพื่อพัฒนาคนไทยให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ทั้งร่างกาย จิตใจ สติปัญญา ความรู้และคุณธรรม จริยธรรมและวัฒนธรรมใน

การดำรงชีวิตสามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข การจัดการศึกษาให้ยึดหลักการศึกษาตลอดชีวิต โดยให้สังคมมีส่วนร่วมและมีการพัฒนาสาระและกระบวนการเรียนรู้อย่างต่อเนื่องสำหรับหลักในการจัดระบบ โครงสร้างและกระบวนการจัดการศึกษา ได้แก่ เอกภาพด้านนโยบายและมีความหลากหลายในการปฏิบัติการกระจายอำนาจสู่เขตพื้นที่การศึกษา สถานศึกษา และองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น การจัดระบบประกันคุณภาพการศึกษาทุกระดับประเภทการศึกษา มีการส่งเสริมมาตรฐานวิชาชีพครู คณาจารย์ และบุคลากรทางการศึกษาเป็นการพัฒนาอย่างเป็นระบบและต่อเนื่อง การระดมทรัพยากรจากแหล่งต่าง ๆ มาใช้ในการจัดการศึกษา และหลักการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาจากทุกส่วนของสังคม (มาตรา 6-9)

หมวด 2 สิทธิและหน้าที่ทางการศึกษาทุกคนมีสิทธิและเสมอกันในการรับการศึกษาขั้นพื้นฐานไม่น้อยกว่า 12 ปี ที่รัฐต้องจัดให้อย่างทั่วถึงและมีคุณภาพ โดยไม่เก็บค่าใช้จ่ายและการสนับสนุนการจัดการศึกษาแก่เอกชน องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น บุคคล ครอบครัว ชุมชน และสถาบันหรือองค์กรอื่น ๆ ตลอดจนจัดหา บัณฑิตา มารดา หรือผู้ปกครองมีหน้าที่จัดให้บุคคลที่อยู่ในความดูแลได้รับการศึกษาภาคบังคับ และนอกเหนือจากการศึกษาของภาคบังคับตามความพร้อมของครอบครัว (มาตรา 10-14)

หมวด 3 ระบบการศึกษา การจัดการศึกษา 3 ระบบ คือ การศึกษาในระบบ การศึกษานอกระบบ และการศึกษาตามอัธยาศัย การศึกษาในระบบมี 2 ระดับ คือ การศึกษาขั้นพื้นฐาน 12 ปี และการศึกษาระดับอุดมศึกษา ในระดับปริญญาและระดับต่ำกว่าปริญญา (มาตรา 15-21)

หมวด 4 แนวจัดการศึกษา ต้องยึดหลักว่าผู้เรียนทุกคนมีความสามารถเรียนรู้และพัฒนาตนเองได้ โดยจัดกระบวนการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนสำคัญที่สุด เป็นกระบวนการเรียนรู้ที่บูรณาการความรู้และพัฒนาการด้านต่าง ๆ และประเมินผู้เรียนโดยพิจารณาจากพัฒนาการของผู้เรียน ความประพฤติ การสังเกตพฤติกรรมกรเรียน การร่วมกิจกรรมและการทดสอบควบคู่ไปในกระบวนการเรียนการสอน

ทั้งนี้ การส่งเสริมการวิจัยเพื่อพัฒนากระบวนการเรียนรู้ที่เหมาะสมกับผู้เรียน และจะต้องส่งเสริมการดำเนินงาน และการจัดตั้งแหล่งเรียนรู้ตลอดจนชีวิตทุกรูปแบบรวมทั้งร่วมจัดกระบวนการเรียนรู้ภายในชุมชนเพื่อส่งเสริมความเข้มแข็งของชุมชน (มาตรา 22-30)

หมวด 5 การบริหารและการจัดการศึกษา โดยยึดหลัก “เอกภาพในนโยบาย และมีความหลากหลายในการปฏิบัติ” โดยให้หน่วยงานหลักทางการศึกษาในส่วนกลางมาอยู่ภายใต้กระทรวงใหม่ คือ การบริหารในรูปองค์กรคณะบุคคลและเปลี่ยนบทบาทจาก “ผู้จัดการศึกษา” เป็นการเสนอแนะนโยบายแผนมาตรฐาน สนับสนุนทรัพยากรและประเมินผลส่งเสริม การจัดการศึกษา เอกชนให้มีอิสระ (มาตรา 31-46)

หมวด 6 การประกันคุณภาพและมาตรฐานการศึกษา การประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา ทุกแห่งต้องดำเนินการอย่างต่อเนื่องเพื่อพัฒนาคุณภาพมาตรฐานการศึกษา และเพื่อรองรับการประเมินภายนอกจากสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษาอย่างน้อย 1 ครั้ง ทุก 5 ปี (มาตรา 47-51)

หมวด 7 การปฏิรูปครู คณาจารย์ และบุคลากรทางการศึกษา โดยพัฒนาครู คณาจารย์ และผู้บริหาร การจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ พัฒนาวิชาชีพครูและ วิชาชีพบริหารการศึกษาให้เป็นวิชาชีพชั้นสูง รวมทั้งจัดตั้ง (มาตรา 52-57)

หมวด 8 ทรัพยากรและการลงทุนทางการศึกษา การระดมทรัพยากรและการลงทุน ด้านการงบประมาณ เงิน และทรัพย์สินจากทุกส่วนของสังคมเพื่อนำมาใช้จัดการศึกษา (มาตรา 58-62)

หมวด 9 เทคโนโลยีเพื่อการศึกษากำหนดให้มีการจัดสรรคลื่นความถี่ โครงสร้าง พื้นฐานในด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ และการสื่อสาร คมนาคม การพัฒนาสื่อและเทคโนโลยีทาง การศึกษาเพื่อส่งเสริมการเรียนรู้ตลอดชีวิต คุณภาพการจัดการศึกษา และการขยายโอกาสทาง การศึกษาและการเรียนรู้สำหรับทุกคน

ดังนั้น การปฏิรูปการศึกษาตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 จึงได้ กำหนดการปฏิรูปการศึกษา เพื่อการปรับเปลี่ยนการจัดการศึกษาให้เป็นการศึกษาที่มีคุณภาพ ได้มาตรฐาน สอดคล้องเหมาะสมกับสภาพการณ์เปลี่ยนแปลงไปในยุคโลกาภิวัตน์ ก็คือทำให้ ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ เป็นสำคัญ ทำให้ผู้เรียนเป็นผู้ที่เก่ง ดี และมีความสุข

ตามมาตรา 22 ได้ระบุว่าการจัดการศึกษาต้องยึดหลักว่าผู้เรียนทุกคนมีความสามารถ เรียนรู้และพัฒนาตนเองได้และถือว่าผู้เรียนมีความสำคัญที่สุด กระบวนการจัดการศึกษาต้อง ส่งเสริมให้ผู้เรียนสามารถพัฒนาตามธรรมชาติและเต็มตามศักยภาพในมาตรา 23 (2) เน้นการ จัดการศึกษาในระบบและนอกระบบ และตามอัธยาศัยให้ความสำคัญของการบูรณาการ ความรู้ คุณธรรม กระบวนการเรียนรู้ ตามความเหมาะสมของระดับการศึกษา ในส่วนของการ จัดกระบวนการเรียนรู้ มาตรา 24 ได้ระบุให้สถานศึกษาและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องดำเนินการ ดังนี้

1.จัดเนื้อหาสาระและกิจกรรมให้สอดคล้องกับความสนใจและความถนัดของผู้เรียนโดย คำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคล

2.ฝึกทักษะกระบวนการคิด การจัดการ การเผชิญสถานการณ์ การประยุกต์ความรู้ มาใช้เพื่อป้องกันและแก้ไขปัญหา

3.จัดกิจกรรมให้ผู้เรียนได้เรียนรู้จากประสบการณ์จริง ฝึกการปฏิบัติทำได้ คิดเป็น ทำเป็น รักการอ่าน และเกิดการใฝ่รู้อย่างต่อเนื่อง

4.จัดการเรียนการสอนผสมผสานสาระความรู้ต่าง ๆ อย่างได้สัดส่วนสมดุลกันรวมทั้ง ปลูกฝังคุณธรรม ค่านิยมที่ดีงาม และคุณลักษณะอันพึงประสงค์ไว้ในทุกวิชา

5.ส่งเสริมสนับสนุนให้ผู้สอนสามารถจัดบรรยากาศ สภาพแวดล้อม สื่อการเรียน และ สิ่งอำนวยความสะดวกเพื่อให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้และมีความรอบรู้รวมทั้งสามารถใช้การวิจัยเป็น ส่วนหนึ่งของกระบวนการเรียนรู้ ทั้งนี้ ผู้สอนและผู้เรียนอาจเรียนรู้ไปพร้อมกันจากสื่อการเรียน การสอนและแหล่งวิทยาการประเภทต่าง ๆ

6.จัดการเรียนให้เกิดขึ้นได้ทุกเวลาสถานที่ การประสานความร่วมมือกับบิดามารดา ผู้ปกครองและบุคคลในชุมชนทุกฝ่าย เพื่อร่วมกันพัฒนาผู้เรียนตามศักยภาพ

การจัดการเรียนรู้ตามแนวดังกล่าว จำเป็นต้องเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมการเรียนการสอน ทั้งของครูและนักเรียน กล่าวคือ ลดบทบาทของครูผู้สอนจากเป็นผู้บอกเล่า บรรยาย สาธิต เป็นการวางแผนจัดกิจกรรมให้นักเรียนเกิดการเรียนรู้กิจกรรมต่าง ๆ จะต้องเน้นที่บทบาทของนักเรียน ตั้งแต่เริ่ม คือ ร่วมวางแผนการเรียน การวัดประเมินผล

หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544

หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน เป็นหลักสูตรแกนกลางของประเทศที่มีโครงสร้างหลักสูตรยืดหยุ่น กำหนดจุดหมายซึ่งถือเป็นมาตรฐานการเรียนรู้ในภาพรวม 12 ปี สาระการเรียนรู้ มาตรฐานการเรียนรู้ และมาตรฐานการเรียนรู้ช่วงชั้นเป็นช่วงชั้นละ 3 ปี สำหรับเพื่อการพัฒนาคุณภาพชีวิตความเป็นไทย ความเป็นพลเมืองที่ดีของชาติ การดำรงชีวิตและการประกอบอาชีพ ตลอดจนเพื่อการศึกษาต่อ ที่สถานศึกษาจัดทำขึ้นให้สอดคล้องกับสภาพปัญหา ในชุมชน สังคม ภูมิปัญญาท้องถิ่น คุณลักษณะอันพึงประสงค์

หลักการ

เพื่อให้การจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานเป็นไปตามแนวนโยบายการจัดการศึกษาของประเทศจึงกำหนดหลักการของหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐานไว้ดังนี้

1. เป็นการศึกษาเพื่อความเป็นเอกภาพของชาติ มุ่งเน้นความเป็นไทยควบคู่กับความ เป็นสากล
2. เป็นการศึกษาเพื่อปวงชน ที่ประชาชนทุกคนจะได้รับการศึกษาอย่างเสมอภาคและ เท่าเทียมกัน โดยสังคมมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา
3. ส่งเสริมให้ผู้เรียนได้พัฒนาและเรียนรู้ด้วยตนเองอย่างต่อเนื่องตลอดชีวิต โดยถือว่า ผู้เรียนมีความสำคัญที่สุด สามารถพัฒนาตามธรรมชาติ และเต็มตามศักยภาพ
4. เป็นหลักสูตรที่มีโครงสร้างยืดหยุ่นทั้งด้านสาระ เวลา และการจัดการเรียนรู้
5. เป็นหลักสูตรที่จัดการศึกษาได้ทุกรูปแบบ ครอบคลุมทุกกลุ่มเป้าหมาย สามารถ เทียบโอนผลการเรียนรู้ และประสบการณ์

จุดหมาย

หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน มุ่งพัฒนาคนไทยให้เป็นมนุษย์ เป็นคนดี มีปัญญา มีความสุข และมีความเป็นไทย มีศักยภาพในการศึกษาต่อ และประกอบอาชีพ จึงกำหนด จุดหมายซึ่งถือเป็นมาตรฐานการเรียนรู้ให้ผู้เรียนเกิดคุณลักษณะอันพึงประสงค์ ดังต่อไปนี้

1. เห็นคุณค่าของตนเอง มีวินัยในตนเอง ปฏิบัติตนตามหลักธรรมของพระพุทธศาสนา หรือศาสนาที่ตนนับถือ มีคุณธรรม จริยธรรมและค่านิยมอันพึงประสงค์

2. มีความคิดสร้างสรรค์ ใฝ่รู้ ใฝ่เรียน รักการอ่าน รักการเขียน และรักการค้นคว้า
3. มีความรู้อันเป็นสากล รู้เท่าทันการเปลี่ยนแปลงและความเจริญก้าวหน้าทางวิทยาการ มีทักษะและศักยภาพในการจัดการ การสื่อสารและการเทคโนโลยี ปรับวิธีการคิด วิธีการทำงานได้เหมาะสมกับสถานการณ์
4. มีทักษะและกระบวนการ โดยเฉพาะทางคณิตศาสตร์ วิทยาศาสตร์ ทักษะการคิด การสร้างปัญญา และทักษะในการดำเนินชีวิต
5. รักการออกกำลังกาย ดูแลตนเองให้มีสุขภาพและบุคลิกภาพที่ดี
6. มีประสิทธิภาพในการผลิตและการบริโภค มีค่านิยมเป็นผู้ผลิตมากกว่าเป็นผู้บริโภค
7. เข้าใจในประวัติศาสตร์ของชาติไทย ภูมิใจในความเป็นไทย เป็นพลเมืองดี ยึดมั่นในวิถีชีวิต และการปกครองระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข
8. มีจิตสำนึกในการอนุรักษ์ภาษาไทย ศิลป วัฒนธรรม ประเพณี กีฬา ภูมิปัญญาไทย ทรัพยากรธรรมชาติและพัฒนาสังแวดล้อม
9. รักประเทศชาติและท้องถิ่น มุ่งทำประโยชน์และสร้างสิ่งที่ดีงามให้สังคม

โครงสร้าง

เพื่อให้การจัดการศึกษาเป็นไปตามหลักการ จุดหมายและมาตรฐานการเรียนรู้ที่กำหนดไว้ในสถานศึกษาและผู้ที่เกี่ยวข้องมีแนวปฏิบัติในการจัดหลักสูตรสถานศึกษาจึงได้กำหนดโครงสร้างของหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐานดังนี้

1. ระดับช่วงชั้น

กำหนดหลักสูตรเป็น 4 ช่วงชั้น ตามระดับพัฒนาการของผู้เรียน ดังนี้

ช่วงชั้นที่ 1 ชั้นประถมศึกษาปีที่ 1-3

ช่วงชั้นที่ 2 ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4-6

ช่วงชั้นที่ 3 ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1-3

ช่วงชั้นที่ 4 ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4-6

2. สาระการเรียนรู้

กำหนดสาระการเรียนรู้ตามหลักสูตร ซึ่งประกอบด้วยองค์ความรู้ทักษะหรือกระบวนการการเรียนรู้ และคุณลักษณะหรือค่านิยม คุณธรรม จริยธรรมของผู้เรียนเป็น 8 กลุ่มสาระ ดังนี้

2.1 ภาษาไทย

2.2 คณิตศาสตร์

2.3 วิทยาศาสตร์

2.4 สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม

2.5 สุขศึกษาและพลศึกษา

2.6 ศิลปะ

2.7 การงานอาชีพและเทคโนโลยี

2.8 ภาษาต่างประเทศ

สาระการเรียนรู้ทั้ง 8 กลุ่มนี้ เป็นพื้นฐานสำคัญที่ผู้เรียนทุกคนต้องเรียนรู้ โดยอาจจัดเป็น 2 กลุ่ม คือ กลุ่มแรก ประกอบด้วย ภาษาไทย คณิตศาสตร์ วิทยาศาสตร์ และสังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม เป็นสาระการเรียนรู้ที่สถานศึกษาต้องใช้เป็นหลักในการจัดการเรียนการสอนเพื่อสร้างพื้นฐานการคิด และเป็นกลยุทธ์ในการแก้ปัญหาและวิกฤตของชาติ

กลุ่มที่สอง ประกอบด้วย สุขศึกษาและพลศึกษา ศิลปะ การงานอาชีพและเทคโนโลยี และภาษาต่างประเทศ เป็นสาระการเรียนรู้ที่เสริมสร้างพื้นฐานความเป็นมนุษย์และสร้างศักยภาพในการคิดและการทำงานอย่างสร้างสรรค์

หลักสูตรสถานศึกษาชั้นพื้นฐานกำหนดสาระการเรียนรู้ในแต่ละกลุ่มไว้เฉพาะส่วนที่จำเป็นในการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนทุกคนเท่านั้นสำหรับส่วนที่ตอบสนองความสามารถความถนัด และความสนใจของผู้เรียนแต่ละคนนั้น สถานศึกษาสามารถกำหนดเพิ่มขึ้นได้ให้สอดคล้องและสนองตอบศักยภาพของผู้เรียนแต่ละคน

กิจกรรมพัฒนาผู้เรียน

เป็นกิจกรรมที่จัดให้ผู้เรียนได้พัฒนาความสามารถของตนเองตามศักยภาพ มุ่งเน้นเพิ่มเติมจากกิจกรรมที่ได้จัดให้เรียนรู้ตามกลุ่มสาระการเรียนรู้ทั้ง 8 กลุ่ม การเข้าร่วมและปฏิบัติกิจกรรมที่เหมาะสมร่วมกับผู้อื่นอย่างมีความสุขกับกิจกรรมที่เลือกด้วยตนเองตามความถนัดและความสนใจอย่างแท้จริง การพัฒนาที่สำคัญ ได้แก่ การพัฒนาองค์รวมของความเป็นมนุษย์ให้ครบทุกด้าน ทั้งร่างกาย สติปัญญา อารมณ์ และสังคม โดยอาจจัดเป็นแนวทางหนึ่งที่จะสนองนโยบายในการสร้างเยาวชนของชาติให้เป็นผู้มีศีลธรรม จริยธรรม มีระเบียบวินัย และมีคุณภาพเพื่อพัฒนาองค์รวมของความเป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ ปลูกฝังและสร้างจิตสำนึกของการทำประโยชน์เพื่อสังคม ซึ่งสถานศึกษาจะต้องดำเนินการอย่างมีเป้าหมาย มีรูปแบบและวิธีการที่เหมาะสมกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนแบ่งเป็น 2 ลักษณะ คือ

- กิจกรรมแนะแนว เป็นกิจกรรมที่ส่งเสริมและพัฒนาความสามารถของผู้เรียนให้เหมาะสมตามความแตกต่างระหว่างบุคคล สามารถค้นพบและพัฒนาศักยภาพของตนเอง เสริมสร้างทักษะชีวิต วุฒิภาวะทางอารมณ์ การเรียนรู้ในเชิงพหุปัญญา และการสร้างสัมพันธภาพที่ดี ซึ่งผู้สอนทุกคนต้องทำหน้าที่แนะแนวให้คำปรึกษาด้านชีวิต การศึกษาต่อและการพัฒนาตนเองสู่โลกอาชีพและการมีงานทำ

- กิจกรรมนักเรียน เป็นกิจกรรมที่ผู้เรียนเป็นผู้ปฏิบัติด้วยตนเองอย่างครบวงจร ตั้งแต่ศึกษา วิเคราะห์ วางแผน ปฏิบัติตามแผน ประเมิน และปรับปรุงการทำงาน โดยเน้นการทำงานร่วมกันเป็นกลุ่ม เช่น ลูกเสือ เนตรนารี ยุวกาชาด และผู้บำเพ็ญประโยชน์ เป็นต้น

มาตรฐานการเรียนรู้

หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐานกำหนดมาตรฐานการเรียนรู้ตามกลุ่มสาระการเรียนรู้ 8 กลุ่ม ที่เป็นข้อกำหนดคุณภาพผู้เรียนด้านความรู้ ทักษะ กระบวนการ คุณธรรม จริยธรรม และคุณค่านิยมของแต่ละกลุ่ม เพื่อใช้เป็นจุดมุ่งหมายในการพัฒนาผู้เรียนให้มีคุณลักษณะที่พึงประสงค์ซึ่งกำหนดเป็น 2 ลักษณะ คือ

1. มาตรฐานการเรียนรู้การศึกษาขั้นพื้นฐาน เป็นมาตรฐานการเรียนรู้ในกลุ่มสาระการเรียนรู้ เมื่อผู้เรียนเรียนจบการศึกษาขั้นพื้นฐาน
2. มาตรฐานการเรียนรู้ช่วงชั้น เป็นมาตรฐานการเรียนรู้ในแต่ละกลุ่มสาระการเรียนรู้ เมื่อผู้เรียนเรียนจบในแต่ละช่วงชั้น คือ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 และ 6 และชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 และ 6

มาตรฐานการเรียนรู้ในหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐานกำหนดไว้เฉพาะมาตรฐานการเรียนรู้ที่จำเป็นสำหรับการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนทุกคนเท่านั้น สำหรับมาตรฐานการเรียนรู้ที่สอดคล้องกับสภาพปัญหาในชุมชนและสังคม ภูมิปัญญาท้องถิ่น คุณลักษณะอันพึงประสงค์เพื่อเป็นสมาชิกที่ดีของครอบครัว ชุมชน สังคม และประเทศชาติ ตลอดจนมาตรฐานการเรียนรู้ที่เข้มข้นตามความสามารถ ความถนัด และความสนใจของผู้เรียน ให้สถานศึกษาพัฒนาเพิ่มเติมได้

เวลาเรียน

หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐานกำหนดเวลาในการจัดการเรียนรู้และกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนไว้ ดังนี้

ช่วงชั้นที่ 1 ชั้นประถมศึกษาปีที่ 1-3 มีเวลาเรียนประมาณปีละ 800-1,000 ชั่วโมง

โดยเฉลี่ยวันละ 4-5 ชั่วโมง

ช่วงชั้นที่ 2 ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4-6 มีเวลาเรียนประมาณปีละ 800-1,000 ชั่วโมง

โดยเฉลี่ยวันละ 4-5 ชั่วโมง

ช่วงชั้นที่ 3 ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1-3 มีเวลาเรียนประมาณปีละ 1,000-1,200 ชั่วโมง

โดยเฉลี่ยวันละ 5-6 ชั่วโมง

ช่วงชั้นที่ 4 ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4-6 มีเวลาเรียนปีละไม่น้อยกว่า 1,200 ชั่วโมง

โดยเฉลี่ยวันละไม่น้อยกว่า 6 ชั่วโมง

โครงสร้างหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐานในภาพรวมแสดงไว้ในตารางต่อไปนี้
โครงสร้างหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน

ช่วงชั้น	ประถมศึกษา		มัธยมศึกษา	
	ช่วงชั้นที่ ๑ (ป.๑-๓)	ช่วงชั้นที่ ๒ (ป.๔-๖)	ช่วงชั้นที่ ๓ (ม.๑-๓)	ช่วงชั้นที่ ๔ (ม.๔-๖)
	← การศึกษาภาคบังคับ →			
	← การศึกษาขั้นพื้นฐาน →			
กลุ่มสาระการเรียนรู้ ๘ กลุ่ม				
ภาษาไทย	●	●	●	●
คณิตศาสตร์	●	●	●	●
วิทยาศาสตร์	●	●	●	●
สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม	●	●	●	●
สุขศึกษาและพลศึกษา	■	■	■	■
ศิลปะ	■	■	■	■
การงานอาชีพและเทคโนโลยี	■	■	■	■
ภาษาต่างประเทศ	■	■	■	■
กิจกรรมพัฒนาผู้เรียน	▲	▲	▲	▲
เวลาเรียน	ประมาณปีละ ๘๐๐-๑,๐๐๐ ชม.	ประมาณปีละ ๘๐๐-๑,๐๐๐ ชม.	ประมาณปีละ ๘๐๐-๑,๐๐๐ ชม.	ไม่น้อยกว่าปี ละ ๑,๒๐๐ ชม.

หมายเหตุ

- สาระการเรียนรู้ที่สถานศึกษาต้องใช้เป็นหลักเพื่อสร้างพื้นฐานการคิด การเรียนรู้ และการแก้ปัญหา
- สาระการเรียนรู้ที่เสริมสร้างความเป็นมนุษย์ และศักยภาพพื้นฐานในการคิดและการทำงาน
- ▲ กิจกรรมที่เสริมสร้างการเรียนรู้ นอกจากสาระการเรียนรู้ ๘ กลุ่ม และการพัฒนาตนตามศักยภาพ

ทั้งนี้สถานศึกษาอาจจัดการเรียนและกลุ่มสาระต่าง ๆ ได้ตามสภาพกลุ่มเป้าหมาย สำหรับการศึกษาในระบบ สามารถจัดเวลาเรียนและช่วงชั้นได้ตามระดับการศึกษา

ความสำคัญ ธรรมชาติ และลักษณะเฉพาะกลุ่มการทำงานอาชีพและเทคโนโลยี

กลุ่มการทำงานอาชีพและเทคโนโลยี เป็นสาระการเรียนรู้ที่มุ่งพัฒนาผู้เรียนให้มีความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับงาน อาชีพ และเทคโนโลยี มีทักษะการทำงาน ทักษะการจัดการ สามารถ นำเทคโนโลยีสารสนเทศและเทคโนโลยีต่าง ๆ มาใช้ในการทำงานอย่างถูกต้อง เหมาะสม คำนึง และมีคุณธรรม สร้างและพัฒนาผลิตภัณฑ์หรือวิธีการใหม่ สามารถทำงานเป็นหมู่คณะ มีนิสัย รักการทำงาน เห็นคุณค่าและมีเจตคติที่ดีต่องาน ตลอดจนมีคุณธรรม จริยธรรมและค่านิยมที่เป็นพื้นฐาน ได้แก่ ความซื่อสัตย์ ประหยัด และอดทน อันจะนำไปสู่การให้ผู้เรียน สามารถช่วยเหลือตนเอง และพึ่งตนเองได้ตามพระราชดำริเศรษฐกิจพอเพียง สามารถดำรงชีวิต อยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุข ร่วมมือและแข่งขันในระดับสากลในบริบทของสังคมไทย

วิสัยทัศน์

วิสัยทัศน์ของกลุ่มการทำงานอาชีพและเทคโนโลยี เป็นสาระที่เน้นกระบวนการทำงานและการจัดการอย่างเป็นระบบ พัฒนาความคิดสร้างสรรค์ มีทักษะการออกแบบงานและการทำงานอย่างมีกลยุทธ์ โดยใช้กระบวนการเทคโนโลยี และเทคโนโลยีสารสนเทศ ตลอดจนนำเทคโนโลยี มาใช้และประยุกต์ใช้ในการทำงาน รวมทั้งการสร้าง พัฒนา ผลิตภัณฑ์หรือวิธีการใหม่ เน้นการใช้ทรัพยากรธรรมชาติ สิ่งแวดล้อมและพลังงานอย่างประหยัดและคุ้มค่า เพื่อให้บรรลุวิสัยทัศน์ดังกล่าว กลุ่มการทำงานอาชีพและเทคโนโลยี จึงกำหนดการเรียนรู้ที่ยึดงานกระบวนการจัดการ และการแก้ปัญหาเป็นสำคัญ บนพื้นฐานของการใช้หลักการและทฤษฎีเป็นในการทำงานและการแก้ปัญหา งานที่นำมาฝึกฝนเพื่อบรรลุวิสัยทัศน์ของกลุ่มนั้น เป็นงานเพื่อการดำรงชีวิตใน ครอบครัวและสังคมและงานเพื่อการประกอบอาชีพ ซึ่งงานทั้ง 2 ประเภทนี้เมื่อผู้เรียนได้รับการ ฝึกฝนและปฏิบัติตามกระบวนการเรียนรู้ของกลุ่มการทำงานอาชีพและเทคโนโลยีแล้ว ผู้เรียนจะได้รับการปลูกฝังและพัฒนาให้มีคุณภาพและคุณธรรม การเรียนรู้จากการทำงานและการแก้ปัญหา ของกลุ่มการทำงานอาชีพและเทคโนโลยี จึงเป็นการเรียนรู้ที่เกิดจากการบูรณาการความรู้ ทักษะ และความดีที่หลอมรวมกันจนก่อให้เกิดเป็นคุณลักษณะของผู้เรียนทั้งด้านคุณภาพและคุณธรรมตาม มาตรฐานการเรียนรู้ที่กำหนด

คุณภาพของผู้เรียนกลุ่มการทำงานอาชีพและเทคโนโลยี

กลุ่มการทำงานอาชีพและเทคโนโลยี มุ่งพัฒนาผู้เรียนแบบองค์รวมเพื่อให้เป็นคนดี มีความรู้ ความสามารถ โดยมีคุณลักษณะที่พึงประสงค์ ดังนี้

1. มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการดำรงชีวิตและครอบครัว การอาชีพ การออกแบบ และเทคโนโลยี เทคโนโลยีสารสนเทศ และเทคโนโลยีเพื่อการทำงานและอาชีพ

2. มีทักษะในการทำงาน การประกอบอาชีพ การจัดการ การแสวงหาความรู้ เลือกใช้เทคโนโลยีและเทคโนโลยีสารสนเทศในการทำงาน สามารถทำงานอย่างมีกลยุทธ์ สร้างและพัฒนาผลิตภัณฑ์หรือวิธีการใหม่

3. มีความรับผิดชอบ ซื่อสัตย์ ขยัน อดทน รักการทำงาน ประหยัด อดออม ตรงต่อเวลา เอื้อเฟื้อ เสียสละ และมีวินัยในการทำงาน เห็นคุณค่าความสำคัญของงานและอาชีพ สุจริต ตระหนักถึงความสำคัญของสารสนเทศ การอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติ สิ่งแวดล้อม และพลังงาน

เมื่อจบช่วงชั้นที่ 2 ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4-6 ผู้เรียนต้องมีความสามารถดังต่อไปนี้
ช่วงชั้นที่ 2 ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4-6

สามารถช่วยเหลือตนเอง ครอบครัวและชุมชน ทำงานอย่างมีขั้นตอนมีทักษะในการจัดการ มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ในการทำงาน เลือกใช้เทคโนโลยีและเทคโนโลยีสารสนเทศได้เหมาะสมกับงานสามารถคิดออกแบบสร้างดัดแปลงสิ่งของเครื่องใช้ในชีวิตประจำวันอย่างง่าย ๆ ทำงานด้วยความรับผิดชอบ ขยัน ซื่อสัตย์ ประหยัดอดออม อดทน ใช้พลังงาน ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมอย่างคุ้มค่าและถูกวิธี

สาระความรู้ของกลุ่มการงานอาชีพและเทคโนโลยี

สาระที่เป็นความรู้ของกลุ่มการงานอาชีพและเทคโนโลยี ประกอบด้วย

สาระที่ 1 การดำรงชีวิตและครอบครัว

สาระที่ 2 การอาชีพ

สาระที่ 3 การออกแบบและเทคโนโลยี

สาระที่ 4 เทคโนโลยีสารสนเทศ

สาระที่ 5 เทคโนโลยีเพื่อการทำงานและอาชีพ

สาระที่ 1 การดำรงชีวิตและครอบครัวเป็นสาระที่เกี่ยวกับการทำงานในชีวิตประจำวันทั้งในระดับครอบครัว ชุมชนและสังคมที่วาดด้วยงานบ้าน งานเกษตร งานช่าง งานประดิษฐ์และงานธุรกิจ

งานบ้าน /

เป็นงานที่เกี่ยวกับการทำงานที่จำเป็นต่อการดำรงชีวิตในครอบครัว ซึ่งประกอบด้วย บ้านและชีวิตความเป็นอยู่ในบ้าน ผ้าและเครื่องแต่งกาย อาหารและโภชนาการ โดยเน้นการปลูกฝังลักษณะนิสัยการทำงาน ทักษะ กระบวนการทำงาน การแก้ปัญหาในการทำงาน มีความรับผิดชอบ สะอาด มีระเบียบ ประหยัด อดออม อนุรักษ์พลังงานและสิ่งแวดล้อม

งานเกษตร

เป็นงานที่เกี่ยวกับการทำงานในชีวิตประจำวัน ซึ่งประกอบด้วย การปลูกพืชและเลี้ยงสัตว์ตามกระบวนการผลิตและการจัดการผลผลิต มีการใช้เทคโนโลยีเพื่อการเพิ่มผลผลิต ปลูกฝังความรับผิดชอบ ขยัน อดทน การอนุรักษ์พลังงานและสิ่งแวดล้อม

งานช่าง

เป็นงานที่เกี่ยวกับการทำงานตามกระบวนการของงานช่าง ซึ่งประกอบด้วย การบำรุงรักษา การติดตั้ง/ประกอบ การซ่อมและการผลิตเพื่อใช้ในชีวิตประจำวัน

งานประดิษฐ์

เป็นงานที่เกี่ยวกับการทำงานด้านการประดิษฐ์สิ่งของเครื่องใช้ที่เน้นความคิดสร้างสรรค์ โดยเน้นความประณีตสวยงามตามกระบวนการงานประดิษฐ์และเทคโนโลยีและเน้นการอนุรักษ์และสืบสานศิลปวัฒนธรรม ขนบธรรมเนียมประเพณีไทยตามกฎหมายปัญญาท้องถิ่นและสากล

งานธุรกิจ

เป็นงานที่เกี่ยวกับการจัดการด้านเศรษฐกิจของครอบครัว การเป็นผู้บริโภคที่ฉลาด
สาระที่ 2 การอาชีพ เป็นสาระที่เกี่ยวข้องกับหลักการ คุณค่า ประโยชน์ของการประกอบอาชีพสุจริต ตลอดจนการเห็นแนวทางในการประกอบอาชีพ

สาระที่ 3 การออกแบบและเทคโนโลยี เป็นสาระที่เกี่ยวกับการพัฒนาความสามารถของมนุษย์ในการแก้ปัญหา และสนองความต้องการของมนุษย์อย่างสร้างสรรค์ โดยนำความรู้มาใช้กับกระบวนการเทคโนโลยี สร้างและใช้สิ่งของ เครื่องใช้วิธีการ และเพิ่มประสิทธิภาพในการดำรงชีวิต

สาระที่ 4 เทคโนโลยีสารสนเทศ เป็นสาระที่เกี่ยวกับกระบวนการเทคโนโลยีสารสนเทศ การติดต่อสื่อสาร การค้นหาความรู้ การสืบค้น การใช้ข้อมูลและสารสนเทศ การแก้ปัญหาหรือสร้างงาน คุณค่าและผลกระทบของเทคโนโลยีสารสนเทศ

สาระที่ 5 เทคโนโลยีเพื่อการทำงานและอาชีพ เป็นสาระที่เกี่ยวกับการนำเทคโนโลยีและเทคโนโลยีสารสนเทศมาใช้ในการทำงานที่เกี่ยวข้องกับการดำรงชีวิตและครอบครัว และการอาชีพ

มาตรฐานการเรียนรู้กลุ่มการงานอาชีพและเทคโนโลยี

สาระที่ 1 การดำรงชีวิตและครอบครัว

มาตรฐาน ง.1.1 เข้าใจ มีความคิดสร้างสรรค์ ทักษะ คุณธรรม จิตสำนึก ในการใช้พลังงาน ทรัพยากรและสิ่งแวดล้อมในการทำงาน เพื่อการดำรงชีวิตและครอบครัวที่เกี่ยวข้องกับงานบ้าน งานเกษตร งานช่าง งานธุรกิจและงานประดิษฐ์

มาตรฐานการเรียนรู้ช่วงชั้น

1. เข้าใจความหมาย ความสำคัญ ประโยชน์ หลักการและวิธีการ ขั้นตอน กระบวนการทำงาน การจัดการและสามารถทำงานตามขั้นตอน
 2. เลือก ใช้ เก็บบำรุงรักษาเครื่องมือ เครื่องใช้วัสดุและอุปกรณ์ที่ใช้ในการทำงาน
 3. มีความคิดริเริ่มในการทำงาน
 4. ทำงานด้วยความรับผิดชอบ ขยัน ซื่อสัตย์ ประหยัด อดออม อดทน
 5. ใช้พลังงาน ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมในการทำงานอย่างคุ้มค่าและถูกวิธี
- มาตรฐาน ง.1.2** มีทักษะ กระบวนการทำงาน และการจัดการ การทำงานเป็นกลุ่ม การแสวงหาความรู้ สามารถแก้ปัญหาในการทำงาน รักการทำงาน และมีเจตคติที่ดีต่อ งาน

มาตรฐานการเรียนรู้ช่วงชั้น

1. สามารถวิเคราะห์งาน วางแผนการดำเนินงาน ปฏิบัติงานตามแผนและประเมิน การดำเนินงาน
2. สามารถทำงานในฐานะผู้นำ/สมาชิกกลุ่มและสร้างสัมพันธภาพที่ดีในกลุ่ม
3. สามารถค้นคว้ารวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับการทำงานจากแหล่งความรู้ด้วยวิธีต่าง ๆ
4. สามารถวิเคราะห์ปัญหา สาเหตุของปัญหาและแก้ปัญหาด้วยวิธีการที่เหมาะสม
5. มีความตั้งใจ เอาใจใส่และทำงานจนสำเร็จพอใจและยอมรับการทำงาน ทำงาน อย่างมีความสุข มีกึ๋นสัยในการทำงานด้วยความประณีตรอบคอบปลอดภัยและสะอาด

สาระที่ 2 การอาชีพ

มาตรฐาน ง 2.1 เข้าใจ มีทักษะ มีประสบการณ์ในงานอาชีพสุจริต มีคุณธรรม มีเจตคติที่ดีต่องานอาชีพ และเห็นแนวทางในการประกอบอาชีพสุจริต

มาตรฐานการเรียนรู้ช่วงชั้น

1. เข้าใจหลักการและมีทักษะที่จำเป็นต่อการทำงานอาชีพสุจริตให้มีคุณภาพ
2. เห็นแนวทางในการนำเทคโนโลยีมาพัฒนางานอาชีพสุจริต

สาระที่ 3 การออกแบบและเทคโนโลยี

มาตรฐาน ง 3.1 เข้าใจธรรมชาติและกระบวนการเทคโนโลยี ใช้ความรู้ ภูมิปัญญา จินตนาการและความคิดอย่างมีระบบในการออกแบบ สร้างสิ่งของ เครื่องใช้ วิธีการ เชิงกลยุทธ์ตามกระบวนการเทคโนโลยี สามารถตัดสินใจ เลือกใช้เทคโนโลยีในทางสร้างสรรค์ ต่อชีวิต สังคม สิ่งแวดล้อม โลกของงานและอาชีพ

มาตรฐานการเรียนรู้ช่วงชั้น

1. เข้าใจหลักการเบื้องต้นของการออกแบบและการใช้เทคโนโลยี

2. เข้าใจธรรมชาติและกระบวนการเทคโนโลยี
3. เลือกเทคโนโลยีมาประยุกต์ใช้ในการทำงาน โดยคำนึงถึงผลกระทบต่อสังคมและสิ่งแวดล้อม
4. ออกแบบ และสร้างสิ่งของเครื่องใช้อย่างถูกวิธีและปลอดภัย ทดสอบและปรับปรุงแก้ไขประเมินผล และนำเสนอแนวคิด
5. เปรียบเทียบสิ่งของเครื่องใช้ หรือวิธีการที่ได้จากเทคโนโลยีที่ใช้ในห้องอื่น ทั้งด้านคุณภาพความเหมาะสม การเป็นที่ยอมรับ ความคุ้มค่าต่อการใช้งานและเลือกใช้อย่างเหมาะสม ปลอดภัยและมีผลดีต่อสิ่งแวดล้อม
6. มีเจตคติที่ดีต่อการประยุกต์ใช้เทคโนโลยีในชีวิตประจำวัน

สาระที่ 4 เทคโนโลยีสารสนเทศ

มาตรฐานที่ 4.1 เข้าใจ เห็นคุณค่า และใช้กระบวนการเทคโนโลยีสารสนเทศในการสืบค้นข้อมูล การเรียนรู้ การสื่อสาร การแก้ปัญหา การทำงานและอาชีพอย่างมีประสิทธิภาพ ประสิทธิผล และมีคุณธรรม

มาตรฐานการเรียนรู้ช่วงชั้น

1. เห็นความสำคัญของข้อมูลและแหล่งข้อมูล
2. รวบรวมข้อมูลที่สนใจได้ตรงตามวัตถุประสงค์จากแหล่งข้อมูลต่าง ๆ ที่เชื่อถือได้
3. จัดเก็บรักษาข้อมูลที่เป็นประโยชน์ในรูปแบบต่าง ๆ
4. รู้จักชื่อและหน้าที่ของอุปกรณ์พื้นฐานทางเทคโนโลยีสารสนเทศ
5. เข้าใจหลักการทำงานเบื้องต้นและประโยชน์ของคอมพิวเตอร์
6. เข้าใจขั้นตอนการใช้งานคอมพิวเตอร์
7. ใช้คอมพิวเตอร์ในการค้นหาข้อมูลและความรู้จากแหล่งข้อมูล
8. นำเสนอข้อมูลในรูปแบบที่เหมาะสม
9. เข้าใจหลักการทำงานเบื้องต้นของการแก้ปัญหา
10. ใช้คอมพิวเตอร์ช่วยสร้างชิ้นงานจากจินตนาการหรืองานที่ทำในชีวิตประจำวันอย่างมีจิตสำนึกและมีความรับผิดชอบ

สาระที่ 5 เทคโนโลยีเพื่อการทำงานและอาชีพ

มาตรฐาน ง 5.1 ใช้เทคโนโลยีในการทำงาน การผลิต การออกแบบ การแก้ปัญหา การสร้างงาน การสร้างอาชีพสุจริตอย่างมีความเข้าใจ มีการวางแผนเชิงกลยุทธ์ และมีความคิดสร้างสรรค์

มาตรฐานการเรียนรู้ช่วงชั้น

วางแผน เลือกและใช้เทคโนโลยีได้เหมาะสมกับงาน

การกำหนดมาตรฐานการเรียนรู้ช่วงชั้นเป็นการกำหนดไว้ส่วนเฉพาะที่จำเป็น เพื่อเป็นพื้นฐานในการดำรงชีวิตให้มีคุณภาพสำหรับผู้เรียนทุกคน สถานศึกษาจึงต้องจัดการเรียนรู้ ให้ผู้เรียนบรรลุมาตรฐานการเรียนรู้ช่วงชั้นที่กำหนดไว้ทั้งหมด

สำหรับสาระและมาตรฐานการเรียนรู้ตามความสามารถ ความถนัดและความสนใจของผู้เรียน สถานศึกษาสามารถพัฒนาเพิ่มเติมเพื่อให้ผู้เรียนได้พัฒนาเต็มตามศักยภาพ

แนวการจัดกระบวนการเรียนรู้ กลุ่มสาระงานอาชีพและเทคโนโลยี

1. การจัดกระบวนการเรียนรู้

การจัดกระบวนการเรียนรู้ในกลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพและเทคโนโลยีมีกลวิธีหรือเทคนิคเฉพาะ (หน่วยศึกษานิเทศก์ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน. 2546 : 22-24)ดังนี้

1.1 จัดการเรียนรู้ให้ครอบคลุมของการพัฒนาศักยภาพผู้เรียน คือ ทั้งความรู้ ทักษะ/กระบวนการ คุณธรรม จริยธรรม และค่านิยม

1.2 การจัดการเรียนรู้ต้องจัดเป็นงาน (Task) โดยแต่ละงานจะต้องมีการฝึกฝนผู้เรียนตามโครงสร้างการเรียนรู้ของกลุ่มสาระการเรียนรู้ การงานอาชีพและเทคโนโลยี 7 หัวข้อ ดังนี้

- 1) ความหมายของงาน
- 2) ความสำคัญและประโยชน์ของงาน
- 3) ทฤษฎี หลักการของงาน
- 4) วิธีการและขั้นตอนการทำงาน
- 5) กระบวนการทำงาน การจัดการ เทคโนโลยี เทคโนโลยีสารสนเทศ และแนวทางในการประกอบอาชีพ
- 6) การนำเทคโนโลยี เทคโนโลยีสารสนเทศมาใช้ในการทำงาน การสร้างและพัฒนาผลิตภัณฑ์หรือวิธีการใหม่ ๆ

7) คุณธรรม จริยธรรม และค่านิยมในการทำงานและประกอบอาชีพ

1.3 การจัดการเรียนรู้ควรนำสาระการเรียนรู้ภายในกลุ่มมาบูรณาการหรือนำสาระการเรียนรู้จากกลุ่มสาระการเรียนรู้อื่นมาบูรณาการ ให้ผู้เรียนปฏิบัติงานตามกระบวนการเรียนรู้ต่าง ๆ เช่น กระบวนการทำงาน กระบวนการปฏิบัติ ทักษะกระบวนการ 9 ขั้น กระบวนการคิด กระบวนการตัดสินใจ กระบวนการแก้ปัญหา กระบวนการกลุ่ม กระบวนการเรียนรู้แบบมีส่วนร่วม ฯลฯ จนเกิดความคิดสร้างสรรค์

1.4 จัดการเรียนรู้ทั้งภายใน และภายนอกชั้นเรียน โดยจัดในสถานปฏิบัติงาน สถานประกอบการ สถานประกอบการอาชีพอิสระ ฯลฯ ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับสภาพความพร้อมของสถานศึกษาคุณพินิจของครูผู้สอน

1.5 จัดการเรียนรู้ โดยครูกระตุ้นให้ผู้เรียนกำหนดงานที่มีความหมายกับผู้เรียน ซึ่งทำให้ผู้เรียนเห็นประโยชน์ ความสำคัญ เห็นคุณค่า ทำให้เกิดความภาคภูมิใจในการปฏิบัติงานในให้เกิดความตระหนัก

1.6 คำนึงถึงความต้องการ ความสนใจ ความพร้อมของผู้เรียน

2. รูปแบบการจัดการเรียนรู้

2.1 การเรียนรู้จากการปฏิบัติจริง มีขั้นตอนอย่างน้อย 4 ขั้นตอน คือ

- 1) ขั้นศึกษาและวิเคราะห์
- 2) ขั้นวางแผน
- 3) ขั้นลงมือปฏิบัติ
 - ผู้สอนให้คำแนะนำ
 - ผู้เรียนฝึกปฏิบัติ
 - ผู้เรียนฝึกฝน
- 4) ขั้นประเมินผล/ปรับปรุง

2.2 การเรียนรู้จากการศึกษาค้นคว้า เป็นการให้ผู้เรียนศึกษาค้นคว้าเรื่องที่สนใจจากแหล่งการเรียนรู้ ต่าง ๆ ทั้งนี้ผู้สอนควรให้ผู้เรียนเรียบเรียงกระบวนการแสวงหาความรู้เสนอต่อผู้สอนหรือกลุ่มผู้เรียน

2.3 การเรียนรู้จากประสบการณ์ เป็นการเรียนรู้ที่ประกอบด้วย 5 ขั้นตอน และควรจัดการเรียนรู้ให้ครบที่ 5 ขั้นตอน คือ

- 1) ผู้สอนสร้างกิจกรรมที่เชื่อมโยงกับสถานการณ์ของผู้เรียน หรือเป็นกิจกรรมใหม่หรือเป็นประสบการณ์ในชีวิตประจำวัน
- 2) ผู้เรียนอภิปรายเกี่ยวกับการปฏิบัติกิจกรรมนั้น
- 3) ผู้เรียนวิเคราะห์ผลที่เกิดขึ้นจากการปฏิบัติกิจกรรมว่ามีสาเหตุจากอะไร
- 4) สรุปผลที่ได้เพื่อนำไปสู่หลักการ/แนวคิดของสิ่งที่ไม่ได้เรียนรู้
- 5) นำหลักการและแนวคิดไปใช้กับสถานการณ์ใหม่

2.4 การเรียนรู้จากการทำงานกลุ่ม เป็นการเรียนรู้ที่เปิดโอกาสให้มีการเลือกใช้กระบวนการกลุ่ม กระบวนการแก้ปัญหา กระบวนการสร้างค่านิยม กระบวนการสร้างความคิดรวบยอด กระบวนการทำงานร่วมกับผู้อื่น กระบวนการเรียนรู้แบบมีส่วนร่วม ฯลฯ ในการจัดการเรียนรู้ให้ประสบผลสำเร็จโดยมุ่งเน้นให้ผู้เรียนทำงานอย่างมีกระบวนการตามขั้นตอนการทำงาน และฝึกหลักการการทำงานกลุ่ม ดังนี้

- 1) หลักการทำงานกลุ่ม
 - รู้จักบทบาทและหน้าที่ภายในกลุ่ม
 - มีทักษะในการฟัง พูด แสดงความคิดเห็น และอภิปรายกลุ่ม
 - มีคุณธรรมในการทำงานร่วมกัน
 - สรุปผลการจัดทำรายงาน

- นำเสนอรายงาน
- 2) กระบวนการในการทำงานกลุ่มตามขั้นตอน มีดังนี้
 - เลือกหัวหน้ากลุ่ม
 - กำหนดเป้าหมายหรือวัตถุประสงค์ของงาน
 - วางแผนการทำงาน
 - แบ่งงานกันทำตามความสามารถ
 - ลงมือปฏิบัติงานตามบทบาทและหน้าที่
 - ประเมินผลและปรับปรุงการทำงาน

3. การวัดและประเมินผล

การวัดและประเมินผลการเรียนรู้มีหลักการสำคัญ ดังนี้

- 3.1 ดำเนินการวัดและประเมินผลควบคู่ไปกับการจัดกิจกรรมการเรียนรู้
- 3.2 วัดและประเมินผลการแสดงออกทั้งความรู้ ทักษะ/กระบวนการ คุณธรรม จริยธรรม และค่านิยม รวมถึงประเมินความสามารถในการถ่ายโอนการเรียนรู้ไปสู่ชีวิตจริง
- 3.3 สอดคล้องกับมาตรฐานการเรียนรู้ที่กำหนดไว้
- 3.4 วัดและประเมินผลตามสภาพจริง เที่ยงตรง และเป็นธรรม โดยใช้วิธีการที่หลากหลาย เพื่อนำผลที่ได้ไปส่งเสริมการพัฒนาผู้เรียนตามศักยภาพ และสรุปผลการเรียนรู้
- 3.5 ประเมินกระบวนการคิดที่ซับซ้อน การปฏิบัติงาน ศักยภาพของผู้เรียนในด้านของผู้ผลิต และกระบวนการทำงานมากกว่าความรู้ความจำ
- 3.6 เปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้มีส่วนร่วมในการประเมินตนเองและเพื่อนร่วมห้อง รวมทั้งให้ผู้ปกครองและผู้เกี่ยวข้องทุกฝ่ายมีส่วนร่วมในการประเมินผู้เรียน
- 3.7 นำผลการประเมินมาปรับปรุง พัฒนาระบบการเรียนรู้ และการวางแผนการจัดการเรียนรู้ของผู้สอน

4. วิธีการวัดและประเมินผล

- 4.1 การสังเกตการแสดงออก
- 4.2 การตรวจสอบชิ้นงาน ผลงาน รายงาน และกระบวนการ
- 4.3 บันทึกของผู้เรียน
- 4.4 การสัมภาษณ์
- 4.5 การประชุมปรึกษาหารือร่วมกันระหว่างผู้เรียนและผู้สอน
- 4.6 การวัดและประเมินผลภาคปฏิบัติ (Practical Assessment)
- 4.7 การวัดและประเมินผลด้านความสามารถ (Performance Assessment)
- 4.8 แฟ้มผลงาน (Portfolio)
- 4.9 การประเมินตนเอง
- 4.10 การประเมินโดยกลุ่มเพื่อน

4.11 การประเมินกลุ่ม

4.12 การใช้แบบทดสอบทั้งแบบอัตนัยและแบบปรนัย

5. การพัฒนาสื่อการเรียนรู้

การพัฒนาสื่อการเรียนรู้ในกลุ่มการงานอาชีพและเทคโนโลยี มีหลักการและแนว
ดำเนินการ ดังนี้

5.1 ศึกษา ค้นคว้า วิจัยเพื่อพัฒนาสื่อการเรียนรู้ให้สอดคล้องกับกระบวนการเรียน
รู้ของผู้เรียน

5.2 จัดทำและจัดหาสื่อการเรียนรู้สำหรับผู้เรียนศึกษาค้นคว้าด้วยตนเองและเสริม
ความรู้ของครูผู้สอน เช่น แหล่งเรียนรู้ในชุมชน อินเทอร์เน็ต ฯลฯ และควรจัดให้ผู้เรียนมีส่วน
ร่วมในการสร้างสื่อการเรียนรู้ ควรจัดหาและใช้วัสดุที่หาง่ายในท้องถิ่น ราคาไม่แพง และเกิด
คุณค่าต่อการเรียนรู้อย่างแท้จริง

5.3 เลือกและใช้สื่อการเรียนรู้ที่มีประสิทธิภาพเหมาะสมหลากหลาย สอดคล้อง
กับวิธีการเรียนรู้ ธรรมชาติของสาระการเรียนรู้ และความแตกต่างระหว่างบุคคล ส่งเสริมให้
ผู้เรียนเรียนรู้ด้วยตนเอง เรียนรู้อย่างต่อเนื่องตลอดชีวิต ผู้เรียนสามารถเรียนรู้ได้ทุกเวลา ทุก
สถานที่

5.4 วิเคราะห์และประเมินคุณภาพสื่อการเรียนรู้ที่นำมาใช้อย่างสม่ำเสมอ เพื่อ
พัฒนาและปรับปรุงคุณภาพ

5.5 จัดหาหรือจัดให้มีแหล่งการเรียนรู้ ศูนย์สื่อการเรียนรู้ที่มีประสิทธิภาพใน
สถานศึกษาและชุมชน

5.6 จัดให้มีเครือข่ายการเรียนรู้ เพื่อเชื่อมโยง และแลกเปลี่ยนการเรียนรู้ระหว่าง
สถานศึกษา ท้องถิ่น ชุมชน และสังคมอื่น

5.7 กำกับ ติดตาม และประเมินผลการดำเนินงานเกี่ยวกับสื่อการเรียนรู้

6. แหล่งการเรียนรู้

การเรียนการสอนกลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพและเทคโนโลยี ผู้เรียน และ
ผู้สอนสามารถศึกษาค้นคว้าหาความรู้ได้จากแหล่งการเรียนรู้ ดังนี้

6.1 ภูมิปัญญาท้องถิ่น ปราชญ์ชาวบ้านที่มีประสบการณ์ และประสบความสำเร็จ
ในงานอาชีพในชุมชน

6.2 แหล่งวิทยากร ได้แก่ สถาบัน องค์กร หน่วยงาน ห้องสมุด ศูนย์วิชาการ
ทั้งภาครัฐและเอกชน ซึ่งให้บริการความรู้ในเรื่องต่าง ๆ

6.3 สถานประกอบการ สถานประกอบวิชาชีพอิสระ โรงงานอุตสาหกรรม หน่ว
งานวิจัยในท้องถิ่นซึ่งให้บริการความรู้ ผูกอบรมเกี่ยวกับงานและวิชาชีพต่าง ๆ ที่มีอยู่ในชุมชน
ท้องถิ่น

6.4 อุทยานแห่งชาติ สวนสัตว์ พิพิธภัณฑ์

6.5 สื่อสิ่งพิมพ์ต่าง ๆ เช่น แผ่นพับ วารสาร หนังสืออ้างอิง หนังสือพิมพ์ ฯลฯ

6.6 สื่ออิเล็กทรอนิกส์ เช่น อินเทอร์เน็ต ซีดี-รอม วีดีทัศน์ คอมพิวเตอร์ช่วยสอน ฯลฯ

ตัวชี้วัดความสำเร็จการจัดกระบวนการเรียนรู้ กลุ่มงานอาชีพและเทคโนโลยีมีตัวชี้วัดความสำเร็จด้านการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ของครูผู้สอน 18 ข้อ และตัวชี้วัดความสำเร็จด้านผลการเรียนรู้ของนักเรียน ช่วงชั้นที่ 2 (หน่วยศึกษานิเทศน์ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน. 2546: 14-15)

ตัวชี้วัดความสำเร็จด้านการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ (ครูผู้สอน)

1. มีการวิเคราะห์สภาพผู้เรียน โดยใช้วิธีการที่หลากหลาย
2. มีการนำผลการวิเคราะห์สภาพผู้เรียนไปใช้ในการวางแผนการจัดการเรียนรู้
3. มีการปรับปรุง/พัฒนาผู้เรียนสอดคล้องกับผลการวิเคราะห์สภาพผู้เรียน
4. มีการเตรียมกิจกรรมการเรียนรู้ สื่อ และการวัดประเมินผล
5. มีกิจกรรมการเรียนรู้ที่หลากหลายสอดคล้องสัมพันธ์กันเป็นกระบวนการ
6. จัดกิจกรรมการเรียนรู้สอดคล้องตามแผนการจัดการเรียนรู้ที่กำหนดไว้
7. มีการจัดแบ่งเวลาในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่เหมาะสม
8. มีการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่พัฒนาผู้เรียนทั้งด้านความรู้ ทักษะ / กระบวนการ

คุณธรรม จริยธรรม และค่านิยมที่พึงประสงค์

9. มีการเสริมแรง กระตุ้นและเร้าความสนใจที่เหมาะสม
10. มีการดูแล และช่วยเหลือผู้เรียนเป็นรายกลุ่มและรายบุคคล
11. มีบรรยากาศ เอื้อต่อการเรียนรู้
12. จัดการเรียนรู้ โดยคำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคล
13. มีการนำภูมิปัญญาท้องถิ่น เทคโนโลยี และสื่อที่เหมาะสมมาประยุกต์ใช้ในการ

การเรียนรู้

14. มีการศึกษาวิจัย พัฒนาสื่อการเรียนรู้ให้สอดคล้องกับกระบวนการเรียนรู้ของกลุ่มสาระการเรียนรู้

15. มีการประเมินผลสอดคล้องกับมาตรฐานการเรียนรู้และผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง
16. มีการประเมินผลพัฒนาการของผู้เรียนทั้งด้านความรู้ ทักษะ / กระบวนการและ

ค่านิยมอันพึงประสงค์ด้วยวิธีการที่หลากหลายอย่างต่อเนื่อง ตามสภาพจริง

17. ใช้วิธีการประเมินแบบมีส่วนร่วมจากผู้เกี่ยวข้อง
18. มีการนำผลการประเมินไปใช้พัฒนา / ปรับปรุงผู้เรียนและกระบวนการจัดการเรียน

ตัวชี้วัดความสำเร็จด้านผลการเรียนรู้ (นักเรียน)

ช่วงชั้นประถมศึกษาปีที่ 4-6

1. มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เป็นไปตามเกณฑ์ที่โรงเรียนกำหนด
2. สามารถช่วยเหลือตนเอง ครอบครัวย และชุมชน
3. สามารถทำงานอย่างมีขั้นตอนและมีทักษะในการจัดการ
4. มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ในการทำงาน และเห็นช่องทางในการประกอบอาชีพสุจริต
5. สามารถเลือก ใช้เทคโนโลยีสารสนเทศได้เหมาะสมกับงาน
6. สามารถคิด ออกแบบ สร้าง ดัดแปลงสิ่งของเครื่องใช้ต่าง ๆ ในชีวิตประจำวันง่ายได้
7. ทำงานด้วยความรับผิดชอบ ชยัน ซื่อสัตย์ ประหยัด อดออม อดทน
8. สามารถใช้พลังงาน ทรัพยากรธรรมชาติ และสิ่งแวดล้อมอย่างคุ้มค่าและถูกวิธี

ความหมายของความพึงพอใจ

นักวิชาการได้ให้ความหมายของ “ความพึงพอใจ” ไว้หลายประการ ดังนี้

สมยศ นาวิการ (2524: 39) กล่าวว่า ความพึงพอใจ คือ ความรุนแรงของความต้องการของบุคคลเพื่อผล ความพึงพอใจจะเป็นไปได้ทั้งทางบวกและทางลบ

กาญจนา ภาสุพันธ์ (2531: 5) กล่าวว่า ความพึงพอใจ หมายถึง ระดับความรู้สึกหรือความนึกคิดต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่งที่ได้รับตามที่คาดหวังหรือมากกว่าที่คาดหวัง

สุเทพ เมฆ (2531 : 8) กล่าวว่า ความพึงพอใจในบรรยากาศการเรียนการสอน หมายถึง ความรู้สึกพอใจในสภาพการจัดองค์ประกอบที่เกี่ยวข้องกับการเรียนการสอน ซึ่งมีความสำคัญในการช่วยให้นักเรียนเกิดการเรียนรู้อย่างมีชีวิตชีวา มีความเจริญงอกงาม มีความกระตือรือร้นเพื่อจะเรียนให้เกิดประโยชน์แก่ตนเอง

กู๊ด (Good, 1968:320) ความพึงพอใจหมายถึงระดับความรู้สึกพอใจซึ่งเป็นผลจากความสนใจ และทัศนคติที่ดีของบุคคลที่มีต่อสิ่งต่าง ๆ

วอลล์เลอร์สแตน (Wallerstein. 1971:256) ความพึงพอใจ หมายถึง ความรู้สึกที่เกิดขึ้นเมื่อได้รับผลสำเร็จตามความมุ่งหมาย และอธิบายว่า ความพึงพอใจเป็นกระบวนการทางจิตวิทยา ไม่สามารถมองเห็นได้ชัดเจนแต่สามารถคาดคะเนได้ว่ามีหรือไม่มีจากการสังเกตพฤติกรรมของคนเท่านั้น การที่จะทำให้คนเกิดความพึงพอใจ จะต้องศึกษาปัจจัยและองค์ประกอบที่เป็นสาเหตุแห่งความพึงพอใจนั้น

จากความหมายของความพึงพอใจที่บุคคลต่าง ๆ ได้กล่าวไว้พอสรุปได้ว่า ความพึงพอใจ คือความรู้สึกของบุคคลที่ได้รับการตอบสนองตรงความต้องการของตนจึงทำให้เกิดความรู้สึกที่ดี ทำให้ปฏิบัติงานหรือกระทำการต่าง ๆ ได้บรรลุผลสำเร็จ

ปัจจัยที่ส่งผลต่อความพึงพอใจ

ในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนปัจจุบันมีการปรับปรุงพัฒนาตลอดจนศึกษาแนวคิดต่าง ๆ เพื่อพัฒนาผู้เรียน ซึ่งเป็นเยาวชนของชาติให้สามารถดำรงชีวิตอยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุข สามารถเป็นกำลังที่มีคุณภาพให้กับประเทศชาติ โดยมุ่งเน้นให้นักเรียนเกิดเจตคติและทักษะที่ดีในการประกอบอาชีพตามความถนัดและความสนใจของแต่ละบุคคล ขจรสุตา เหล็กเพชร. (2522 : 14) กล่าวว่า การที่จะนำหลักสูตรไปสู่เป้าหมาย ในการสอนกลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพและเทคโนโลยีนั้นจำเป็นต้องปลูกฝังนิสัยที่ดีและความขยันหมั่นเพียรให้กับผู้เรียน รวมถึงเจตคติของผู้เรียนที่มีต่อโรงเรียน ตัวครู วิชาการสอนของครูและคุณค่าในการศึกษาเป็นส่วนสำคัญที่ทำให้บุคคลประสบความสำเร็จหรือล้มเหลวในการเรียน เจตคติต่อการเรียนมีอิทธิพลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้เรียน จากที่กล่าวมาจะเห็นได้ว่ามีปัจจัยหลายอย่างที่สามารถส่งผลต่อเจตคติและความพึงพอใจของผู้เรียน ซึ่งจะกล่าวถึงปัจจัยที่สำคัญ ดังนี้

1. การสร้างความพึงพอใจในการเรียน

มีการศึกษาในด้านความสัมพันธ์เชิงเหตุ และผลระหว่างสภาพทางจิตใจกับผลการเรียนที่น่าสนใจจุดหนึ่งคือ การสร้างความพอใจในการเรียนตั้งแต่เริ่มต้นให้แก่เด็กทุกคน ซึ่งในเรื่องนี้มีผู้ให้แนวคิดไว้หลายท่านดังนี้

สกินเนอร์ (วันทยา วงศ์ศิลปกรมย์. 2533: 9; อ้างอิงจาก Skinner. 1971:1-63 , 96-120) มีความเห็นว่าการปรับพฤติกรรมของคนไม่อาจทำได้โดยเทคโนโลยีทางกายภาพและชีวภาพเท่านั้น แต่ต้องอาศัยเทคโนโลยีของพฤติกรรม ซึ่งเขาหมายถึงเสรีภาพ และความภาคภูมิใจ จุดหมายปลายทางที่แท้จริงของการศึกษา คือ การทำให้คนมีความเป็นตัวของตัวเอง มีความรับผิดชอบต่อการกระทำของตน เสรีภาพและความภาคภูมิใจเป็นผลของการไปสู่ความเป็นคนดังกล่าวนั้น เสรีภาพมีความหมายตรงข้ามกับการควบคุม แต่เสรีภาพในความหมายของสกินเนอร์ไม่ได้หมายถึงความเป็นอิสระจากการควบคุม หรือความเป็นอิสระจากสิ่งแวดล้อม แต่หมายถึงความเป็นอิสระจากการควบคุมบางชนิดที่มีลักษณะแข็งแกร่ง นั้นไม่ได้หมายถึงการทำลายหรือหนีจากสิ่งแวดล้อม แต่เป็นการวิเคราะห์และเปลี่ยนหรือปรับปรุงรูปแบบใหม่ให้แก่สิ่งแวดล้อมนั้นโดยทำให้อำนาจการควบคุมอ่อนตัวลงจนบุคคลเกิดความรู้สึกว่าตนมิได้ถูกควบคุมหรือต้องแสดงพฤติกรรมใด ๆ ที่เนื่องมาจากความกดดันภายนอกบางอย่าง บุคคลควรได้รับการยกย่องยอมรับในผลสำเร็จของการกระทำ การเป็นที่ยกย่องยอมรับเป็นความภาคภูมิใจ ความภาคภูมิใจเป็นคุณค่าของมนุษย์ แต่การกระทำที่ควรได้รับการยกย่องยอมรับมากเท่าไรจะต้องเป็นการกระทำที่ปลอดภัยจากการบังคับหรือสิ่งควบคุมใด ๆ มากเท่านั้น นั่นคือ สัดส่วนและปริมาณของการยกย่องยอมรับที่ให้แก่การกระทำ จะเป็นส่วนกลับกับความเด่นหรือความสำคัญของสาเหตุ

ที่จูงใจให้เขากระทำ สกินเนอร์ ได้อ้างคำกล่าวของ จาques รูสโซ (Jacques Rousseau) ที่แสดงความคิดในแนวเดียวกันกับหนังสือ “เอมิล” (Emile) โดยได้ให้ข้อคิดแก่ครูว่าจึงทำให้เด็กเกิดความรู้สึกว่า เขาอยู่ในความควบคุมของตัวเอง แม้ว่าผู้ควบคุมที่แท้จริง คือ ไม่มีวิธีการได้ดีไปกว่าการให้เขาแสดงด้วยความรู้สึกว่า เขามีอิสระ เสรีภาพ ด้วยวิธีนี้คนจะมีกำลังใจด้วยตนเอง ครูควรปล่อยให้เด็กได้ทำเฉพาะในสิ่งที่เขาอยากทำ แต่เขาควรจะทำเฉพาะสิ่งที่ครูต้องการให้เขาทำเท่านั้น

แนวคิดของสกินเนอร์ สรุปได้ว่า เสรีภาพนำไปสู่ความภาคภูมิใจ และความภาคภูมิใจนำบุคคลไปสู่ความเป็นตัวของตัวเอง เป็นผู้มีความรับผิดชอบต่อการคิด ตัดสินใจ การกระทำ และผลที่เกิดขึ้นจากการกระทำของตนเอง และนั่นคือ เป้าหมายปลายทางที่แท้จริงของการศึกษา สิ่งที่สกินเนอร์ต้องการเน้นคือการปรับแก้พฤติกรรมของคนต้องแก้ด้วยเทคโนโลยีของพฤติกรรมเท่านั้นจึงจะสำเร็จ ส่วนการใช้เทคโนโลยีของพฤติกรรมนี้กับใครอย่างไร ด้วยวิธีไหน ถือเป็นเรื่องของ การตัดสินใจใช้ศาสตร์ ซึ่งต้องอาศัยภูมิปัญญาของผู้ใช้เท่านั้น

ไวท์เฮด มีแนวความคิดเกี่ยวกับเรื่องนี้ในทำนองเดียวกัน (Whitehead. 1967 : 1-14) เขากล่าวถึงจังหวะของการศึกษา และขั้นตอนของการพัฒนามี 3 ขั้นตอน คือ จุดยืน จุดแย้ง และจุดปรับ ซึ่งไวท์เฮดเรียกชื่อใหม่เพื่อใช้ในการศึกษาว่า การสร้างความพอใจ การทำความเข้าใจ และการนำไปใช้ในการเรียนรู้ใด ๆ ควรเป็นไปตาม 3 จังหวะ คือ

- การสร้างความพอใจ - นักเรียนปรับสิ่งใหม่ ๆ มีความตื่นเต้น พอใจในการได้พบและเก็บสิ่งใหม่ ๆ
- การทำความเข้าใจ - มีการจัดระบบระเบียบ ให้คำจำกัดความ มีการกำหนดขอบเขตที่ชัดเจน
- การนำไปใช้ - นำสิ่งใหม่ ที่ได้มาไปจัดสิ่งใหม่ ๆ ที่จะได้พบต่อไปเกิดความตื่นเต้นที่จะเอาไปจัดสิ่งใหม่ ๆ ที่เข้ามา

ไวท์เฮด กล่าวถึงการสร้างภูมิปัญญาในระบบการศึกษาว่า ได้ปฏิบัติกันอย่างผิดพลาดมาตลอด โดยการใช้วิธีการฝึกฝนทักษะอย่างง่าย ๆ ธรรมดา ๆ แล้วคาดเอาไว้จะทำให้เกิดภูมิปัญญาได้ ถนนที่มุ่งสู่การเกิดภูมิปัญญามีสายเดียวคือ เสรีภาพในการแสดงความรู้ และถนนที่มุ่งสู่ความรู้มีสายเดียวเช่นกัน คือ วิทยาการที่จัดไว้อย่างมีระบบ ดังนั้น เสรีภาพและวิทยาการ เป็นสาระสำคัญสองประการของการศึกษาประกอบเป็นวงจรการศึกษา 3 จังหวะ คือ เสรีภาพ-วิทยาการ-เสรีภาพ ซึ่งเสรีภาพในจังหวะแรกก็คือ ขั้นตอนของการสร้างความพึงพอใจ วิทยาการในจังหวะที่สองคือ ขั้นตอนทำความเข้าใจ และเสรีภาพในช่วงสุดท้ายคือขั้นตอนการนำไปใช้วงจรเหล่านี้ไม่ได้มีวงจรเดียว แต่มีลักษณะเป็นวงจรซ้อนวงจร วงจรหนึ่งเปรียบได้กับเซลล์หนึ่งหน่วย และขั้นตอนของการพัฒนาอย่างสมบูรณ์ของมันก็คือ โครงสร้างอินทรีย์ของเซลล์เหล่านั้น เช่นเดียวกันกับวงจรเวลาที่มีวงจรเวลาประจำวัน ประจำสัปดาห์ ประจำปี ประจำฤดูกาล เป็นต้น วงจรของบุคคลตามช่วงอายุ จะเป็นระดับดังนี้

ตั้งแต่เกิด จนถึงอายุ 13 หรือ 14	เป็นขั้นของความสนใจ
ช่วงอายุ 14 – 18 ปี	เป็นขั้นของการค้นหาทำความเข้าใจ
และอายุ 18 ปี ขึ้นไป	เป็นขั้นของการนำไปใช้

ความรู้ที่ต่างแขนงวิชา การเรียนที่ต่างวิธีการ ควรให้นักเรียนเมื่อถึงเวลาอันสมควร และเมื่อนักเรียนมีพัฒนาการทางสมองอยู่ในขั้นเหมาะสม หลักการนี้เป็นที่ทราบกันทั่วไปอยู่แล้ว แต่ยังไม่มีการถือปฏิบัติโดยคำนึงถึงจิตวิทยาในการดำเนินการทางการศึกษา เรื่องทั้งหมดนี้ไม่ใช่เรื่องใหม่ เพียงแต่หลักการเหล่านี้ไม่ได้ถูกหยิบยกขึ้นมาอภิปรายเพื่อให้เกิดการปฏิบัติอย่างจริงจัง และถูกต้อง ความล้มเหลวของการศึกษาเกิดขึ้นจากการใช้จังหวะการศึกษาไม่เหมาะสม โดยเฉพาะในขั้นตอนของการสร้างความพอใจหรือจังหวะของเสรีภาพในช่วงแรก การละเลยหรือขาดประสบการณ์ในส่วนนี้ ผลดีสูงสุดที่เกิดขึ้นคือ ความรู้ที่ไร้พลังและไร้ความคิดริเริ่ม ผลเสียหายสูงสุดที่เกิดขึ้น คือความรังเกียจ ไม่ยอมรับความคิดเห็น และนำไปสู่การไร้ความรู้ในที่สุด

การพัฒนาคุณลักษณะใด ๆ ตามวิถีทางธรรมชาติ ควรต้องสร้างกิจกรรมที่ทำให้เกิดความพึงพอใจในตัวเอง เพราะความพอใจที่จะทำให้คนมีการพัฒนาตนเองได้อย่างเหมาะสม ส่วนความเจ็บปวดแม้จะทำให้เกิดการตอบสนองแต่ก็ไม่ทำให้คนพอใจ ไวท์เฮดสรุปในที่สุดว่า ในการสร้างพลังความคิดไม่มีอะไรมากไปกว่า สภาพจิตใจที่มีความพึงพอใจในขณะทำกิจกรรม สำหรับการศึกษาด้านชีวปัญญานั้น เสรีภาพเท่านั้นที่จะทำให้เกิดความคิดที่มีพลังและความคิดริเริ่มใหม่ ๆ

เมื่อประมวลความคิดทั้งของสกินเนอร์ และไวท์เฮด เข้าด้วยกันแล้ว พอสรุปได้ว่า เสรีภาพเป็นต้นเหตุของการนำบุคคลไปสู่จุดหมายปลายทางที่การศึกษาต้องการ นั่นคือ เป็นบุคคลที่มีความเป็นตัวของตัวเองมีความรับผิดชอบต่อผลการกระทำของตน เสรีภาพเป็นบ่อเกิดความพึงพอใจ ดังนั้น เสรีภาพในการเรียน จึงเป็นการสร้างความพอใจในการเรียน ความพอใจทำให้คนมีพัฒนาการในตนเอง (Whitehead.1967:29-41) วิธีการของการให้เสรีภาพในการเรียนเป็นเรื่องที่กำหนดขอบเขตเนื้อหาได้ยาก แต่ความหมายกว้าง ๆ โดยทั่วไป คือ การให้นักเรียนมีโอกาสเลือกและตัดสินใจด้วยตนเองและเพื่อตนเอง เป็นการควบคุมที่ผู้ถูกคุมไม่รู้ตัว ดังนั้น แนวทางปฏิบัติที่ชัดเจนบางประการสำหรับการจัดการศึกษา คือ การจัดให้มีวิชาเลือกหลายวิชา หรือจัดให้มีหัวข้อเนื้อหาหลายเรื่องในวิชาเดียวกัน หรือมีแนวทางการเรียนหลายแนวในการเรียนเรื่องเดียวกัน เป็นต้น

บลูม (วันทยา วงศ์ศิลปภิรมย์.2533 : 8; อ้างอิง Bloom. 1976 : 72-74) มีความเห็นทำนองเดียวกันว่า ถ้าสามารถจัดให้มีนักเรียนได้ ทำกิจกรรมตามที่ตนต้องการ ก็น่าจะคาดหวังได้แน่นอนว่านักเรียนทุกคนได้เตรียมใจสำหรับกิจกรรมที่ตนเลือกนั้นด้วยความกระตือรือร้นพร้อมทั้งความมั่นใจ เราสามารถสังเกตเห็นความแตกต่างของความพร้อมด้านจิตใจได้ชัดเจนจากการปฏิบัติของนักเรียนต่องานที่เป็นวิชาบังคับกับวิชาเลือก หรือจากสิ่งนอกโรงเรียนที่นักเรียนอยากเรียน เช่น การขับรถยนต์ ดนตรีบางชนิด เกม หรืออะไรบางอย่างที่นักเรียนอาสาสมัครและตัดสินใจได้โดยเสรีในการเรียน การมีความกระตือรือร้นและความสนใจ เมื่อเริ่มเรียน จะทำให้

นักเรียนเรียนได้เร็วและประสบความสำเร็จสูง อย่างไรก็ตาม บลูมเห็นว่าวิธีนี้ค่อนข้างเป็นอุดมคติที่จัดได้ลำบาก

ช่วงสำคัญของการจัดประสบการณ์เพื่อสร้างความรู้สึที่ดีต่อการเรียนรู้ ทั้งไวท์เฮด และบลูม เห็นว่าต้องทำในระดับประถมศึกษา เพราะบุคคลที่มีอายุต่ำกว่า 14 ปีลงมา มีพัฒนาการอยู่ในขั้นตอนของความสนใจ ความพึงพอใจ (Whitehead. 1967:33) และเป็นช่วงการสร้างบ้านของการสะสมความรู้สึกที่ดีต่อดีด ประสบการณ์ความสำเร็จในชั้นเรียนที่สูงขึ้นไป หรือในเด็กที่อายุมากขึ้น การสร้างหรือการเปลี่ยนแปลงความรู้สึกจะทำได้ยาก (Bloom.1976:95, 104-105)

เรื่องเสรีภาพกับการเรียนนี้ บุคคลอีกผู้หนึ่งที่ควรกล่าวถึง คือ โรเจอร์ (Carl R. Rogers. 1969 : 485-497) นักจิตวิทยามนุษยศาสตร์ผู้ริเริ่มวิธีบำบัดคนไข้ทางจิตแบบยึดคนไข้เป็นศูนย์กลาง และใช้วิธีการบำบัดบนรากฐานการสร้างบรรยากาศทางอารมณ์ ทำให้คนไข้รู้สึกสบายใจ และเป็นอิสระพอที่เข้าใจพื้นฐาน แบบแผนชีวิตของตน และสามารถค้นหาทางเลือกของการคิด รู้สึก และกระทำสิ่งที่เป็ประโยชน์หรือความสุขแก่ตนเองได้มากที่สุด

โรเจอร์ โยงหลักการนี้เข้ามาสู่แนวปฏิบัติทางการศึกษารูปแบบการศึกษาที่พึงปรารถนาตามทัศนะของเขาต้องสามารถน่านักเรียนไปสู่ความเป็นบุคคลที่มีสัจการแห่งตน สามารถทำให้บุคคลมีความอยากรู้อยากเห็นด้วยจิตใจที่เป็นอิสระ ได้ เลือกทางเดินใหม่ตามความสนใจของตนเองและตระหนักได้ว่าทุกสิ่งทุกอย่างล้วนอยู่ในกระบวนการเปลี่ยนแปลง รูปแบบการศึกษาที่เอื้อต่อเป้าหมายดังกล่าว โรเจอร์เรียกว่าการเรียนรู้แบบประสบการณ์

การเรียนรู้แบบประสบการณ์ของโรเจอร์ มีความเชื่อพื้นฐาน 5 ประการคือ

1.มนุษย์มีศักยภาพตามธรรมชาติ สำหรับการเรียนรู้ เว้นแต่ว่ามีภาวะบางอย่างมายับยั้งความต้องการของเขา

2.การบีบบังคับและการยึดเยียดสารพัดสิ่งให้แก่เด็กนั้น ในที่สุดเด็กแต่ละคนคงจะเหลือแต่สิ่งที่เกี่ยวข้องกับตนเองเท่านั้น

3.การเปลี่ยนแปลงใด ๆ ในบุคลิกลักษณะของบุคคล จะเกิดขึ้นจากบรรยากาศที่สนับสนุนทางด้านอารมณ์มากกว่าการบังคับจากภายนอก

4.การเรียนรู้ “กระบวนการของการเรียน” เป็นสิ่งที่มีประโยชน์กว่า เพราะเป็นการเปิดรับประสบการณ์ใหม่เพิ่มขึ้นตลอดเวลา

5.การเรียนรู้เกิดขึ้นได้ต่อเมื่อผู้เรียนมีส่วนรับผิดชอบในกระบวนการเรียนรู้นั้นนักเรียนต้องมีบทบาทสำคัญในการร่วมตัดสินใจตลอดกระบวนการของการศึกษา

หลักการสำคัญของการเรียนรู้แบบประสบการณ์ คือ การสร้างบรรยากาศทางอารมณ์และสติปัญญานอกจากนี้เขาได้ผสมผสานแนวคิดของจิตวิทยามนุษยศาสตร์กับแนวคิดจากแหล่งอื่น ๆ ได้เป็นแนวปฏิบัติที่เอื้อต่อการเรียนแบบประสบการณ์ คือ

1.การให้นักเรียนมีโอกาเลือกลักษณะการเรียนที่กว้างขวางกว่าเดิม นักเรียนควรเป็นผู้เลือกว่าจะเรียนแบบ “ห้องเรียนอิสระ” หรือแบบเดิม

2.การใช้สัญญาการเรียนระหว่างครูกับนักเรียน เพื่อลดความกังวลของครูและนักเรียนที่ไม่คุ้นเคยกับการมอบความรับผิดชอบการเรียนให้นักเรียน

3. การฝึกการเรียนแบบสืบสวนหรือแบบค้นพบเพื่อเน้น “วิธีเรียน” มากกว่า “เนื้อหา”

4. การใช้สถานการณ์จำลองเพื่อให้เกี่ยวข้องกับชีวิตจริงมากขึ้น

5. การฝึกให้เป็นคนมีความรู้สึกไว เพื่อให้รู้จักตนเองมากขึ้น ในฐานะความเป็นมนุษย์

6. การจัดขนาดกลุ่มที่เหมาะสมแก่การเรียน กลุ่มย่อยที่มีขนาด 7-10 คน จะทำให้ทุกคนได้ร่วมอภิปรายเต็มที่

7.การใช้บทเรียนโปรแกรมในบางกรณีที่ขาดเครื่องมือ ขาดสารสนเทศที่จำเป็นต้องนำไปใช้แก้ปัญหาที่ประสบอยู่ ความยืดหยุ่นของการสอนแบบโปรแกรมจะมีคุณค่าสูงยิ่ง แต่ทั้งนี้ให้ระวังการนำมาใช้อย่างขาดการวิเคราะห์จำแนก เช่น ใช้แทนการคิดเป็นต้น

ทัศนะของโรเจอร์ เกี่ยวกับการศึกษาค้นคว้าชัดเจนต่อการนำไปปฏิบัติ แนวทางที่เขาให้ไว้มีลักษณะเป็นการจัดแบบ “ห้องเรียนเปิด” หรือเป็นการศึกษาเป็นรายบุคคล อย่างไรก็ตามสิ่งที่โรเจอร์พยายามจะสื่อกับครูคือ การให้เสรีภาพในการเรียน จะเป็นการปูพื้นฐานทางด้านอารมณ์ให้นักเรียน ทำให้นักเรียนเกิดความกระตือรือร้นที่จะสำรวจสิ่งที่มีความหมายและใช้ความพยายามต่อสิ่งนั้นมากกว่าปกติ

สรุป เย็นเจริญ (2543 : 15) ได้กล่าวถึงทัศนะของโรเจอร์เกี่ยวกับความพึงพอใจของนักเรียนในการศึกษาเล่าเรียนจะเกิดองค์ประกอบต่าง ๆ เหล่านี้ คือ คุณสมบัติของครู วิธีสอน กิจกรรมการเรียนการสอน การวัดและประเมินผลการสอนของครู จึงจะประสบความสำเร็จในการเรียน

ดังนั้นจึงเป็นหน้าที่ของผู้บริหาร และครูในโรงเรียนที่จะสร้างความสุขในการเรียนให้กับนักเรียนเพื่อให้เด็กมีความพึงพอใจ มีความรักและความกระตือรือร้นในการเล่าเรียน โดยการปรับปรุงองค์ประกอบต่าง ๆ ของครู มีการยกย่องให้กำลังใจแก่นักเรียนที่กระทำความดี มีมนุษย์สัมพันธ์ที่ดีกับนักเรียน ส่งเสริมให้นักเรียนมีความเจริญก้าวหน้า การสร้างสภาพแวดล้อมเกี่ยวกับอาคารสถานที่เหมาะสมน่าอยู่ เปิดโอกาสให้นักเรียนได้แสดงความคิดเห็น รวมทั้งรับฟังและให้ความช่วยเหลือเมื่อนักเรียนมีปัญหาทุกขร้อน บังคับความพึงพอใจนี้จึงเป็นสิ่งสำคัญประการหนึ่งที่จะส่งผลให้นักเรียนประสบความสำเร็จในการศึกษาเล่าเรียน

สรุปได้ว่า การที่จะให้ผู้เรียนเกิดความพึงพอใจในการเรียนได้นั้นนอกจากคุณสมบัติของตัวครู วิธีสอน กิจกรรมการเรียนการสอน การวัดผลประเมินผลแล้วสิ่งสำคัญที่สุดประการหนึ่งคือ เสรีภาพในการเรียน โดยให้ผู้เรียนมีความเป็นอิสระในการเลือกเรียนด้วยตนเอง

2. สถานภาพของผู้เรียน

คุณสมบัติในตัวผู้เรียนเองนับว่าเป็นแรงจูงใจอย่างหนึ่งที่เป็นตัวผลักดันให้ผู้เรียนเองแสดงพฤติกรรมเพื่อไปยังจุดหมายที่วางไว้ซึ่งเกี่ยวข้องกับตัวแปร ดังนี้

2.1 ด้านเพศ เจริญ ศาสตราวาท.(2539 : บทคัดย่อ) ได้ทำการวิจัยเรื่องความพึงพอใจของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนต้นที่มีต่อการสอนวิชาพลศึกษา ผลการวิจัยพบว่านักเรียนชายและนักเรียนหญิงสังกัดสำนักงานสามัญศึกษา จังหวัดอุบลราชธานีและสังกัดสำนักงานการประถมศึกษา จังหวัดอุบลราชธานี มีความพึงพอใจต่อการสอนวิชาพลศึกษาแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ.05 ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของวาสนา จันทรุโร.(2546 : 59) ได้ศึกษาการวิจัยเรื่องความพึงพอใจของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ต่อวิชาการงานและอาชีพ โรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดเทศบาลเมืองเพชรบุรี ผลการวิจัยพบว่านักเรียนที่มีเพศต่างกันมีความพึงพอใจต่อวิชาการงานและอาชีพ โดยรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยที่นักเรียนชายมีความพึงพอใจมากกว่านักเรียนหญิง

จากผลการวิจัยดังกล่าว จะเห็นได้ว่าตัวแปรที่เกี่ยวกับตัวผู้เรียนในด้านของเพศสามารถส่งผลกระทบต่อความพึงพอใจของผู้เรียนได้เช่นกัน

2.2 ด้านผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ศุภสิริ โสมเกต.(2544 : 54) ที่กล่าวว่าความพึงพอใจในการเรียนและผลการเรียนจะมีความสัมพันธ์กันในทางบวกเช่นเดียวกับ วรรณิ ลิ้มอักษร.(2543 : 59) ว่าผู้เรียนที่มีความสนใจในการเรียนจะเน้นความสนใจเพราะมีความต้องการความสนใจเพราะมีความสามารถหรือความสนใจอันเนื่องมาจากความสำเร็จยอมทำให้ผู้เรียนมีสมาธิ มีความจดจ่อ ทุ่มเทให้กับการเรียนอย่างเต็มที่ ทั้งนี้ โดยทั่วไปนักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนดีนั้นมีความตั้งใจและความสนใจในการเรียนดีกว่านักเรียนที่มีผลการเรียนต่ำ ดังนั้นอาจเป็นด้วยเหตุผลดังกล่าวที่ทำให้นักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง มีความพึงพอใจในการเรียนวิชากลุ่มการงานอาชีพมากกว่านักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ต่ำ และวาสนา จันทรุโร .(2546 : 59) ได้ศึกษาการวิจัยเรื่องความพึงพอใจของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ต่อวิชาการงานและอาชีพ โรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดเทศบาลเมืองเพชรบุรี ผลการวิจัยพบว่านักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่างกันมีความพึงพอใจต่อวิชาการงานและอาชีพโดยรวมและรายด้านแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ส่วนงานวิจัยของสมพงษ์ อุดมโชคทรัพย์.(2539 : บทคัดย่อ) ได้ทำการวิจัยเรื่องความพึงพอใจในการเรียนวิชาอาชีพธุรกิจในโรงเรียนมัธยมศึกษาปีที่ 3 สังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดพระนครศรีอยุธยาผลการวิจัยพบว่านักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่างกันมีความพึงพอใจในการเรียนวิชาอาชีพธุรกิจโดยรวมและรายด้านแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ .05

จากผลงานวิจัยดังกล่าวจะเห็นได้ว่าผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนมีผลต่อความพึงพอใจในการเรียนของนักเรียนโดยที่นักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงมีแนวโน้มที่จะมีความพึงพอใจในการเรียนมากกว่านักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำ

ทฤษฎีพื้นฐานเกี่ยวกับแรงจูงใจ

ในการจัดการเรียนการสอน การทำให้ผู้เรียนเกิดความพอใจในการเรียนจึงเป็นองค์ประกอบสำคัญที่ทำให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ได้อย่างมีประสิทธิภาพดังที่ ประภา คุลานนท์(2540: 23; อ้างอิงจาก สมบูรณ์ พรรณภาพ และชัยโรจน์ ชัยอินคำ 2518: 416) กล่าวว่าการศึกษาที่บุคคลจะเรียนรู้ หรือมีพัฒนาการและความเจริญงอกงามนั้น บุคคลต้องอยู่ในสภาวะพึงพอใจ สุขใจ เป็นเบื้องต้น นั่นคือ บุคคลจะต้องได้รับการจูงใจทั้งในลักษณะนามธรรมและรูปธรรม สรุปได้ว่า นักศึกษาที่สติปัญญาเท่ากัน ถ้ามีแรงจูงใจการเรียนต่างกัน จะมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่างกัน

จึงกล่าวได้ว่า แรงจูงใจเป็นหัวใจสำคัญของการเรียนรู้ เพราะมีอิทธิพลต่อการเรียนรู้ และการสอนสูงมาก ดังนั้นในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน ผู้บริหารและครูสอนจะต้องพยายามสร้างสิ่งจูงใจให้เกิดขึ้น เพื่อให้ผู้เรียนเกิดความพึงพอใจ ความสนใจต่อการเรียน ซึ่งจะส่งผลถึงคุณภาพการจัดการศึกษา

ความหมายของแรงจูงใจ

แรงจูงใจ หรือการจูงใจ (Motivation) หมายถึง สภาพที่อินทรีย์ถูกกระตุ้น หรือถูกผลักดันให้แสดงพฤติกรรม เพื่อไปยังจุดหมายที่วางไว้ แต่การจูงใจจะมีได้ต้องอาศัยสิ่งจูงใจเป็นเครื่องล่อ ดังที่ สมพงศ์ เกษมสิน (2523: 108) กล่าวไว้ว่า การจูงใจหมายถึง ความพยายามชักจูงให้ผู้อื่นแสดงหรือปฏิบัติตามสิ่งจูงใจ สำหรับสิ่งจูงใจเป็นเครื่องล่อหรือกระตุ้นเพื่อให้เกิดการจูงใจนั้น (Good. 1973 : 281) ให้ความหมายไว้ว่า หมายถึง วัตถุ หรือสภาวะใด ๆ ที่สามารถทำให้เกิดการจูงใจได้

แรงจูงใจภายนอกและภายใน

ในเรื่องแรงจูงใจภายนอกและภายในนี้ อัญชลี พวงสมบัติ (2540 : 13-14 ; อ้างอิงจาก สงวน สุทธิเลิศอรุณ. 2537) ได้แบ่งแรงจูงใจออกเป็น 2 ประเภท คือ

1. แรงจูงใจภายใน (Intrinsic Motivation) หมายถึง แรงจูงใจที่เกิดจากภายในตัวบุคคล ซึ่งที่ผลต่อการกระตุ้นให้บุคคลแสดงพฤติกรรมอย่างใดอย่างหนึ่งตามความต้องการหรือตามจุดมุ่งหมายที่กำหนดไว้ แรงจูงใจภายในมีความสำคัญมากกว่าแรงจูงใจภายนอกเพราะว่าแรงจูงใจภายในเกิดจากความรู้สึกรักของบุคคลเมื่อบุคคลรู้สึกเช่นใดก็จะแสดงพฤติกรรมตอบสนองความรู้สึกของตนเอง ส่วนแรงจูงใจภายนอกนั้น บุคคลอาจเกิดจากความรู้สึกเฉย ๆ ก็ได้เช่น ความอยากรู้อยากเห็น ความสนใจ ความรัก ความเห็นอกเห็นใจ ฯลฯ เป็นต้น

2. แรงจูงใจภายนอก (Extrinsic Motivation) หมายถึง แรงจูงใจที่เกิดจากภายนอกตัวบุคคล ซึ่งมีผลต่อการกระตุ้นให้บุคคลแสดงพฤติกรรมอย่างใดอย่างหนึ่งตามความต้องการหรือตามจุดมุ่งหมายที่กำหนดไว้ แรงจูงใจภายนอกที่สำคัญ ได้แก่ การแข่งขัน การร่วมมือบุคลิกภาพของครู วิธีการสอนของครู การให้รางวัล การใช้สื่อการสอน เป็นต้น

จากทฤษฎีพื้นฐานเกี่ยวกับแรงจูงใจภายในและภายนอกและจากแนวคิดของโรเจอร์ (Carl R. Rogers) เกี่ยวกับเสรีภาพกับการเรียนรู้ ผู้วิจัยได้นำแนวคิดนี้ เป็นกรอบในการศึกษา

กันคว่ำ โดยที่ความพึงพอใจของผู้เรียน ที่เกิดจากแรงจูงใจภายนอก เช่น ความพึงพอใจเกี่ยวกับเนื้อหาที่เรียน ตัวผู้สอน วิธีการสอน อุปกรณ์และสื่อที่ใช้สอนรวมทั้งวิธีการวัดและประเมินผล ซึ่งปัจจัยเหล่านี้ ถ้าผู้สอนสามารถจัดได้เหมาะสมและตรงตามความต้องการและสอดคล้องกับพัฒนาการเด็กตามหลักจิตวิทยา จะเป็นตัวกระตุ้นให้ผู้เรียนเกิดการจูงใจที่ทำให้เกิดความรู้สึกภายในของผู้เรียนเอง คือ เกิดความต้องการ หรือความสนใจที่จะเรียน แรงจูงใจภายนอกที่จะทำให้ผู้เรียนเกิดความพึงพอใจในการเรียน มีดังนี้

ด้านเนื้อหาสาระ

เป็นสิ่งที่ผู้สอนจัดให้ผู้เรียนได้ใช้ประกอบในการเรียนรู้ เนื้อหาวิชาจะทำให้ผู้เรียนเกิดความสนใจ และเอาใจใส่ในการเรียนรู้

1. ความหมายของเนื้อหาสาระ

ธารง บัวศรี (2542: 222) ได้ให้ความหมาย เนื้อหา ว่าหมายถึง ข้อมูล ความรู้หรือสิ่งอันเป็นสาร ซึ่งได้ถูกเลือกสรรจากวิชาต่าง ๆ ซึ่งเมื่อนำมาให้ผู้เรียนได้เรียนรู้ จะทำให้ผู้เรียนมีความรู้ ทักษะ และเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมไปตามจุดหมายที่กำหนดไว้ในหลักสูตร

2. การแบ่งประเภทเนื้อหา ธารง บัวศรี. (2542: 224-225) นักการศึกษาท่านนี้ได้จำแนกเนื้อหาออกเป็น 4 ประเภท ดังนี้

2.1 ประเภทที่เป็นข้อเท็จจริงและกระบวนการ ได้แก่เนื้อหาที่เป็นข้อมูล ซึ่งแสดงถึงความจริงของธรรมชาติ รวมทั้งหลักเกณฑ์ต่าง ๆ ที่มีผู้กำหนดขึ้น เช่น ลม ไฟ อากาศ ผลไม้ สัตว์ อวัยวะ เครื่องจักรกล เรื่องราวในประวัติศาสตร์ สูตรคณิตศาสตร์ และวิทยาศาสตร์ เป็นต้น

2.2 ประเภทที่เป็นความคิดพื้นฐาน เนื้อหาประเภทนี้ ส่วนใหญ่เกี่ยวกับความสัมพันธ์ระหว่างสิ่งสองสิ่ง เช่น น้ำกลายเป็นไอเพราะถูกความร้อนเผา และเป็นน้ำแข็งเมื่อถูกความเย็น ขี้ผึ้งหลอมละลายเมื่อถูกความร้อน โลหะขยายตัวเมื่อถูกความร้อน หรือการมีเมตตา กรุณา การอ่อนน้อมถ่อมตน การพูดจาอ่อนหวาน ย่อมส่งเสริมความสัมพันธ์ที่ดีระหว่างกัน ฯลฯ มองอีกแง่หนึ่งความคิดพื้นฐานก็คือหลักเบื้องต้นนั่นเอง ตัวอย่างที่กล่าวมานี้ก็คือหลักเรื่องความร้อนและหลักมนุษยสัมพันธ์

2.3 ประเภทที่เป็นมโนทัศน์ เนื้อหาประเภทนี้รวบรวมเอาความคิดเบื้องต้น มาสรุป เป็นความคิดรวบยอด หรือที่เรียกว่า มโนทัศน์ เช่น มโนทัศน์เรื่องการคิดแบบวิทยาศาสตร์ มโนทัศน์เรื่องประชาธิปไตย มโนทัศน์เรื่องความแตกต่างระหว่างบุคคลและมโนทัศน์เรื่องความเสมอภาคทางการศึกษา เป็นต้น

2.4 ประเภทที่เป็นระบบความคิด เนื้อหาประเภทนี้ประเภทสูงสุด กล่าวคือ เป็นเนื้อหาที่จะนำไปสู่ความเข้าใจระบบความคิดของศาสตร์ต่าง ๆ ที่กล่าวเช่นนี้ หมายความว่าแต่ละศาสตร์ย่อมมีระบบความคิดไม่เหมือนกัน เช่น ระบบความคิดของวิชาการศึกษาย่อมแตกต่างกับวิทยาศาสตร์ไม่ว่าในเรื่องความมุ่งหมาย โครงสร้างวิธีการ ฯลฯ การที่จะเข้าใจระบบความคิดได้

ผู้เรียนจะต้องเรียนรู้และเข้าใจเนื้อหาของระดับต้น ๆ ทุกระดับ และจะต้องมีประสบการณ์ในการประยุกต์ใช้เป็นเวลายาวนานพอสมควร

3. ความสำคัญของเนื้อหา

ธำรง บัวศรี(2542 : 225) ได้กล่าวถึงความสำคัญของเนื้อหาวิชา มีดังนี้

3.1 เนื้อหาเป็นดัชนีขั้นพื้นฐานของหลักสูตร และเป็นตัวที่กำหนด ลักษณะของประสบการณ์การเรียนรู้ที่จะต้องจัดให้แก่ผู้เรียน อันได้แก่ กิจกรรมทั้งในและนอกชั้นเรียนและยังเป็นตัวกำหนดเครื่องมือการประเมินผลด้วย

3.2 เนื้อหาเป็นความรู้ เป็นสิ่งจำเป็นต่อการใช้เหตุผล จริงอยู่ในบางกรณีความรู้ อาจไม่ช่วยให้บุคคลเปลี่ยนจากการยึดมั่นในความเชื่อที่มีอยู่แต่เดิม และพยายามเกาะติดกับความคิดเดิม วิธีการเดิมโดยไม่ยอมใช้เหตุผล แต่เราก็ต้องยอมรับว่าถ้ายิ่งปิดตัวเองจากความรู้ก็เท่ากับปิดโอกาสในการใช้เหตุผลทีเดียว

3.3 เนื้อหาเป็นความรู้ย่อมส่งเสริมให้เกิดความรู้เพิ่มขึ้น เพราะความรู้ใหม่ย่อมต้องอาศัยความรู้เดิมเป็นพื้นฐาน ถ้าไม่มีพื้นฐานความรู้เดิมอยู่เลย ก็เปรียบเสมือนคนตาบอด ซึ่งแม้สิ่งรอบ ๆ ตัวก็ยังมองไม่เห็น แล้วก็จะไม่มีวันมองเห็นสิ่งที่อยู่ไกล ๆ ได้เลย

3.4 เนื้อหาที่เป็นความรู้จะช่วยขยายขอบของประสบการณ์ให้กว้างขวางขึ้น เพราะเมื่อเกิดความรู้ก็จะเกิดความต้องการแสวงหาความรู้เพิ่มขึ้น ผลก็คือได้รับประสบการณ์ใหม่ซึ่งจะทำให้เข้าใจประสบการณ์เดิมดียิ่งขึ้น นอกจากนี้ประสบการณ์ใหม่ก็ยังจะช่วยให้มองเห็นว่าความรู้เดิมมีอะไรบกพร่องต้องแก้ไขหรือไม่ ทำให้เกิดทัศนคติที่กว้างไกลและนำไปสู่ความรู้ที่กว้างขวางยิ่งขึ้น และสิ่งนี้เองที่จะช่วยสร้างพลังทางปัญญาเพิ่มขึ้น

สำหรับเนื้อหาวิชานี้ ผู้กำหนดเนื้อหาวิชาไว้สำหรับให้ผู้เรียนได้เรียนรู้ ต้องมีความสามารถในการกำหนดเนื้อหาวิชาได้ตรงกับความสนใจ และตรงกับพัฒนาการของผู้เรียนในแต่ละวัยตามหลักจิตวิทยา จะทำให้ผู้เรียนเกิดแรงจูงใจ มีความสนใจและเอาใจใส่ในการเรียน ซึ่งส่งผลให้คุณภาพของผู้เรียนบรรลุวัตถุประสงค์ตามที่หลักสูตรกำหนด ดังที่ ธำรง บัวศรี (2542:117) กล่าวว่า ประสบการณ์ที่จัดไว้ในหลักสูตรควรให้สอดคล้องกับพัฒนาการทางปัญญาของผู้เรียน

ด้านกระบวนการจัดการเรียนรู้

เป็นกระบวนการที่ผู้สอนจัดขั้นตอน วิธีการแนะแนวทาง การจัดสถานการณ์ให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้

ผู้สอน ถือว่าเป็นปัจจัยสำคัญปัจจัยหนึ่งที่ทำให้ผู้เรียนเกิดความพึงพอใจซึ่งส่งผลให้ผู้เรียนมีความสนใจและตั้งใจที่จะเรียนรู้

1. คุณลักษณะของครูที่ดี

ทวีป อภิสัทธี. (2539 : 177-178) ได้เขียนบทความเรื่อง “เราอยากให้ท่านเป็นครูเช่นไร” ได้กล่าวถึง คุณลักษณะของครูที่ดีตามทัศนะของนิสิตแพทย์ และได้คำตอบบลักษณะครูที่ดีดังนี้

1.1 มีความเป็นกันเอง เข้าใจ รับฟังความคิดเห็น เปิดโอกาสให้ซักถามและให้คำแนะนำ ปรึกษาหารือ แก่นิสิตทั้งในและนอกเวลาเรียน

1.2 สามารถอธิบายให้นิสิตเข้าใจอย่างแจ่มแจ้ง โดยใช้คำพูดสั้น ๆ ง่าย ๆ ชัดเจน และได้ใจความ โดยเน้นตอนสำคัญในขณะการสอน

1.3 มีความรู้ในเรื่องที่สอนอย่างแท้จริง ละเอียด ลึกซึ้ง ถูกต้อง

1.4 ควรมีความรู้ในวิชาอื่นซึ่งจำเป็น และเกี่ยวข้องกับเรื่องที่เรียน เพื่อนำมาเสริมกับวิชาที่สอน

1.5 มีความเมตตากรุณา อภัยภัยดี สุขุม อุดม ยุติธรรม และควบคุม อารมณ์ได้

ดี

1.6 สอนโดยใช้วิธีแบบใหม่ และปรับปรุงการสอนอยู่เสมอ

1.7 มีมนุษยสัมพันธ์อันดี กับเพื่อนร่วมงานและผู้อื่นในทุกกระดับได้พอควร

1.8 สนใจการเรียนของนิสิต และติดตามผลการสอนเสมอ

1.9 สุภาพเรียบร้อย (รวมถึงการแต่งกาย)

1.10 เตรียมการสอนและอุปกรณ์การสอนล่วงหน้าก่อนสอน

1.11 มีความรู้ทางด้านสังคม มนุษย์สัมพันธ์ จิตวิทยา และวิชาครูบ้างพอสมควร

1.12 สามารถกระตุ้นให้นิสิตสนใจเรียน

1.13 วางตัวเหมาะสมเป็นที่เคารพเชื่อถือของผู้พบเห็น และเป็นตัวอย่างที่ดีของนิสิต

1.14 ตั้งใจ กระตือรือร้นที่จะสอนและตรงต่อเวลา

1.15 พูดดัง ชัดเจน เข้าใจง่ายไม่วกวน และมีจังหวะในการพูดดี

นอกจากนี้ ทวีป อภิสิทธิ์. (2539 : 179-180) ได้รวบรวมพฤติกรรมของครูที่ดี เพื่อเป็นแนวทางในการปฏิบัติ ดังนี้

1. ตั้งตัวอยู่เสมอ

2. สนใจตัวนักเรียนและกิจกรรมของชั้น

3. ร่าเริงแจ่มใส

4. ควบคุมตนเองได้ ไม่ผิดพลาดง่าย

5. มีอารมณ์ขัน

6. ไม่ลำเอียงไม่สนใจเฉพาะคนหนึ่งคนใด

7. มีความอดทน

8. แสดงความเข้าใจแก่นักเรียน

9. แสดงความเป็นเพื่อนและสุภาพต่อนักเรียน

10. ช่วยเหลือปัญหาส่วนตัวของนักเรียนเท่ากับปัญหาการเรียน

11. ยกย่องชมเชยผู้ทำงานดี

12. ยอมรับว่านักเรียนสามารถทำงานยาก ๆ ได้

13. ยอมรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น
14. ส่งเสริมให้กำลังใจนักเรียนมากที่สุด
15. เตรียมการสอนเป็นอย่างดี
16. มีการยืดหยุ่นถ้าสอนไม่เป็นไปตามแผน
17. ยอมรับความจำเป็นของนักเรียนแต่ละคน
18. ใช้อุปกรณ์การสอนเหมาะสม กระตุ้นให้สนใจการเรียนรู้
19. ชี้แนะทางการเรียนแจ่มแจ้งมีการสาธิตอธิบาย
20. ให้คำชี้แจงแจ่มแจ้ง
21. สนับสนุนให้ทำงานเกี่ยวกับปัญหาที่เกิดขึ้น และประเมินผลด้วยตนเอง
22. มีระเบียบวินัยดี
23. ให้ความช่วยเหลือด้วยความเต็มใจ

ดังนั้น จะเห็นได้ว่า จากทัศนคติของนักศึกษาเกี่ยวกับผู้สอนที่ตนเองพึงพอใจ จึงสรุปได้ว่าผู้สอนที่มีคุณลักษณะและบุคลิกภาพสอดคล้องกับความคิดเห็นของนักศึกษาจะมีผลจูงใจให้ผู้เรียนมีความสนใจและตั้งใจเรียนและร่วมกิจกรรม ดังที่ ปรีชา นิพนธ์พิทยา และสุทิน เนียนพลับ (2537 : 38) กล่าวว่า บุคลิกภาพและความสามารถของผู้สอนมีอิทธิพลต่อการเรียนรู้ของผู้เรียน ผู้สอนจะต้องพัฒนาบุคลิกภาพของตนให้เอื้อต่อการเรียนรู้ของผู้เรียน รู้จักเลือก และปรับปรุงเทคนิค และวิธีสอนให้เหมาะสม มิใช่วิธีการสอนแต่เพียงอย่างเดียวตลอดไป ควรดัดแปลงแก้ไขวิธีสอนโดยใช้หลาย ๆ วิธี จึงจะทำให้ผู้เรียนสนใจ ไม่เกิดความเบื่อหน่าย

ความหมายของการสอน มีนักการศึกษาหลายท่านได้ให้ความหมายไว้อย่างหลากหลายดังนี้

กู๊ด (Good. 1973 : 588) ได้ให้ความหมายไว้ว่า การสอนคือ การให้การศึกษากับผู้เรียนในสถานศึกษา และการสอนคือการจัดสถานการณ์สภาพการณ์ หรือ กิจกรรมเพื่อช่วยให้ผู้เรียนรู้ได้ง่าย

นอกจากนี้ ละเมียด ลิมอักษร (2516 : 4-7) สรุปความหมายของการสอนจากแนวความคิดของนักการศึกษาคนสำคัญ ๆ ไว้ดังนี้

การสอน คือ การจัดประสบการณ์ให้แก่ผู้เรียน เพื่อให้ผู้เรียนได้เกิดการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรม

การสอน คือ การถ่ายทอดความรู้ให้แก่ผู้เรียน

การสอน คือ การฝึกให้ผู้เรียนขบคิดปัญหาต่าง ๆ

การสอน คือ การให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในกิจกรรม

การสอน คือ การแนะแนวทางให้ผู้เรียนค้นพบความรู้ด้วยตนเอง

การสอน คือ การส่งเสริมให้ผู้เรียนมีพัฒนาการทั้งร่างกาย อารมณ์ สังคม และสติปัญญา

รูปแบบของการสอน

นักวิชาการต่างประเทศ โปพแฮม และเบคเกอร์ (Popham and Baker. 1970 : 7-8) กล่าวว่า การสอนของครูนั้นไม่ว่าจะสอนอย่างไร หรือมุ่งที่อะไร ก็ย่อมจะต้องมีรูปแบบของการสอนทั้งสิ้น รูปแบบของการสอนโดยทั่วไปแบ่งออกเป็น 2 ประเภท คือ

1.1 รูปแบบของการสอนโดยอิงแนวทาง เป็นแบบการสอนที่ผู้สอนจะเตรียมการสอนโดยกำหนดขั้นตอนต่าง ๆ ไว้อย่างครบถ้วน ว่าในชั่วโมงที่ตนจะต้องสอนนั้น จะต้องทำอะไร วิธีการสอนเป็นแบบใด จะจัดกิจกรรมการเรียนการสอนอย่างไร เพื่อให้ผู้เรียนได้เรียนรู้เนื้อหาวิชาต่าง ๆ ตามที่หลักสูตรกำหนด

1.2 รูปแบบของการสอนโดยอิงเป้าหมาย เป็นรูปแบบการสอนที่ครูยึดจุดมุ่งหมายของการสอนเป็นหลักแล้วดำเนินการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนให้บรรลุตามจุดมุ่งหมายที่ต้องการ

ลักษณะการสอนที่ดี

ปรีชา เศรษฐจิตร (ม.ป.ป. : 72-73) ได้กล่าวถึงลักษณะการสอนที่ดีเป็นการสอนที่ไม่ถือ

หลักการเป็นบรรทัดฐานตายตัว แต่คำนึงถึงความเหมาะสม การสอนโดยมีความมุ่งหมายที่แน่นอนยึดผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง มุ่งการนำไปใช้ในชีวิตประจำวัน ผู้เรียนเกิดความรู้สึกมั่นคงปลอดภัยในการเรียน ส่งเสริมความคิดสร้างสรรค์ ช่วยให้ผู้เรียนเกิดความรู้ ทักษะ และเจตคติที่ดีช่วยให้ผู้เรียนใช้การสังเกตพิจารณา ค้นคว้าหาเหตุผล และสอนให้มีความเกี่ยวเนื่องสัมพันธ์ในหมวดวิชาเดียวกัน

ในเรื่องเกี่ยวกับการสอนที่ดีนั้น ทองทิพย์ วรรณพัฒน์ และคณะ (2520 : 8) ได้กล่าวว่าการสอนที่ดี มีลักษณะที่สามารถสังเกตเห็นได้ ดังนี้

1. การสอนที่ดี จะไม่ถือเอาหลักสูตรเป็นบรรทัดฐานแน่นอนตายตัว แต่จะมีการยืดหยุ่นหลักสูตรให้เหมาะสมกับสภาพแวดล้อมในปัจจุบัน

2. การสอนสอนที่ดี จะต้องมีการเตรียมการสอนไว้ล่วงหน้าคือ มีการศึกษาหลักสูตรจัดทำแผนการสอน ทำบันทึกการสอน จัดหาสื่อการเรียนการสอนไว้ก่อนที่จะทำการสอน

3. การสอนที่ดีจะต้องยึดถือผู้เรียนเป็นศูนย์กลางในการจัดกิจกรรมต่าง ๆ คือ ต้องจัดให้เหมาะสมกับวัยของผู้เรียนและสภาพแวดล้อมทางสังคม

4. การสอนที่ดีต้องเป็นการสอนที่ให้เกิดได้ทำกิจกรรมต่าง ๆ ด้วยตนเองคือให้เด็กได้เรียนโดยการกระทำ

5. การสอนที่ดีต้องเป็นการสอนที่ส่งเสริมความเจริญงอกงามให้แก่เด็ก ทั้งทางกาย อารมณ์ สังคมและสติปัญญา

6. การสอนที่ดี จะต้องสอนให้เด็กรู้จักอยู่ร่วมกันในสังคมประชาธิปไตย คือ สอนให้รู้จักเคารพนับถือผู้อื่น รู้จักทำงานร่วมกันและประสานงานกันได้ มีความรับผิดชอบในหน้าที่ของตนและมีเหตุผล

นอกจากนี้ ปรีชา นิพนธ์พิทยา และสุทิน เนียนพลับ (2537: 52) ได้กล่าวถึงหลักการสอนทั่วไป ไว้ดังนี้

1. สอนให้เด็กเรียนจากการกระทำได้รับประสบการณ์ตรงมากที่สุด
2. สอนจากสิ่งง่ายไปหาสิ่งยาก
3. สอนจากรูปธรรมไปหานามธรรม
4. สอนโดยคำนึงถึงธรรมชาติของเด็กวัยต่าง ๆ และคำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคล

บุคคล

5. สอนให้รู้จักจุดมุ่งหมายของการเรียนและแนวทางการแก้ปัญหา
6. สอนจากสิ่งที่อยู่ใกล้ตัวออกไปหาสิ่งที่ไกลตัว
7. สอนในสัมพันธ์กับชีวิตจริงและนำไปใช้ในชีวิตประจำวัน
8. สอนให้เด็กมีส่วนร่วมในกิจกรรมกลุ่ม
9. สอนโดยมุ่งให้เด็กได้รับความรู้ ทักษะและเจตคติที่ดี
10. สอนโดยครูเตรียมการสอน มีเทคนิค วิธีการสอนหลายรูปแบบ และใช้สื่อการเรียน

อุปกรณ์และเครื่องช่วยสอน

นอกจากนี้ ตาม พ.ร.บ. การศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 ได้กำหนดการจัดกระบวนการเรียนรู้ของครูมืออาชีพ ไว้ดังนี้ (สุวิทย์ มูลคำ และคณะ. 2543 : 8)

1. จัดกระบวนการเรียนรู้ให้ผู้เรียนทุกคนมีความสามารถในการเรียนรู้และพัฒนาตนเองได้ถือว่าผู้เรียนมีความสำคัญที่สุด กระบวนการจัดการเรียนรู้ต้องส่งเสริมให้ผู้เรียนสามารถพัฒนาตามธรรมชาติ และพัฒนาจนเต็มตามศักยภาพของตนเอง

2. การจัดกระบวนการเรียนรู้ ต้องจัดสาระและกิจกรรมให้สอดคล้องกับความสนใจและความถนัดของผู้เรียน โดยคำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคล

3. ฝึกกระบวนการคิด ฝึกปฏิบัติ และฝึกปรับปรุง สามารถเผชิญกับสถานการณ์และการประยุกต์ความรู้มาใช้เพื่อป้องกัน และแก้ปัญหา

4. การจัดกิจกรรมให้ผู้เรียนได้คิดปฏิบัติและเรียนรู้จากประสบการณ์จริงให้ผู้เรียนทำได้ โดยคิดเป็น ทำเป็น รักการอ่าน และเกิดการใฝ่รู้อย่างต่อเนื่อง

5. จัดการเรียนรู้แบบผสมผสานสาระความรู้ด้านต่าง ๆ อย่างได้สัดส่วนสมดุลกันรวมทั้งปลูกฝังคุณธรรม ค่านิยมที่ดีงาม และคุณลักษณะอันพึงประสงค์ไว้ในทุกวิชา

6. จัดการเรียนรู้ให้เกิดขึ้นได้ทุกเวลา ทุกสถานที่และมีการประสานความร่วมมือกับบิดา มารดา ผู้ปกครอง และบุคคลในชุมชนทุกฝ่าย เพื่อร่วมกันพัฒนา ผู้เรียนตามศักยภาพ

7. ผู้เรียนมีสิทธิ์ได้รับการพัฒนาจนเต็มขีดความสามารถ โดยใช้เทคโนโลยีทางการศึกษาเข้าช่วย เป็นผลทำให้ผู้เรียนมีความรู้และมีทักษะเพียงพอที่จะใช้เทคโนโลยีทางการศึกษาในการแสวงหาความรู้ด้วยตนเองได้อย่างต่อเนื่องตลอดชีวิต

วิธีการสอนหรือการจัดการเรียนรู้ของครู ถือได้ว่าเป็นปัจจัยจูงใจภายนอกที่สำคัญอีกปัจจัยหนึ่งที่จะสร้างความสนใจของเด็กให้สนใจ และตั้งใจเรียน ซึ่งผู้สอนที่มีความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับจิตวิทยาพัฒนาการและจิตวิทยาการเรียนรู้ จะสามารถกำหนดวิธีการสอนที่สอดคล้องกับความสนใจซึ่งจะส่งผลให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้และประสบการณ์ และมีคุณลักษณะตามที่หลักสูตรกำหนด

สื่อการเรียนการสอน

สื่อการเรียนการสอนเป็นองค์ประกอบที่สำคัญประการหนึ่ง ในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนให้ผู้เรียนได้เรียนรู้เนื้อหา เกิดทักษะกระบวนการและความรู้สึกนึกคิดอันจะนำไปสู่การบรรลุเป้าหมายของหลักสูตร

1. ความหมายของสื่อการเรียนการสอน นักการศึกษาและผู้รู้ได้ให้ความหมายของสื่อการเรียนการสอน ไว้ดังนี้

ชัยยงค์ พรหมวงศ์ และคณะ (2526:33) ได้ให้ความหมายสื่อการเรียนการสอน หมายถึง วัสดุอุปกรณ์ และวิธีประกอบการสอน เพื่อใช้เป็นสื่อกลางในการสื่อความหมายที่ผู้สอนประสงค์จะส่งหรือถ่ายทอดไปยังผู้เรียนได้อย่างมีประสิทธิภาพ

นอกจากนี้ กิติมา ปรีดีดิกล (2529 : 69) กล่าวถึงสื่อการเรียนการสอนไว้ว่า การสอนที่ปราศจากสื่อที่ดี เปรียบเสมือนกับการรับประทานอาหารที่ไม่มีกับข้าวทำให้ขาดรสชาติหรือทำให้ผู้เรียนสนใจน้อยลง ดังนั้น สื่อการสอนจึงมีประโยชน์ สำหรับครูที่ต้องเห็นความสำคัญและรู้จักเลือกสื่อให้เหมาะสม เพื่อจะช่วยให้ครูสอนบรรลุเป้าหมายและได้ผลดี

สอดคล้องกับจินตนา ไบกาชุย (2534 : 15) ได้ให้ความหมายไว้ว่า สื่อการเรียนการสอน หมายถึง วัสดุหรือเครื่องมือที่จัดขึ้นมีข้อมูล เนื้อหาสาระที่เป็นประโยชน์ต่อประสบการณ์การเรียนรู้สำหรับนำไปใช้ในกระบวนการเรียนการสอนของครูและผู้เรียน ให้เป็นไปตามที่หลักสูตรกำหนด

2. ประโยชน์ของสื่อการเรียนการสอน

เอกศักดิ์ บุตรลับ (2537: 355) กล่าวว่า การใช้สื่อการเรียนการสอนที่เหมาะสม และใช้อย่างมีประสิทธิภาพก่อให้เกิดประโยชน์แก่ผู้เรียน มีดังนี้

2.1 กระตุ้นให้ผู้เรียนเกิดความสนใจการเรียนรู้ ซึ่งจะเป็นแนวทางให้ผู้เรียนได้รับความรู้และเกิดประสบการณ์

2.2 เปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้มีส่วนร่วมในกิจกรรมการเรียนการสอน อันเป็นวิธีทางนำไปสู่การเรียนรู้อย่างแท้จริง

2.3 ทำให้ผู้เรียนเกิดความคิดรวบยอดและความเข้าใจที่ถูกต้องและรวดเร็ว

2.4 ผู้เรียนเกิดทักษะในการศึกษาหาความรู้ด้วยตนเองจากสื่อการเรียนการสอนนั้น

2.5 ผู้เรียนจดจำเรื่องราวและสิ่งต่าง ๆ ได้นาน แม่นยำและถูกต้อง

2.6 เพิ่มพูนประสบการณ์เดิมของผู้เรียน และเปลี่ยนแปลงเจตคติไปในทางที่พึงประสงค์ได้

นอกจากนี้ สมณททา พรหมบุญ และอรรพรรณ พรสีมา (2540 : 23) ได้วิเคราะห์แนวคิดและแนวทางการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนแบบมีส่วนร่วม และได้เสนอแนะความคิดเกี่ยวกับสื่อการเรียนการสอนในลักษณะที่เป็นการนำสิ่งแวดล้อมที่ช่วยกระตุ้นการเรียนรู้ด้วยตนเองมาใช้ว่ามีกระบวนการ 5 อย่าง ดังนี้

1. การปรับสิ่งแวดล้อมในห้องเรียนให้เหมาะสม
2. การจัดบริเวณโรงเรียนให้เป็นแหล่งความรู้และแหล่งสนับสนุนความรู้
3. การจัดบริการศูนย์วิชาการ
4. การร่วมกับผู้ปกครอง ควบคุมดูแลสิ่งแวดล้อมที่อยู่นอกบ้านและนอกโรงเรียนให้

เหมาะสม

5. การให้ความรู้แก่ผู้ปกครองให้สร้างสิ่งแวดล้อมที่บ้านเพื่อกระตุ้นการเรียนรู้ให้ผู้เรียนจากแนวคิดดังกล่าวข้างต้นการใช้สื่อการเรียนการสอนที่เหมาะสมในการเรียนการสอนควรมีลักษณะ ดังนี้

1. ใช้สื่อการเรียนการสอนที่ทันสมัยตรงกับจุดประสงค์การเรียนรู้อย่างคุ้มค่า
2. ใช้สื่อการเรียนการสอนที่เน้นให้ผู้เรียนปฏิบัติจริง
3. ใช้แหล่งความรู้ในการเรียนการสอนอย่างคุ้มค่า
4. ใช้ภูมิปัญญาท้องถิ่นในการเรียนการสอน

จากแนวคิด และหลักการดังกล่าวข้างต้นจะเห็นได้ว่าสื่อการเรียนการสอนมีความสำคัญที่จะช่วยให้ผู้เรียนสนใจในการเรียนรู้ ดังนั้นผู้สอนจึงต้องเป็นผู้ที่มีความรู้ ความสามารถในการใช้สื่อได้อย่างเหมาะสมและคุ้มค่า ซึ่งสอดคล้องกับ ภิมย์ โชติแดง. (2543: 88) ที่ได้เสนอแนวคิดและแนวดำเนินการเพื่อให้เกิดการเรียนรู้ที่มีความสุขว่า สื่อที่ใช้ต้องมีลักษณะที่น่าสนใจ จูงใจให้กระตือรือร้น สนใจใฝ่รู้

ด้านการวัดและประเมินผลการเรียนรู้

การวัดและประเมินผลการเรียนรู้ ได้มีผู้ที่ให้ความหมายไว้หลายด้าน ดังนี้

นักวิชาการของไทย เอกศักดิ์ บุตรลับ (2537:389) ได้ให้ความหมายไว้ว่า หมายถึง กระบวนการหรือวิธีการใด ๆ ที่จะได้มาซึ่งปริมาณจำนวนหนึ่ง ที่มีความหมายแทนขนาดหรือสมรรถภาพของสิ่งใดสิ่งหนึ่ง หรือของบุคคลโดยอาศัยเครื่องมือต่าง ๆ เช่น การสังเกต การสัมภาษณ์ การทดสอบ เป็นต้น ซึ่งเครื่องมือนี้จะทำหน้าที่แปลงสมรรถภาพทางนามธรรมให้ออกมาเป็นตัวเลข หรือสัญลักษณ์ใด ๆ ก็ได้เพื่อให้ข้อมูลของสิ่งที่ต้องการจะวัด

1. วัตถุประสงค์ของการวัดผลและประเมินผลการเรียนการสอน

การวัดและการประเมินผลการเรียนการสอนเป็นกระบวนการต่อเนื่อง มีระเบียบแบบแผนและต้องกระทำอย่างสม่ำเสมอ ควบคู่ไปกับการศึกษาอบรม และพัฒนาความเจริญงอกงามให้เกิดขึ้นในตัวผู้เรียน ดังจะเห็นได้จากวัตถุประสงค์ดังต่อไปนี้ (ปรีชา นิพนธ์พิทยาและสุทิน เนียนพลับ. 2537: 61-62)

1.1 ด้านผู้เรียน

- 1) เพื่อให้ผู้เรียนรู้ความสามารถของตนเองว่ามีจุดเด่น หรือจุดบอดตรงไหน จะได้หาทางปรับปรุงแก้ไขต่อไป
- 2) เพื่อกระตุ้นและสร้างแรงจูงใจในการเล่าเรียน
- 3) เพื่อให้ผู้เรียนทราบจุดมุ่งหมายของการเรียนรูวิชานั้น การสอนจะทำให้ผู้เรียนเห็นแนวทางว่าครูต้องการรู้ เข้าใจ หรือทำอะไรได้บ้าง
- 4) เพื่อให้ผู้เรียนสร้างกระบวนการเรียนรู้ที่ถูกต้อง การร่วมเฉลยข้อสอบระหว่างผู้เรียนและผู้สอนจะทำให้ผู้เรียนทราบว่าตนไม่เข้าใจ หรือเข้าใจผิดอย่างไร และสิ่งที่ถูกต้องเป็นอย่างไร

1.2 ด้านผู้สอนและฝ่ายบริหารโรงเรียน

- 1) เพื่อทราบปริมาณความงอกงามของผู้เรียนในทุกด้าน คือ ด้านร่างกาย อารมณ์ สังคมและสติปัญญา และใช้เป็นแนวทางในการพัฒนาผู้เรียนให้ก้าวหน้าตามระดับความสามารถของตน
- 2) เพื่อช่วยในการคัดเลือกประสบการณ์และวิธีการสอน แบบทดสอบที่ดีจะบอกให้ผู้สอนทราบว่า ประสบการณ์ใดที่ผู้เรียนควรทราบแต่ไม่ได้สอน หรือวิธีสอนและกิจกรรมใดที่เหมาะสมกับผู้เรียน
- 3) เพื่อเป็นแนวทางให้ครูทราบประสิทธิภาพในการสอนของตน
- 4) เพื่อทราบถึงความสนใจ เจตคติ สภาพทางอารมณ์ สังคมและความต้องการของผู้เรียน เพื่อนำไปใช้ทางด้านแนะแนว
- 5) เพื่อช่วยในการจัดตำแหน่ง เช่น ในการพิจารณารับนักเรียนเข้าใหม่ การจัดชั้นเรียน การเลื่อนชั้น และการจัดกลุ่มในห้องเรียน เป็นต้น
- 6) การวัดผลการศึกษามีส่วนช่วยในด้านการนิเทศ และการบริหารการเรียนการสอน ช่วยให้ผู้บริหารทราบว่า ควรจะอบรมครูหรือนำครูในเรื่องอะไร โดยใช้ผลจากการวัดและประเมินผลนักเรียนเป็นหลัก
- 7) เพื่อเป็นข้อมูลสำหรับการปรับปรุง และแก้ไขโปรแกรมการสอนของโรงเรียน
- 8) เพื่อเป็นข้อมูลที่จะนำไปสู่การวิจัยทางสาขาสังคมศาสตร์ต่อไป

2. กระบวนการในการวัดผลและประเมินผลการเรียนการสอน

นอกจากนี้เอกศักดิ์ บุตรลับ (2537:53) ได้กล่าวถึงการวัดผลและประเมินผล

การเรียนการสอน จะต้องกระทำอย่างมีระบบ ซึ่งควรดำเนินการตามขั้นตอน ดังนี้

2.1 กำหนดจุดประสงค์ในการวัดผลและประเมินผลให้ชัดเจนว่าต้องการวัดผล การคัดเลือก เพื่อจัดตำแหน่ง เพื่อตรวจสอบความรู้หรือเพื่อการวินิจฉัย

2.2 จัดทำตารางวิเคราะห์จุดประสงค์และเนื้อหาเพื่อที่จะบอกให้ทราบว่าออก ข้อสอบวัดเนื้อหาใด ในพฤติกรรมใด แคไหนและเพียงใดเพื่อข้อสอบที่สร้างขึ้นวัดได้ครอบคลุม เนื้อหา และพฤติกรรมที่ต้องการ

2.3 เลือกเครื่องมือที่ใช้ในการวัดให้สอดคล้องและเหมาะสมกับข้อมูลที่จะวัด และพยายามใช้เทคนิคการวัดหลาย ๆ วิธี

2.4 สร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวัดผลหลังจากกำหนดว่าจะใช้วิธีใดวัดผลแล้ว ขั้นตอนต่อไปคือการสร้างเครื่องมือวัดผลตามที่กำหนด ซึ่งเครื่องมือที่ใช้กันมากในการวัดผล การเรียนการสอนคือแบบทดสอบ

2.5 ดำเนินการวัดผลเป็นขั้นตอนของการนำเครื่องมือ ไปทดสอบหาข้อมูล เพื่อให้ทราบการประเมินผล

2.6 การประเมินผลและการใช้ผลจากการวัด จุดหมายปลายทางของการวัด ผลก็คือ การปรับการเรียนของผู้เรียนและการสอนของครู ตลอดจนสื่อการเรียนการสอนที่ใช้ว่ามีความหมาย และควรได้ปรับปรุงและแก้ไขอย่างไร

3. ประเภทของการประเมินผล

ในเรื่องของการประเมินผลนี้ เอกศักดิ์ บุตรลับ (2537: 393-395) ได้กล่าวถึง การประเมินผลการเรียนการสอน แบ่งออกเป็น 3 ประเภท คือ

3.1 การประเมินผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน การที่ครูจะทราบถึงการเปลี่ยนแปลง ในพฤติกรรมของผู้เรียน ครูจำเป็นต้องใช้เครื่องมือการวัดผลหลายอย่าง ซึ่งครูอาจสร้างขึ้นเอง หรือใช้แบบทดสอบมาตรฐานที่ผู้เชี่ยวชาญจัดทำขึ้น ซึ่งแบบทดสอบที่ดีจะต้องวัดสมรรถภาพทาง สมองของผู้เรียนในพฤติกรรมทุก ๆ ด้าน คือ

1) ความรู้ความจำ หมายถึง การวัดว่าเด็กมีความสามารถในการจดจำ เรื่องราวที่เรียนได้เพียงใด

2) ความเข้าใจ หมายถึง การวัดว่าเด็กมีความสามารถในการแปลความ ดีและความขยายความในเรื่องต่าง ๆ ที่เรียนได้เพียงใด

3) การนำไปใช้ หมายถึง การวัดว่าผู้เรียนจะนำเอาความรู้ต่าง ๆ ที่ เรียนรู้ไปแล้วไปใช้ในสถานการณ์ต่าง ๆ ได้ดีเพียงใด

4) การวิเคราะห์ หมายถึง การวัดความสามารถในการแยกแยะใจความ ที่สำคัญกันอยู่ออกมาได้ดีเพียงใด

5) การสังเคราะห์ หมายถึง วิธีการวัดความสามารถในการสร้าง ความสัมพันธ์ระหว่างส่วนย่อย ต่าง ๆ ให้เป็นอันหนึ่งอันเดียวกันได้เพียงใด

6) การประเมินค่า หมายถึง การวัดความสามารถในการวินิจฉัย ว่าสิ่งใดสิ่งหนึ่งมีคุณค่าเพียงใด โดยอาศัยหลักเกณฑ์จากเรื่องราวที่เรียนมาแล้วหรือเกณฑ์ทางสังคมเป็นหลัก

3.2 การประเมินผลความถนัดในการเรียนรู้ เป็นการประเมินความสามารถของบุคคลแต่ละคนว่าจะเรียนรู้วิชาหนึ่งวิชาใดในอนาคตได้สำเร็จและเป็นผลดีหรือไม่ มาตรการต่าง ๆ ในการนำไปใช้ การวัดผลความถนัดในการเรียนรู้จะนำไปใช้ประโยชน์ในการแนะแนวในการศึกษา

การวัดและประเมินผลที่ดีเป็นปัจจัยจูงใจภายนอกปัจจัยหนึ่งที่สำคัญ ที่ทำให้ผู้เรียนเกิดความสนใจที่จะเรียนรู้ เพื่อให้บรรลุผลสัมฤทธิ์ตามที่ตนต้องการ ดังนั้น ผู้สอนต้องมีเทคนิคที่จะสร้างหรือเร้าความสนใจให้ผู้เรียนเอาใจใส่ในการเรียนรู้โดยให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการกำหนดและรับรู้ถึงวิธีการวัดและประเมินผล ซึ่งจะทำให้นักเรียนเกิดความพึงพอใจที่ได้มีส่วนร่วมในการกำหนดและตัดสินผลการเรียนรู้

งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

อภิชาติ ชัยบาล (2535 : 2-3) ได้ทำวิจัยเรื่องสภาพการจัดการเรียนการสอนวิชาการงานและอาชีพในโรงเรียนมัธยมศึกษาตอนต้นสังกัดกรมสามัญศึกษาเขตการศึกษา 8 ผลการวิจัยพบว่า ด้านกระบวนการเรียนการสอน ครูมีการเตรียมการสอนน้อยมาก แต่มีความเอาใจใส่ควบคุมการปฏิบัติงานของนักเรียนอยู่ในเกณฑ์ดี การวัดผลและประเมิน ผลยังดำเนินการไม่สมบูรณ์ตามกระบวนการวัดผลและประเมินผล ในการสอนครูมักจะไม่แจ้งจุดประสงค์ให้นักเรียนทราบก่อนเรียน การให้นักเรียนค้นคว้า เพิ่มเติมมักจะไม่บอกแหล่ง ค้นคว้า ด้านวัสดุ อุปกรณ์ทรัพยากรในห้องเรียนครูใช้ในการสอนน้อยมาก ด้านตัวนักเรียนซึ่งถือว่าเป็นผลผลิตการเรียนการสอนวิชาการงานและอาชีพ ในระบบโรงเรียนปรากฏว่า นักเรียนมีความรู้เกี่ยวกับลักษณะของวิชาการงานและอาชีพอยู่ในระดับค่อนข้างต่ำ ส่วนมากนักเรียนเห็นว่า ความรู้วิชาการงานและอาชีพที่เรียนจากโรงเรียนยังนำไปใช้ประโยชน์ที่บ้านน้อย แต่มีความเห็นว่าเรียนวิชาการงานและอาชีพดีกว่าเรียนวิชาสามัญ

สุเทพ เมฆ (2531 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาเรื่อง ความพึงพอใจในบรรยากาศการเรียนการสอนของนักเรียนและครูโรงเรียนอาชีวศึกษาเอกชน ประเภทพาณิชยกรรม ในเขตการศึกษา 12 พบว่า การจัดการเรียนการสอนในโรงเรียนอาชีวศึกษาเอกชน เมื่อพิจารณาภาพรวมผลที่ออกมาเป็นที่น่าพอใจ แต่เมื่อพิจารณาเป็นรายองค์ประกอบพบว่า นักเรียนมีความพึงพอใจมากในด้านความสัมพันธ์ระหว่างครูกับนักเรียน และบรรยากาศการวัดผล ส่วนองค์ประกอบอื่น ๆ ที่ครูและนักเรียนมีความพึงพอใจปานกลาง ในด้านการเปรียบเทียบระหว่างนักเรียนต่างระดับชั้นพบว่านักเรียนต่างระดับชั้นมีความพึงพอใจแตกต่างกันบ้างในองค์ประกอบแต่เมื่อเปรียบเทียบระหว่างครูหญิงกับครูชายพบว่าครูชายมีความพอใจในบรรยากาศการเรียนการสอนไม่แตกต่างกัน

เมื่อเปรียบเทียบความพึงพอใจระหว่างครูกับนักเรียน พบความแตกต่างกันบ้างในเรื่องหลักสูตร ความสัมพันธ์กับกลุ่มเพื่อ ความสัมพันธ์ระหว่างครูกับนักเรียน

สมพงษ์ อุดมโชคทรัพย์ (2539 : บทคัดย่อ) ได้ทำการวิจัยเรื่องความพึงพอใจในการเรียนวิชาอาชีพธุรกิจ ในโรงเรียนมัธยมศึกษาปีที่ 3 สังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ผลการวิจัยพบว่า นักเรียนมีความพึงพอใจในการเรียนวิชาอาชีพธุรกิจด้านหลักสูตร ด้านวิธีการสอนและกิจกรรมการเรียนการสอนโดยรวมและเป็นรายด้านอยู่ในระดับมาก นักเรียนชายและนักเรียนหญิงมีความพึงพอใจในการเรียนวิชาอาชีพธุรกิจด้านหลักสูตร ด้านวิธีการสอนและกิจกรรมการเรียนการสอน โดยรวมและเป็นรายด้านอยู่ในระดับมาก นักเรียนที่มีระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง ปานกลาง และต่ำ มีความพึงพอใจในการเรียนวิชาอาชีพธุรกิจด้านหลักสูตร ด้านวิธีการสอนและกิจกรรมการเรียนการสอนโดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก

มยุรี เสวदनัย (2542: บทคัดย่อ) ได้ทำการวิจัยเรื่องคุณลักษณะครูที่ดีตามแนวคิดของนักเรียนประถมศึกษา สังกัดกรุงเทพมหานคร ทำให้ทราบถึงลักษณะของครูที่ดี คือ 1) ด้านบุคลิกภาพ ครูควรรับผิดชอบต่อหน้าที่ มีความรู้ดี แต่งกายสะอาด สุภาพ ยิ้มแย้มแจ่มใส มีอารมณ์ดี 2) ด้านวิชาชีพครู ครูควรวางตนเป็นแบบอย่างที่ดี สอนดี สอนให้นักเรียนแก้ปัญหาได้ มีประชาธิปไตย และ3) ด้านคุณธรรม จริยธรรม ครูควรเป็นผู้ให้คำปรึกษา ให้ความยุติธรรม ให้อภัย เห็นคุณค่าของศิษย์มีความซื่อสัตย์สุจริต และเมตตากรุณาแก่ศิษย์ทุกคน

Lawrence (อ้างโดย สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ. 2539: 35) ได้วิจัยเรื่อง ความสามารถในการปฏิบัติงานของครูที่สอนในระดับมัธยมศึกษาตอนต้น โดยสภาการศึกษาของรัฐพลอริดาประเทศสหรัฐอเมริกาที่เรียกว่า The Teacher Education Advisory Council) เพื่อใช้ผลการวิจัยเป็นแนวทางในการปรับปรุงคุณภาพครู เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ แบบสอบถาม ซึ่งสร้างขึ้นโดยนักการศึกษาผู้มีประสบการณ์ในการทำงานอยู่ในวงการการศึกษา และได้มีการแก้ไข ทบทวนโดยบุคคลอื่น ๆ อีกหลายขั้นตอน แบบสอบถามชุดนี้วัดความสามารถของครู 3 ลักษณะ ได้แก่

1. ด้านบุคลิกภาพ คือ ความเชื่อมั่นในตนเอง ความมั่นคงทางอารมณ์ พร้อมทั้งจะปรับปรุง เปลี่ยนแปลง รักเด็ก ยอมรับในเรื่องความแตกต่างระหว่างบุคคล มีจิตใจเป็นประชาธิปไตย รับฟังผู้อื่น มีความรับผิดชอบ มีความกระตือรือร้นที่จะพัฒนาตนเองอยู่เสมอ มีมนุษยสัมพันธ์และอุทิศตนเพื่อการเรียนของเด็กทั้งในเวลาและนอกเวลาเรียน

2. ด้านความรู้ความเข้าใจ คือ มีความรู้เกี่ยวกับการพัฒนาการทางกายและทางสมอง มีความเข้าใจในกระบวนการเรียนการสอน เช่น ทฤษฎีการเรียนรู้ ขบวนการทำงานของกลุ่ม เข้าใจในการจัดการศึกษาของชาติ

3. ด้านทักษะการสอน คือ มีทักษะในการสอน ฟัง พูด อ่าน เขียน และใช้สื่อทัศนอุปกรณ์ มีเทคนิคในการแก้ปัญหา ใช้จุดมุ่งหมายเชิงพฤติกรรม และใช้แหล่งวิทยาการ ให้เป็นประโยชน์ต่อการเรียนการสอน มีการประสานงานกับครูคนอื่น

วาสนา จันทรอุไร (2546: 59) ได้ทำการวิจัยเรื่องความพึงพอใจของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ต่อวิชาการงานและอาชีพโรงเรียน ขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดเทศบาลเมืองเพชรบุรี ผลการวิจัยพบว่า นักเรียนชายมีความพึงพอใจต่อวิชาการงานและอาชีพ โดยรวมมากกว่านักเรียนหญิงและนักเรียนที่ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่างกัน มีความพึงพอใจต่อวิชาการงานและอาชีพ โดยรวมและรายด้านแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

สรุป จากการศึกษาผลงานวิจัยดังกล่าวพบว่าในการเรียนวิชาการอาชีพและเทคโนโลยีมีปัจจัยหลายอย่างที่จะกระตุ้นให้ผู้เรียนเกิดความพึงพอใจในการเรียนตั้งแต่ตัวครู กระบวนการเรียนการสอน การวัดผลประเมินผล การสร้างบรรยากาศและตัวผู้เรียนเองซึ่งการจัดการเรียนการสอนที่คำนึงถึงปัจจัยเหล่านี้จะส่งผลดีต่อความสำเร็จของผู้เรียนมากยิ่งขึ้น

บทที่ 3

วิธีดำเนินการศึกษาค้นคว้า

การศึกษาค้นคว้าครั้งนี้เป็นการศึกษาความพึงพอใจในการเรียนกลุ่มสาระการเรียนรู้เทคโนโลยี นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน เขตคลองสาน กรุงเทพมหานคร ซึ่งผู้วิจัยได้ดำเนินการศึกษาค้นคว้าตามขั้นตอนดังต่อไปนี้

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
2. เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล
3. ขั้นตอนในการสร้างเครื่องมือ
4. การเก็บรวบรวมข้อมูล
5. การจัดทำข้อมูลและการวิเคราะห์ข้อมูล
6. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

1.ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากร ที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้เป็นนักเรียนในโรงเรียนประถมศึกษา ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ปีการศึกษา 2546 สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน เขตคลองสาน กรุงเทพมหานคร จำนวน 7 โรงเรียน รวม 271 คน

กลุ่มตัวอย่าง ที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้เป็นนักเรียนในโรงเรียนประถมศึกษา ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ปีการศึกษา 2546 สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน เขตคลองสาน กรุงเทพมหานคร จำนวน 7 โรงเรียน รวม 160 คน โดยใช้ตารางกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างของ Kreicie & Morgan (ยุทธพงษ์ ไกรวรรณ.2543:75) และวิธีสุ่มอย่างง่าย

ตารางจำนวนกลุ่มประชากร

ลำดับที่	รายชื่อโรงเรียน	จำนวนประชากร	จำนวนกลุ่มตัวอย่าง
1	โรงเรียนพัฒนาวิทยา	18	10
2	โรงเรียนบำรุงวิชา	24	15
3	โรงเรียนมานะวิทยา	41	25
4	โรงเรียนศิริชนศึกษา	42	25
5	โรงเรียนสตรีจุฑาพิศึกษา	44	25
6	โรงเรียนภาษาอนุสรณ์	50	30
7	โรงเรียนจันทรวินทยา	52	30
	รวม	271	160

2. เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ เป็นแบบสอบถามความพึงพอใจของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ในการเรียนกลุ่มสาระการเรียนรู้เทคโนโลยี โรงเรียนในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน เขตคลองสาน กรุงเทพมหานคร ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นเอง แบ่งออกเป็น 2 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับข้อมูลส่วนตัวของนักเรียน ได้แก่ เพศ ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามความพึงพอใจในการเรียนกลุ่มสาระการเรียนรู้เทคโนโลยีของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ในด้านเนื้อหาสาระ ด้านกระบวนการจัดการเรียนรู้ ด้านสื่อการเรียนการสอน ด้านการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ ซึ่งเป็นแบบสอบถามแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) มี 5 ระดับตามแบบ ของลิเคิร์ท คือ มากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย น้อยที่สุด

3. ขั้นตอนในการสร้างเครื่องมือ

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล เป็นแบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นโดยมีขั้นตอนดำเนินการดังนี้

1. ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องเพื่อทราบแนวทางในการสร้างแบบสอบถาม
2. สัมภาษณ์ครูผู้สอนกลุ่มการเรียนรู้เทคโนโลยี นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 เกี่ยวกับความพึงพอใจในการเรียนกลุ่มสาระการเรียนรู้เทคโนโลยีโดยให้ครอบคลุมเนื้อหาของบทเรียน ทั้ง 4 ด้านเพื่อมาเป็นแนวทางในการสร้างข้อคำถาม
3. นำแบบสอบถามที่สร้างเสร็จแล้วจำนวน 40 ข้อเสนออาจารย์ที่ปรึกษาเพื่อพิจารณาแก้ไขข้อบกพร่องให้มีความถูกต้อง ครอบคลุมตามขอบเขตและนิยามศัพท์ที่ศึกษา พร้อมทั้งตรวจสอบสำนวนภาษาที่ใช้ในแบบสอบถาม
4. นำแบบสอบถามที่สร้างไปหาคุณภาพของเครื่องมือ เพื่อหาความเที่ยงตรง (Validity) โดยผู้วิจัยได้นำแบบสอบถามไปให้ผู้เชี่ยวชาญผู้ทรงคุณวุฒิจำนวน 3 ท่าน คือนายธีรศักดิ์ กองทรัพย์ ผู้ช่วยอาจารย์ใหญ่ โรงเรียนวัดเจ้าอาวาส นางวิภา รอดภัย ผู้ช่วยอาจารย์ใหญ่ โรงเรียนนาหลวง นางสาวเต็มดวง พรหมเสน หัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้เทคโนโลยี โรงเรียนสาธิตวิทยาลัษรามคำแหง(ฝ่ายประถม)พิจารณาตรวจสอบความเที่ยงตรงตามเนื้อหา (Content Validity) ของแบบสอบถาม
5. ผู้วิจัยนำแบบสอบถามที่ได้มาปรับปรุงแก้ไขตามข้อเสนอแนะของผู้เชี่ยวชาญ ซึ่งอาจารย์ที่ปรึกษาเป็นผู้ดูแลแล้วนำไปทดลองใช้ (Try Out) กับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนอัสสัมชัญธนบุรี สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน เขตบางแค กรุงเทพมหานคร จำนวน 50 คน ที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง เพื่อหาค่าอำนาจจำแนกรายข้อกับคะแนนรวม (Item Total Correlation) แล้วเลือกข้อที่มีอำนาจจำแนกตั้งแต่ .20 ขึ้นไปได้ข้อ

คำถามจำนวน 30 ข้อ มีค่าอำนาจจำแนก (r) อยู่ระหว่าง .41 ถึง .76 และหาค่าความเชื่อมั่น (Reliability) ของแบบสอบถามโดยใช้สูตรสัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha - coefficient) ของครอนบาค (Cronbach, 1974 : 202) ได้ค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ .98

6. ผู้วิจัยนำแบบสอบถามที่ได้ไปเก็บรวบรวมข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่าง

4. การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยได้ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลโดยดำเนินการตามขั้นตอนดังนี้

1. นำหนังสือจากบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒถึงผู้บริหารโรงเรียนสังกัดสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน เขตคลองสาน กรุงเทพมหานคร เพื่อขออนุญาตในการเก็บรวบรวมข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่าง

2. ผู้วิจัยนำแบบสอบถามพร้อมหนังสือขอความร่วมมือในการตอบแบบสอบถามไปยังโรงเรียนประถมศึกษาในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน เขตคลองสาน กรุงเทพมหานคร เพื่อขออนุญาตเก็บข้อมูลจากนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ที่เป็นกลุ่มตัวอย่างจำนวน 160 ชุด ซึ่งได้รับแบบสอบถามจากกลุ่มตัวอย่างคืนทั้งหมด

3. นำแบบสอบถามที่ได้รับคืนมาตรวจสอบพบว่าสมบูรณ์ทั้ง 160 ฉบับคิดเป็นร้อยละ 100

5. การจัดกระทำข้อมูล

โดยนำแบบสอบถามที่ได้รับคืนมา ซึ่งเป็นฉบับที่สมบูรณ์ทั้งหมดนำมาวิเคราะห์ ดังนี้

1. แบบสอบถามตอนที่ 1 จำแนกข้อมูลตามตัวแปรที่ต้องการศึกษา คือ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 จำแนกตาม เพศ ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเพื่อหาค่าความถี่ (Frequency) และค่าร้อยละ (Percentage)

2. แบบสอบถามตอนที่ 2 ตรวจสอบให้คะแนนข้อมูลจากแบบสอบถามที่เป็นคำตอบแสดงความพึงพอใจในการเรียนกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทยและเทคโนโลยีของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน เขตคลองสาน กรุงเทพมหานคร ดังนี้

ให้คะแนน 1 เมื่อตอบในช่อง น้อยที่สุด

ให้คะแนน 2 เมื่อตอบในช่อง น้อย

ให้คะแนน 3 เมื่อตอบในช่อง ปานกลาง

ให้คะแนน 4 เมื่อตอบในช่อง มาก

ให้คะแนน 5 เมื่อตอบในช่อง มากที่สุด

6. การวิเคราะห์ข้อมูล

การศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ ผู้วิจัยได้วิเคราะห์ข้อมูล ดังนี้

1. นำผลคะแนนที่ได้มาหาค่าสถิติด้วยเครื่องคอมพิวเตอร์โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป SPSS/PC+(Statistical Package for the Social Sciences/Personal Computer Plus) ซึ่งผู้วิจัยทำการวิเคราะห์ข้อมูลตามขั้นตอน ดังต่อไปนี้

1.1 แบบสอบถามตอนที่ 1 ข้อมูลส่วนตัวของผู้ตอบแบบสอบถามดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลโดยการแจกแจงความถี่ (Frequency) และหาค่าร้อยละ

1.2 แบบสอบถามตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับความพึงพอใจในการเรียนกลุ่มสาระการเรียนรู้วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ในด้านเนื้อหาสาระ ด้านกระบวนการจัดการเรียนรู้ ด้านสื่อการเรียนการสอน ด้านการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ โดยประเมินความพึงพอใจของนักเรียน ทำการวิเคราะห์ข้อมูลโดยการหาค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) ตามรายข้อ รายด้าน และโดยรวมทุกด้าน ส่วนในการแปลความหมายได้กำหนดเกณฑ์ ใช้เกณฑ์ค่าเฉลี่ยดังนี้

คะแนนเฉลี่ย 1.00 - 1.49 หมายถึง มีความพึงพอใจในการเรียนอยู่ในระดับน้อยที่สุด

คะแนนเฉลี่ย 1.50 - 2.49 หมายถึง มีความพึงพอใจในการเรียนอยู่ในระดับน้อย

คะแนนเฉลี่ย 2.50 - 3.49 หมายถึง มีความพึงพอใจในการเรียนอยู่ในระดับปานกลาง

คะแนนเฉลี่ย 3.50 - 4.49 หมายถึง มีความพึงพอใจในการเรียนอยู่ในระดับมาก

คะแนนเฉลี่ย 4.50 - 5.00 หมายถึง มีความพึงพอใจในการเรียนอยู่ในระดับมากที่สุด

2. เปรียบเทียบความพึงพอใจในการเรียนกลุ่มสาระการเรียนรู้วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โดยใช้สถิติ t-test กับตัวแปรเพศและใช้สถิติ F-test กับตัวแปรผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนซึ่งถ้าพบที่มีความแตกต่างจะทำการทดสอบเป็นรายคู่โดยวิธีการของเชฟเฟ (Scheffe')

7. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

1. สถิติพื้นฐาน

1.1 ค่าร้อยละ (Percentage)

1.2 ค่าคะแนนเฉลี่ย $\bar{X}$ (Mean) ใช้สูตร (ชูศรี วงศ์รัตน์.2544:35)

$$\bar{X} = \frac{\sum X}{N}$$

เมื่อ $\bar{X}$ แทน ตัวกลางเลขคณิตหรือค่าเฉลี่ย

$\sum X$ แทน ผลรวมทั้งหมดของข้อมูล

N แทน จำนวนข้อมูลทั้งหมด

1.3 ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D) ใช้สูตร (พวงรัตน์ ทวีรัตน์ .2540:143)

$$S = \sqrt{\frac{n \sum X^2 - (\sum X)^2}{n(n-1)}}$$

เมื่อ S แทน ความเบี่ยงเบนมาตรฐาน

$\sum X$ แทน ผลรวมของคะแนน

$\sum X^2$ แทน ผลรวมของคะแนนแต่ละตัวยกกำลังสอง

n แทน จำนวนกลุ่มตัวอย่าง

2. สถิติที่ใช้หาคุณภาพของเครื่องมือ

2.1 ค่าอำนาจจำแนกของแบบสอบถามโดยวิธีสหสัมพันธ์รายข้อกับคะแนนรวม (Item Total Correlation) ใช้สูตร (พวงรัตน์ ทวีรัตน์ .2540:144-145)

$$r_{xy} = \frac{N \sum XY - \sum X \sum Y}{\sqrt{[N \sum X^2 - (\sum X)^2][N \sum Y^2 - (\sum Y)^2]}}$$

เมื่อ r_{xy} แทน ค่าอำนาจจำแนกรายข้อ

N แทน จำนวนกลุ่มตัวอย่าง

$\sum X$ แทน ผลรวมคะแนนของข้อคำถาม

$\sum Y$ แทน ผลรวมคะแนนของข้อคำถามอื่นที่เหลือ

$\sum X^2$ แทน ผลรวมคะแนนของข้อคำถามยกกำลังสอง

$\sum Y^2$ แทน ผลรวมคะแนนของข้อคำถามอื่นที่เหลือยกกำลังสอง

$\sum XY$ แทน ผลรวมคะแนนของผลคูณระหว่างคะแนนของข้อคำถามกับคะแนนของข้อคำถามอื่น

2.2 ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามโดยใช้สูตรสัมประสิทธิ์ แอลฟา (Alpha Coefficient) ของ ครอนบาค ใช้สูตร (พวงรัตน์ ทวีรัตน์ .2540:125-126)

$$\alpha = \frac{n}{n-1} \left[1 - \frac{\sum s_i^2}{s_t^2} \right]$$

เมื่อ α แทน ค่าสัมประสิทธิ์ของความเชื่อมั่น

n แทน จำนวนข้อคำถามของแบบสอบถาม

$\sum s_i^2$ แทน ผลรวมความแปรปรวนรายข้อ

s_t^2 แทน ความแปรปรวนของแบบสอบถามทั้งฉบับ

3. สถิติที่ใช้ทดสอบสมมติฐาน

3.1 ทดสอบความแตกต่างระหว่างคะแนนเฉลี่ยของกลุ่มตัวอย่าง 2 กลุ่ม โดยใช้ค่าสถิติในการทดสอบค่า t (t-test for Independent samples) เพื่อทดสอบสมมติฐานข้อที่ 2 ใช้สูตร (พวงรัตน์ ทวีรัตน์ .2540:164,166)

$$t = \frac{\bar{X}_1 - \bar{X}_2}{\sqrt{\frac{s_1^2}{n_1} + \frac{s_2^2}{n_2}}}$$

เมื่อ $\bar{X}_1$ เป็นคะแนนเฉลี่ยของกลุ่มตัวอย่างที่ 1

$\bar{X}_2$ เป็นคะแนนเฉลี่ยของกลุ่มตัวอย่างที่ 2

n_1 เป็นขนาดของกลุ่มตัวอย่างที่ 1

n_2 เป็นขนาดของกลุ่มตัวอย่างที่ 2

s_1^2 เป็นความแปรปรวนของกลุ่มตัวอย่างที่ 1

s_2^2 เป็นความแปรปรวนของกลุ่มตัวอย่างที่ 2

3.2 ทดสอบความแตกต่างระหว่างคะแนนเฉลี่ยของกลุ่มตัวอย่างมากกว่า 2 กลุ่มขึ้นไป โดยใช้สถิติ F – test แบบ One – way ANOVA เพื่อทดสอบสมมติฐานข้อที่ 3 ใช้สูตร (ชูศรี วงศ์รัตน์.2544:236)

เมื่อ F คือ ค่าการแจกแจงของ F

$$F = \frac{MS_b}{MS_w}$$

MS_b คือ ความแปรปรวน (Mean square) ระหว่างกลุ่ม

MS_w คือ ความแปรปรวนภายในกลุ่ม

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ในการเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลครั้งนี้เพื่อให้เกิดความเข้าใจตรงกันผู้วิจัยจึงได้กำหนดสัญลักษณ์ที่ใช้แทนความหมายของข้อมูล ดังนี้

สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

N	แทน จำนวนในกลุ่มตัวอย่างเฉลี่ย
$\bar{X}$	แทน คะแนนเฉลี่ย
S.D.	แทน ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน
t	แทน ค่าสถิติที่ใช้พิจารณาใน t-distribution
F	แทน ค่าสถิติที่ใช้พิจารณาใน F-distribution
P	แทน ความน่าจะเป็นของค่าสถิติที่ใช้ทดสอบ
*	แทน มีนัยสำคัญของสถิติที่ระดับ .05
**	แทน มีนัยสำคัญของสถิติที่ระดับ .01

การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลครั้งนี้แบ่งออกเป็น 3 ตอน

ตอนที่ 1 การวิเคราะห์สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตาม เพศ ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

ตอนที่ 2 การศึกษาความพึงพอใจในการเรียนกลุ่มสาระการเรียนรู้วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน เขตคลองสาน กรุงเทพมหานคร ในด้านเนื้อหาสาระ ด้านกระบวนการจัดการเรียนรู้ ด้านสื่อการเรียนการสอน ด้านการวัดและประเมินผลการเรียนรู้

ตอนที่ 3 เปรียบเทียบความพึงพอใจในการเรียนกลุ่มสาระการเรียนรู้วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน เขตคลองสาน กรุงเทพมหานคร โดยจำแนกตาม เพศ ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ตอนที่ 1 ข้อมูลส่วนตัวของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตาม เพศ ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน โดยการแจกแจงความถี่และค่าร้อยละดังแสดงในตาราง 1

ตาราง 1 หาค่าจำนวนและค่าร้อยละของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตาม เพศ และผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

ข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพ	จำนวน	ร้อยละ
1. เพศ		
1.1 ชาย	83	51.87
1.2 หญิง	77	48.13
รวม	160	100
2. ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน		
2.1 ระดับผลการเรียนดีมาก	45	28.12
2.2 ระดับผลการเรียนดี	76	47.50
2.3 ระดับผลการเรียนพอใช้	34	21.25
2.4 ระดับผลการเรียนผ่านเกณฑ์ที่กำหนด	5	3.13
รวม	160	100

จากตาราง 1 แสดงว่า นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 เป็นเพศชาย จำนวน 83 คน คิดเป็นร้อยละ 51.87 เพศหญิงจำนวน 77 คน คิดเป็นร้อยละ 48.13 มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนระดับผลการเรียนดีมาก จำนวน 45 คน คิดเป็นร้อยละ 28.12 ระดับผลการเรียนดี จำนวน 76 คน คิดเป็นร้อยละ 47.50 ระดับผลการเรียนพอใช้ จำนวน 34 คน คิดเป็นร้อยละ 21.25 ระดับผลการเรียนผ่านเกณฑ์ที่กำหนด จำนวน 5 คน คิดเป็นร้อยละ 3.13

ตอนที่ 2 การศึกษาความพึงพอใจในการเรียนกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทยและเทคโนโลยี ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน เขตคลองสาน กรุงเทพมหานคร ในด้านเนื้อหาสาระ ด้านกระบวนการจัดการเรียนรู้ ด้านสื่อการเรียนการสอน ด้านการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ โดยแสดงเป็นรายด้านในตาราง 2 ตาราง 3 ตาราง 4 และตาราง 5 ตามลำดับและแสดงในตารางรวมทุกด้านในตาราง 6

ตาราง 2 ค่าเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานความพึงพอใจในการเรียนกลุ่มสาระการงานอาชีพ และเทคโนโลยี ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน เขตคลองสาน กรุงเทพมหานคร ด้านเนื้อหาสาระ

ความพึงพอใจในการเรียนด้านเนื้อหาสาระ	ความพึงพอใจ		
	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ
1. หลักการจัดบ้านและทำความสะอาดบ้าน✓	3.54	0.88	มาก
2. การดูแลรักษาเสื้อผ้าและเครื่องแต่งกาย✓	3.64	0.98	มาก
3. การเลือกซื้ออาหารสด อาหารแห้ง✓	3.66	1.05	มาก
4. การประกอบอาหารอย่างง่าย✓	3.59	1.01	มาก
5. การใช้และเก็บรักษาเครื่องมือการเกษตร	3.11	1.09	ปานกลาง
6. หลักการเลี้ยงสัตว์	3.19	1.35	ปานกลาง
7. การปลูกพืชและบำรุงรักษา	3.39	1.21	ปานกลาง
8. การประดิษฐ์สิ่งของ	3.74	1.08	มาก
9. การจัดทำบันทึกรายรับ-รายจ่าย	3.08	1.35	ปานกลาง
10. หลักการใช้งานคอมพิวเตอร์เบื้องต้น	3.94	1.16	มาก
รวม	3.49	0.66	ปานกลาง

จากตาราง 2 แสดงว่าความพึงพอใจในการเรียนกลุ่มสาระการงานอาชีพและเทคโนโลยีของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ในภาพรวมมีความพึงพอใจอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณารายข้อ พบว่า มีความพึงพอใจอยู่ในระดับมาก 6 ข้อ คือ หลักการใช้งานคอมพิวเตอร์เบื้องต้น ($\bar{X}=3.94$) การประดิษฐ์สิ่งของ ($\bar{X}=3.74$) การเลือกซื้ออาหารสด อาหารแห้ง ($\bar{X}=3.66$) การดูแลรักษาเสื้อผ้าและเครื่องแต่งกาย ($\bar{X} = 3.64$) การประกอบอาหารอย่างง่าย ($\bar{X}=3.59$) หลักการจัดบ้านและทำความสะอาดบ้าน ($\bar{X}=3.54$) มีความพึงพอใจอยู่ในระดับปานกลาง 3 ข้อ คือ การปลูกพืชและบำรุงรักษา ($\bar{X}=3.39$) หลักการเลี้ยงสัตว์ ($\bar{X}=3.19$) การใช้และเก็บรักษาเครื่องมือการเกษตร ($\bar{X}=3.11$) การจัดทำบันทึกรายรับ – รายจ่าย ($\bar{X}=3.08$)

ตาราง 3 ค่าเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานความพึงพอใจในการเรียนกลุ่มสาระการงานอาชีพและเทคโนโลยีของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน เขตคลองสาน กรุงเทพมหานคร ด้านกระบวนการจัดการเรียนรู้

ความพึงพอใจในการเรียนด้านกระบวนการจัดการเรียนรู้	ความพึงพอใจ		
	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ
1. การแจ้งจุดประสงค์การเรียนรู้ก่อนเรียน	3.65	0.98	มาก
2. การทำงานเป็นกลุ่ม	3.67	0.93	มาก
3. การเปิดโอกาสให้นักเรียนแสดงความคิดเห็นและมีส่วนร่วมในการทำงาน	3.89	0.96	มาก
4. การเรียนรู้โดยการปฏิบัติจริง	3.75	0.96	มาก
5. การศึกษาหาความรู้จากห้องสมุดและอินเทอร์เน็ต	3.49	1.20	ปานกลาง
6. การสาธิตการปฏิบัติงาน	3.58	1.04	มาก
7. การนำเสนอผลงานที่เกิดจากการปฏิบัติงานของนักเรียนในห้องเรียน	3.45	1.03	ปานกลาง
8. การจัดกิจกรรมการเรียนการสอน	3.58	1.01	มาก
9. การเอาใจใส่ต่อปัญหาในการเรียนของนักเรียนเป็นรายบุคคล	3.50	1.10	มาก
รวม	3.62	0.65	มาก

จากตาราง 3 แสดงว่าความพึงพอใจในการเรียนกลุ่มสาระการงานอาชีพและเทคโนโลยีของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ในภาพรวมมีความพึงพอใจอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายข้อ พบว่า มีความพึงพอใจอยู่ในระดับมาก 7 ข้อ คือ การเปิดโอกาสให้นักเรียนแสดงความคิดเห็นและมีส่วนร่วมในการทำงาน ($\bar{X}=3.89$) การเรียนรู้โดยการปฏิบัติจริง ($\bar{X}=3.75$) การทำงานเป็นกลุ่ม ($\bar{X}=3.67$) การแจ้งจุดประสงค์การเรียนรู้ก่อนเรียน ($\bar{X} = 3.65$) การสาธิตการปฏิบัติงาน ($\bar{X}=3.58$) การจัดกิจกรรมการเรียนการสอน ($\bar{X}=3.58$) การเอาใจใส่ต่อปัญหาในการเรียนของนักเรียนเป็นรายบุคคล ($\bar{X}=3.50$) มีความพึงพอใจอยู่ในระดับปานกลาง 2 ข้อ คือ การศึกษาหาความรู้จากห้องสมุดและอินเทอร์เน็ต ($\bar{X}=3.49$) การนำเสนอผลงานที่เกิดจากการปฏิบัติงานของนักเรียนในห้องเรียน ($\bar{X}=3.45$)

ตาราง 4 ค่าเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานความพึงพอใจในการเรียนกลุ่มสาระการงานอาชีพและเทคโนโลยี ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน เขตคลองสาน กรุงเทพมหานคร ด้านสื่อการเรียนการสอน

ความพึงพอใจในการเรียนด้านสื่อการเรียนการสอน	ความพึงพอใจ		
	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ
1. การนำสื่อและอุปกรณ์มาใช้ประกอบการเรียนรู้	3.78	0.93	มาก
2. การมีส่วนร่วมในการจัดเตรียมและใช้อุปกรณ์ประกอบการจัดการเรียนรู้	3.64	0.95	มาก
3. การใช้ใบงาน ใบความรู้	3.89	0.94	มาก
4. ห้องปฏิบัติการคอมพิวเตอร์	3.73	1.08	มาก
5. การพาไปศึกษานอกสถานที่	3.26	1.38	ปานกลาง
รวม	3.66	0.69	มาก

จากตาราง 4 แสดงว่าความพึงพอใจในการเรียนกลุ่มสาระการงานอาชีพและเทคโนโลยีของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ในภาพรวมมีความพึงพอใจอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายข้อ พบว่า มีความพึงพอใจอยู่ในระดับมาก 4 ข้อ คือ การใช้ใบงาน ใบความรู้ ($\bar{X}=3.89$) การนำสื่อและอุปกรณ์มาใช้ประกอบการเรียนรู้ ($\bar{X}=3.78$) ห้องปฏิบัติการคอมพิวเตอร์ ($\bar{X}=3.73$) การมีส่วนร่วมในการจัดเตรียมและใช้อุปกรณ์ประกอบการจัดการเรียนรู้ ($\bar{X} = 3.64$) มีความพึงพอใจอยู่ในระดับปานกลาง 1 ข้อ คือ การพาไปศึกษานอกสถานที่ ($\bar{X}=3.26$)

ตาราง 5 ค่าเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานความพึงพอใจในการเรียนกลุ่มสาระการงานอาชีพและเทคโนโลยี ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน เขตคลองสาน กรุงเทพมหานคร ด้านการวัดและประเมินผลการเรียนรู้

ความพึงพอใจในการเรียนด้านการวัดและประเมินผล	ความพึงพอใจ		
	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ
1. การทำแบบทดสอบ	3.70	0.96	มาก
2.การให้เพื่อนร่วมห้องประเมินผลงาน	3.44	1.14	ปานกลาง
3. การรายงานหน้าชั้นเรียน	3.10	1.10	ปานกลาง
4. การที่นักเรียนได้ประเมินผลงานและแสดงความรู้ สึกต่อผลงาน	3.40	1.07	ปานกลาง
5.การสัมภาษณ์นักเรียนเกี่ยวกับเหตุการณ์ที่เกิดขึ้น ระหว่างเรียน	3.06	1.23	ปานกลาง
6. การประเมินผลงานโดยครูผู้สอน	3.81	1.05	มาก
รวม	3.41	0.69	ปานกลาง

จากตาราง 5 แสดงว่าความพึงพอใจในการเรียนกลุ่มสาระการงานอาชีพและเทคโนโลยีของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ในภาพรวมมีความพึงพอใจอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณารายข้อ พบว่า มีความพึงพอใจอยู่ในระดับมาก 2 ข้อ คือการประเมินผลงานโดยครูผู้สอน ($\bar{X}=3.81$) การทำแบบทดสอบ ($\bar{X}=3.70$) มีความพึงพอใจอยู่ในระดับปานกลาง 4 ข้อ คือ การให้เพื่อนร่วมห้องประเมินผลงาน ($\bar{X}=3.44$) การที่นักเรียนได้ประเมินผลงานและแสดงความรู้สึกต่อผลงาน ($\bar{X}=3.40$) การรายงานหน้าชั้นเรียน ($\bar{X}=3.10$) การสัมภาษณ์นักเรียนเกี่ยวกับเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นระหว่างเรียน ($\bar{X}=3.06$)

ตาราง 6 ค่าเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานความพึงพอใจในการเรียนกลุ่มสาระการงานอาชีพและเทคโนโลยี ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน เขตคลองสาน กรุงเทพมหานคร โดยรวมทุกด้าน

รายการความพึงพอใจ	ความพึงพอใจ		
	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ
1 ด้านเนื้อหาสาระ	3.49	0.66	ปานกลาง
2.ด้านกระบวนการจัดการเรียนรู้	3.62	0.65	มาก
3. ด้านสื่อการเรียนการสอน	3.66	0.69	มาก
4. ด้านการวัดและประเมินผลการเรียนรู้	3.41	0.75	ปานกลาง
รวม	3.54	0.59	มาก

จากตาราง 6 แสดงว่าความพึงพอใจในการเรียนกลุ่มสาระการงานอาชีพและเทคโนโลยีของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ทั้ง 4 ด้าน โดยรวมมีความพึงพอใจอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=3.54$) เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า มีความพึงพอใจอยู่ในระดับมาก 2 ด้าน คือด้านสื่อการเรียนการสอน ($\bar{X}=3.66$) และด้านกระบวนการจัดการเรียนรู้ ($\bar{X}=3.62$) มีความพึงพอใจอยู่ในระดับปานกลาง 2 ด้าน คือด้านเนื้อหาสาระ ($\bar{X}=3.49$) และด้านการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ ($\bar{X}=3.41$)

ตอนที่ 3 เปรียบเทียบความพึงพอใจในการเรียนกลุ่มสาระการงานอาชีพและเทคโนโลยีของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน เขตคลองสาน กรุงเทพมหานคร โดยจำแนกตามเพศ และผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนแสดงเป็นรายด้านและโดยรวมดังแสดงในตาราง 7 และตาราง 8

ตาราง 7 เปรียบเทียบความพึงพอใจในการเรียนกลุ่มสาระการงานอาชีพ และเทคโนโลยีของนักเรียนชั้น ประถมศึกษาปีที่ 4 จำแนกตามเพศ เป็นรายด้าน และโดยรวม

ความพึงพอใจ	ชาย(N=83)		หญิง(N=77)		t	P
	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.		
ด้านเนื้อหาสาระ	3.41	0.62	3.63	0.95	1.76	.08
ด้านกระบวนการจัดการเรียนรู้	3.49	0.62	3.75	0.66	2.53**	.01
ด้านสื่อการเรียนการสอน	3.60	0.65	3.71	0.72	1.03	.31
ด้านการวัดและประเมินผลการเรียนรู้	3.34	0.72	3.50	0.79	1.39	.17
รวม	3.45	0.55	3.63	0.63	1.94	.054

จากตาราง 7 แสดงว่านักเรียนชายและหญิงชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 มีความพึงพอใจในการเรียนกลุ่มสาระการงานอาชีพและเทคโนโลยี โดยรวมไม่แตกต่างกัน เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่าด้านกระบวนการจัดการเรียนรู้นักเรียนชายและนักเรียนหญิงมีความพึงพอใจแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ส่วนด้านอื่น ๆ ไม่แตกต่างกัน

ตาราง 8 การวิเคราะห์ความแปรปรวนของคะแนนความพึงพอใจในการเรียนกลุ่มสาระการงาน
อาชีพและเทคโนโลยีของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 จำแนกตามผลสัมฤทธิ์ทางการ
เรียน เป็นรายด้าน และโดยรวม

ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน	ระดับ 1		ระดับ 2		ระดับ 3		ระดับ 4		F	P
	$\bar{x}$	S.D.	$\bar{x}$	S.D.	$\bar{x}$	S.D.	$\bar{x}$	S.D.		
ความพึงพอใจ										
ด้านเนื้อหาสาระ	2.52	0.41	3.31	0.47	3.50	0.64	3.71	0.72	6.80**	.00
ด้านกระบวนการจัด										
การเรียนรู้	2.49	0.89	3.40	0.46	3.67	0.63	3.81	0.62	9.09**	.00
ด้านสื่อการเรียนการสอน	2.96	0.78	3.48	0.56	3.72	0.71	3.76	0.67	3.11*	.02
ด้านการวัดและประเมิน										
ผลการเรียนรู้	2.46	1.18	3.20	0.54	3.46	0.72	3.61	0.80	5.01**	.00
รวม	2.57	0.74	3.34	0.37	3.58	0.56	3.73	0.63	8.38	.00

จากตาราง 8 แสดงว่านักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ที่มีระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่างกัน มีความพึงพอใจในการเรียนกลุ่มการงานอาชีพและเทคโนโลยี โดยรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่ามีความพึงพอใจแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .01 ในด้านเนื้อหาสาระ ด้านกระบวนการจัดการเรียนรู้ และด้านการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ ส่วนในด้านสื่อการเรียนการสอนมีความพึงพอใจแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เพื่อให้ทราบความแตกต่างเป็นรายคู่ จึงใช้วิธีของเชฟเฟ่ ตรวจสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ย ดังแสดงในตาราง 9 - 13

ตาราง 9 การเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยความพึงพอใจในการเรียนกลุ่มสาระการเรียนรู้วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 จำแนกตามผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนด้านเนื้อหาสาระเป็นรายคู่

ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน	ระดับ 1 (2.52)	ระดับ 2 (3.31)	ระดับ 3 (3.50)	ระดับ 4 (3.71)
ระดับ 1 (2.52)	-	0.79**	0.98**	1.19**
ระดับ 2 (3.31)		-	0.19	0.40**
ระดับ 3 (3.50)			-	0.22
ระดับ 4 (3.71)				-

จากตาราง 9 แสดงว่า นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนระดับ 2 ระดับ 3 และระดับ 4 มีความพึงพอใจในการเรียนกลุ่มสาระการเรียนรู้วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีด้านเนื้อหาสาระ แตกต่างจากนักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนระดับ 1 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยนักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนระดับ 2 ระดับ 3 และระดับ 4 มีความพึงพอใจมากกว่านักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนระดับ 1 นอกจากนี้ นักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนระดับ 4 ยังมีความพึงพอใจแตกต่างจากนักเรียนที่มีระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนระดับ 2 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยนักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนระดับ 4 มีความพึงพอใจมากกว่านักเรียนที่มีระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนระดับ 2

ตาราง 10 การเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยความพึงพอใจในการเรียนกลุ่มสาระการเรียนรู้วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีของ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 จำแนกตามผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนด้านกระบวนการจัดการเรียนรู้เป็นรายคู่

ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน	ระดับ 1 (2.49)	ระดับ 2 (3.40)	ระดับ 3 (3.67)	ระดับ 4 (3.81)
ระดับ 1 (2.49)	-	0.91**	1.18**	1.32**
ระดับ 2 (3.40)		-	0.27*	0.41**
ระดับ 3 (3.67)			-	0.14
ระดับ 4 (3.81)				-

จากตาราง 10 แสดงว่า นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนระดับ 2 ระดับ 3 และระดับ 4 มีความพึงพอใจในการเรียนกลุ่มสาระการงานอาชีพและเทคโนโลยี ด้านกระบวนการจัดการเรียนรู้ แตกต่างจากนักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนระดับ 1 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยนักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนระดับ 2 ระดับ 3 และระดับ 4 มีความพึงพอใจมากกว่านักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ระดับ 1 นอกจากนี้นักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนระดับ 3 และระดับ 4 ยังมีความพึงพอใจแตกต่างจากนักเรียนที่มีระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนระดับ 2 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และ .01ตามลำดับ โดยนักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนระดับ 3 และระดับ 4 มีความพึงพอใจมากกว่านักเรียนที่มีระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนระดับ 2

ตาราง 11 การเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยความพึงพอใจในการเรียนกลุ่มสาระการงานอาชีพและเทคโนโลยีของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 จำแนกตามผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ด้านสื่อการเรียนการสอนเป็นรายคู่

ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน	ระดับ 1 (2.96)	ระดับ 2 (3.48)	ระดับ 3 (3.72)	ระดับ 4 (3.76)
ระดับ 1 (2.96)	-	0.52	0.76*	0.80*
ระดับ 2 (3.48)		-	0.24	0.28
ระดับ 3 (3.72)			-	0.08
ระดับ 4 (3.76)				-

จากตาราง 11 แสดงว่า นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนระดับ 3 และระดับ 4 มีความพึงพอใจในการเรียนกลุ่มสาระการงานอาชีพและเทคโนโลยี ด้านสื่อการเรียนการสอน แตกต่างจากนักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนระดับ 1 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยนักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนระดับ 3 และระดับ 4 มีความพึงพอใจมากกว่านักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนระดับ 1

ตาราง 12 การเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยความพึงพอใจในการเรียนกลุ่มสาระการงานอาชีพและเทคโนโลยีของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 จำแนกตามผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนด้านการวัดและประเมินผลการเรียนรู้เป็นรายคู่

ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน	ระดับ 1 (2.47)	ระดับ 2 (3.20)	ระดับ 3 (3.46)	ระดับ 4 (3.61)
ระดับ 1 (2.47)	-	0.73*	0.99**	1.14**
ระดับ 2 (3.20)		-	0.26	0.41*
ระดับ 3 (3.46)			-	0.15
ระดับ 4 (3.61)				-

จากตาราง 12 แสดงว่า นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนระดับ 2 มีความพึงพอใจในการเรียนกลุ่มสาระการงานอาชีพและเทคโนโลยี ด้านการวัดและประเมินผลการเรียนรู้แตกต่างจากนักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนระดับ 1 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และนักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนระดับ 3 และระดับ 4 มีความพึงพอใจแตกต่างจากนักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ระดับ 1 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยนักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนระดับ 2 ระดับ 3 และระดับ 4 มีความพึงพอใจ มากกว่านักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนระดับ 1

นอกจากนี้ นักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนระดับ 4 ยังมีความพึงพอใจแตกต่างจากนักเรียนที่มีระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนระดับ 2 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยนักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนระดับ 4 มีความพึงพอใจมากกว่านักเรียนที่มีระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนระดับ 2

ตาราง 13 การเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยความพึงพอใจในการเรียนกลุ่มสาระการงานอาชีพและเทคโนโลยีของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 จำแนกตามผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนรวมทุกด้านเป็นรายคู่

ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน	ระดับ 1 (2.57)	ระดับ 2 (3.34)	ระดับ 3 (3.57)	ระดับ 4 (3.73)
ระดับ 1 (2.57)	-	0.77**	1.00**	1.16**
ระดับ 2 (3.34)		-	0.23*	0.39*
ระดับ 3 (3.57)			-	0.16
ระดับ 4 (3.73)				-

จากตาราง 13 แสดงว่า นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนระดับ 2 ระดับ 3 และระดับ 4 มีความพึงพอใจในการเรียนกลุ่มสาระการงานอาชีพและเทคโนโลยีรวมทุกด้านแตกต่างจากนักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนระดับ 1 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยนักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนระดับ 2 ระดับ 3 และระดับ 4 มีความพึงพอใจมากกว่านักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ระดับ 1 นอกจากนี้นักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนระดับ 3 และระดับ 4 ยังมีความพึงพอใจแตกต่างจากนักเรียนที่มีระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนระดับ 2 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยนักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนระดับ 3 และระดับ 4 มีความพึงพอใจมากกว่านักเรียนที่มีระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนระดับ 2

บทที่ 5

สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การศึกษาความพึงพอใจในการเรียนกลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพและเทคโนโลยี นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน เขตคลองสาน กรุงเทพมหานคร สรุปผลได้ตามลำดับดังนี้

ความมุ่งหมายในการศึกษาค้นคว้า

1. เพื่อศึกษาความพึงพอใจในการเรียนกลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพและเทคโนโลยี ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน เขตคลองสาน กรุงเทพมหานคร

2. เพื่อเปรียบเทียบความพึงพอใจในการเรียนกลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพและเทคโนโลยี ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน เขตคลองสาน กรุงเทพมหานคร จำแนกตาม เพศ ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

ความสำคัญของการศึกษาค้นคว้า

ผลของการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ จะได้ทราบข้อมูลความพึงพอใจในการเรียนกลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพและเทคโนโลยีของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ที่เป็นประโยชน์เพื่อนำไปเป็นแนวทางในการปรับปรุง พัฒนาด้านการจัดการเรียนการสอนในสถานศึกษาให้สอดคล้องและตรงตามความต้องการของผู้เรียน

ขอบเขตของการศึกษาค้นคว้า

ขอบเขตของเนื้อหา

ขอบเขตของเนื้อหา การศึกษาค้นคว้าครั้งนี้เป็นการศึกษาความความพึงพอใจในการเรียนกลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพและเทคโนโลยี นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน เขตคลองสาน กรุงเทพมหานคร โดยศึกษา 4 ด้าน คือ ด้านเนื้อหาสาระ ด้านกระบวนการจัดการเรียนรู้ ด้านสื่อการเรียนการสอนและ ด้านการวัดและประเมินผลการเรียนรู้

ประชากรที่ใช้ในการศึกษา

ประชากร ได้แก่ นักเรียนในโรงเรียนประถมศึกษาชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ปีการศึกษา 2546 สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน เขตคลองสาน กรุงเทพมหานคร จำนวน 7 โรงเรียน รวมทั้งสิ้น 271 คน

กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ นักเรียนในโรงเรียนประถมศึกษาชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ปีการศึกษา 2546 สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน เขตคลองสาน กรุงเทพมหานคร รวมทั้งสิ้น 160 คน โดยใช้วิธีสุ่มอย่างง่ายและใช้ตารางกำหนดกลุ่มตัวอย่างของ Kreicie & Morgan (ยุทธพงษ์ ไกรวรรณ. 2543 : 75)

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ เป็นแบบสอบถามความพึงพอใจของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ในการเรียนกลุ่มสาระการเรียนรู้และเทคโนโลยี โรงเรียนในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน เขตคลองสาน กรุงเทพมหานคร ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นเอง แบ่งออกเป็น 2 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับข้อมูลส่วนตัวของนักเรียน ได้แก่ เพศ ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามความพึงพอใจในการเรียนกลุ่มสาระการเรียนรู้และเทคโนโลยีของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ในด้านเนื้อหาสาระ ด้านกระบวนการจัดการเรียนรู้ ด้านสื่อการเรียนการสอน ด้านการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ ซึ่งเป็นแบบสอบถามแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) มี 5 ระดับตามแบบ ของลิเคิร์ท คือ มากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย น้อยที่สุด

การวิเคราะห์ข้อมูล

การศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ ผู้วิจัยทำการวิเคราะห์ข้อมูล โดยดำเนินการดังนี้

1. แบบสอบถามตอนที่ 1 ข้อมูลส่วนตัวของผู้ตอบแบบสอบถามดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลโดยการแจกแจงความถี่ (Frequency) และหาค่าร้อยละ

2. แบบสอบถามตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับความพึงพอใจในการเรียนกลุ่มสาระการเรียนรู้และเทคโนโลยีของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ในด้านเนื้อหาสาระ ด้านกระบวนการจัดการเรียนรู้ ด้านสื่อการเรียนการสอน ด้านการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ โดยประเมินความพึงพอใจของนักเรียน ทำการวิเคราะห์ข้อมูลโดยการหาค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) ตามรายข้อ

รายด้าน และโดยรวมทุกด้าน ส่วนในการแปลความหมายได้กำหนดเกณฑ์ ใช้เกณฑ์ค่าเฉลี่ย ดังนี้

คะแนนเฉลี่ย 1.00 - 1.49 หมายถึง มีความพึงพอใจในการเรียนอยู่ในระดับน้อยที่สุด

คะแนนเฉลี่ย 1.50 - 2.49 หมายถึง มีความพึงพอใจในการเรียนอยู่ในระดับน้อย

คะแนนเฉลี่ย 2.50 - 3.49 หมายถึง มีความพึงพอใจในการเรียนอยู่ในระดับปานกลาง

คะแนนเฉลี่ย 3.50 - 4.49 หมายถึง มีความพึงพอใจในการเรียนอยู่ในระดับมาก

คะแนนเฉลี่ย 4.50 - 5.00 หมายถึง มีความพึงพอใจในการเรียนอยู่ในระดับมากที่สุด

3. เปรียบเทียบความพึงพอใจในการเรียนกลุ่มสาระการอาชีพและเทคโนโลยีของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โดยใช้สถิติ (t-test for Independent samples) กับกลุ่มตัวอย่าง 2 กลุ่ม เพื่อทดสอบสมมติฐาน ข้อที่ 2 และใช้สถิติ F – test แบบ One – way ANOVA กับกลุ่มตัวอย่างมากกว่า 2 กลุ่ม เพื่อทดสอบสมมติฐานข้อที่ 3 เมื่อพบความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ใช้วิธีทดสอบความแตกต่างรายคู่ของเชฟเฟ (Scheffe')

สรุปผลการศึกษาค้นคว้า

การศึกษาความพึงพอใจในการเรียนกลุ่มสาระการงานอาชีพและเทคโนโลยี นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน เขตคลองสาน กรุงเทพมหานคร สรุปผลการศึกษาค้นคว้าได้ดังนี้

1. ความพึงพอใจในการเรียนกลุ่มสาระการงาน อาชีพและเทคโนโลยี ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ในด้านเนื้อหาสาระ ด้านกระบวนการจัดการเรียนรู้ ด้านสื่อการเรียนการสอน ด้านการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า

1.1 ความพึงพอใจในการเรียนกลุ่มสาระการงาน อาชีพและเทคโนโลยีของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ด้านเนื้อหาสาระ โดยรวมอยู่ในระดับปานกลางเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่าข้อที่มีความพึงพอใจอยู่ในระดับมาก ได้แก่ หลักการใช้งานคอมพิวเตอร์เบื้องต้น การประดิษฐ์สิ่งของ การเลือกซื้ออาหารสด อาหารแห้ง การดูแลรักษาเสื้อผ้าและเครื่องแต่งกาย การประกอบอาหารอย่างง่าย และหลักการจัดบ้านและทำความสะอาดบ้าน ส่วนข้ออื่นๆ มีความพึงพอใจอยู่ในระดับปานกลาง

1.2 ความพึงพอใจในการเรียนกลุ่มสาระการงาน อาชีพและเทคโนโลยี ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ด้านกระบวนการจัดการเรียนรู้ โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่าข้อที่มีความพึงพอใจอยู่ในระดับมาก ได้แก่ การเปิดโอกาสให้นักเรียนแสดงความคิดเห็นและมีส่วนร่วมในการทำงาน การเรียนรู้โดยการปฏิบัติจริง การทำงานเป็นกลุ่ม การ

แจ้งจุดประสงค์การเรียนรู้ก่อนเรียน การสาธิตการปฏิบัติงาน การจัดกิจกรรมการเรียนการสอน และการเอาใจใส่ต่อปัญหาในการเรียนของนักเรียนเป็นรายบุคคล ส่วนข้ออื่นๆ มีความพึงพอใจอยู่ในระดับปานกลาง

1.3 ความพึงพอใจในการเรียนกลุ่มสาระการงาน อาชีพ และเทคโนโลยี ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ด้านสื่อการเรียนการสอน โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่าข้อที่มีความพึงพอใจอยู่ในระดับมาก ได้แก่ การใช้ใบงาน ใบความรู้ การนำสื่อและอุปกรณ์มาประกอบการเรียนรู้ ห้องปฏิบัติการคอมพิวเตอร์ และการมีส่วนร่วมในการจัดเตรียมและใช้อุปกรณ์ประกอบการจัดการเรียนรู้ ส่วนข้อที่มีความพึงพอใจในระดับปานกลางคือ การพาไปศึกษานอกสถานที่

1.4 ความพึงพอใจในการเรียนกลุ่มสาระการงาน อาชีพและเทคโนโลยี ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ด้านการวัดและประเมินผลการเรียนรู้โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่าข้อที่มีความพึงพอใจอยู่ในระดับมาก ได้แก่ การประเมินผลงานโดยครูผู้สอน และการทำแบบทดสอบ ส่วนข้ออื่นๆ มีความพึงพอใจอยู่ในระดับปานกลาง

2. การเปรียบเทียบความพึงพอใจในการเรียนกลุ่มสาระการงานอาชีพและเทคโนโลยี ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน เขตคลองสาน กรุงเทพมหานคร โดยจำแนกตามเพศ และผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน แสดงเป็นรายด้านและโดยรวมปรากฏผลดังนี้

2.1 นักเรียนชายและหญิงชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 มีความพึงพอใจในการเรียนกลุ่มสาระการงานอาชีพและเทคโนโลยี โดยรวมแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่านักเรียนชายและนักเรียนหญิงมีความพึงพอใจในด้านเนื้อหาสาระ ด้านสื่อการเรียนการสอน และด้านการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ในส่วนด้านกระบวนการจัดการเรียนรู้ นักเรียนชายและนักเรียนหญิงมีความพึงพอใจแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยนักเรียนหญิงมีความพึงพอใจมากกว่านักเรียนชาย

2.2 นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ที่มีระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่างกัน มีความพึงพอใจในการเรียนกลุ่มสาระการงานอาชีพและเทคโนโลยี โดยรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยนักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนระดับ 2 ระดับ 3 และระดับ 4 มีความพึงพอใจมากกว่านักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ระดับ 1 เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่ามีความพึงพอใจแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .01 ในด้านเนื้อหาสาระ ด้านกระบวนการจัดการเรียนรู้ และด้านการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ โดยในด้านเนื้อหาสาระ พบว่านักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนระดับ 2 ระดับ 3 และระดับ 4 มีความพึงพอใจมากกว่านักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ระดับ 1 นอกจากนี้นักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนระดับ 4 ยังมีความพึงพอใจแตกต่างจากนักเรียนที่มีระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนระดับ 2 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยนักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนระดับ 4 มีความพึงพอใจมากกว่านักเรียนที่มีระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนระดับ 2 ในด้านกระบวนการจัดการเรียนรู้ นักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์

ทางการเรียนระดับ 2 ระดับ 3 และระดับ 4 มีความพึงพอใจมากกว่านักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ระดับ 1 นอกจากนี้นักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนระดับ 3 และระดับ 4 ยังมีความพึงพอใจแตกต่างจากนักเรียนที่มีระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนระดับ 2 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และ .01 ตามลำดับ โดยนักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนระดับ 3 และระดับ 4 มีความพึงพอใจมากกว่านักเรียนที่มีระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนระดับ 2 ในด้านสื่อการเรียนการสอน นักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนระดับ 3 และระดับ 4 มีความพึงพอใจมากกว่านักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนระดับ 1 และในด้านการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ นักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนระดับ 2 ระดับ 3 และระดับ 4 มีความพึงพอใจมากกว่านักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ระดับ 1 นอกจากนี้นักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนระดับ 4 ยังมีความพึงพอใจแตกต่างจากนักเรียนที่มีระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนระดับ 2 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยนักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนระดับ 4 มีความพึงพอใจมากกว่านักเรียนที่มีระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนระดับ 2

อภิปรายผล

การศึกษาความพึงพอใจในการเรียนกลุ่มสาระการงานอาชีพและเทคโนโลยี นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน เขตคลองสาน กรุงเทพมหานคร สามารถอภิปรายผลได้ดังต่อไปนี้

1.นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 มีความพึงพอใจโดยรวมอยู่ในระดับมาก ในการเรียนวิชากลุ่มสาระการงานอาชีพและเทคโนโลยี ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่าในการเรียนวิชากลุ่มสาระการงานอาชีพและเทคโนโลยีมีลักษณะการเรียนรู้ที่เน้นการปฏิบัติมากกว่าทฤษฎี ซึ่งนักเรียนได้มีโอกาสในการปฏิบัติจริง มีแหล่งการเรียนรู้ที่หลากหลาย อาทิเช่น ภูมิปัญญาท้องถิ่น แหล่งวิชาการ สถานประกอบการ สื่อสิ่งพิมพ์ รวมถึงสื่ออิเล็กทรอนิกส์ เช่น อินเทอร์เน็ต คอมพิวเตอร์ช่วยสอน (หน่วยศึกษานิเทศก์ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน. 2546 : 22 – 24) ซึ่งจากลักษณะและรูปแบบการเรียนรู้ดังกล่าว อาจจะเป็นเหตุผลที่นักเรียนมีความพึงพอใจในการเรียนวิชาในกลุ่มสาระการงานอาชีพและเทคโนโลยี อยู่ในระดับมาก ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของสมพงษ์ อุดมโชคทรัพย์ (2539 : บทคัดย่อ) ที่ได้ทำการวิจัยความพึงพอใจในการเรียนวิชาอาชีพธุรกิจ ในโรงเรียนมัธยมศึกษาปีที่ 3 สังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ซึ่งพบว่านักเรียนมีความพึงพอใจในการเรียนวิชาอาชีพธุรกิจด้านหลักสูตร ด้านวิธีการสอนและกิจกรรมการเรียนการสอนโดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก

2.การเปรียบเทียบความพึงพอใจในการเรียนกลุ่มสาระการงานอาชีพและเทคโนโลยี ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน

เขตคลองสาน กรุงเทพมหานคร โดยจำแนกตามเพศ และผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ซึ่งผลการวิจัยพบว่า

2.1 นักเรียนชายและนักเรียนหญิงมีความพึงพอใจในการเรียนวิชากลุ่มสาระการเรียนรู้งานอาชีพและเทคโนโลยี โดยรวมไม่แตกต่างกัน ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมติฐานข้อที่ 2 ที่ตั้งไว้ ทั้งนี้ อาจเป็นเพราะว่า โรงเรียนในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน เขตคลองสาน แต่ละโรงเรียนได้มีการดำเนินการจัดการเรียนการสอนโดยถือว่าผู้เรียนเป็นสำคัญตามแนวปฏิรูปการศึกษาโดยมีการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนในกลุ่มสาระการเรียนรู้งานอาชีพและเทคโนโลยีที่เน้นการปฏิบัติจริง การประเมินผลตามสภาพจริง นักเรียนทุกคนมีส่วนร่วมในกิจกรรมและแสดงความคิดเห็นมากขึ้นจึงทำให้นักเรียนเพศชายและเพศหญิงมีความพึงพอใจในการเรียนกลุ่มการเรียนรู้งานอาชีพและเทคโนโลยีไม่แตกต่างกันซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของวรรณิ ลิ้มอักษร. (2543:58) ที่กล่าวว่าตัวแปรที่เกี่ยวกับตัวผู้เรียน ในด้านของเพศนั้นโดยธรรมชาติทั่ว ๆ ไป แล้วเพศหญิงกับเพศชายมีความสามารถในการเรียนรู้ใกล้เคียงกันเช่นเดียวกับงานวิจัยของสมพงษ์ อุดมโชคทรัพย์ (2539 : บทคัดย่อ) ที่ได้ทำการวิจัยความพึงพอใจในการเรียนวิชาอาชีพธุรกิจ ในโรงเรียนมัธยมศึกษาปีที่ 3 สังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ที่พบว่านักเรียนชายและหญิงมีความพึงพอใจต่อการเรียนวิชาอาชีพธุรกิจด้านหลักสูตร ด้านวิธีสอน และกิจกรรมการเรียนการสอน โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้ผลที่ได้ไม่สอดคล้องกับงานวิจัย น่าจะมาจากสาเหตุ ของเนื้อหาและกิจกรรมการเรียนซึ่งมีลักษณะที่หลากหลาย และวิธีการเรียนที่เน้นการปฏิบัติกับสถานการณ์ที่เป็นจริง จึงอาจจะเป็นเหตุผลที่นักเรียนไม่ว่าจะเป็นชายและหญิงมีความพึงพอใจต่อการเรียนไม่แตกต่างกัน

2.2 นักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่างกัน มีความพึงพอใจในการเรียนวิชากลุ่มสาระการเรียนรู้งานอาชีพและเทคโนโลยี โดยรวมแตกต่างกัน โดยนักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางในระดับ 4 ระดับ 3 และระดับ 2 มีความพึงพอใจมากกว่านักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ระดับ 1 นอกจากนี้ นักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนในระดับ 4 และ 3 มีความพึงพอใจมากกว่านักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนในระดับ 2 ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ในข้อ 3 ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเป็นแรงจูงใจอย่างหนึ่งที่ทำให้ผู้เรียนเกิดความรู้สึกพึงพอใจในการเรียนที่ระดับต่างกัน นักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงจะมีความรู้สึกว่าตนเองประสบความสำเร็จทำให้เกิดความต้องการและความสนใจมากกว่านักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำกว่า ซึ่งสอดคล้องกับ ศุภสิริ โสมเกตุ (2544: 54) ที่กล่าวว่าความพึงพอใจในการเรียน และผลการเรียนจะมีความสัมพันธ์กันในทางบวก เช่นเดียวกับ วรรณิ ลิ้มอักษร (2543 : 59) ว่าผู้เรียนที่มีความสนใจในการเรียนจะเป็นความสนใจเพราะมีความต้องการความสนใจเพราะมีความสามารถหรือความสนใจอันเนื่องมาจากความสำเร็จยอมทำให้ผู้เรียนมีสมาธิ มีความจดจ่อ ทุ่มเทให้กับการเรียนอย่างเต็มที่ ทั้งนี้โดยทั่วไปนักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนที่ดีนั้น มีความตั้งใจและความสนใจในการเรียนดีกว่านักเรียนที่มีผลการเรียนต่ำ ดังนั้นอาจจะเป็นด้วยเหตุผลดังกล่าวที่ทำให้นัก

เรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง มีความพึงพอใจในการเรียน วิชากลุ่มการงานอาชีพมากกว่านักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ต่ำ

ข้อเสนอแนะจากผลการศึกษาค้นคว้า

จากการศึกษาครั้งนี้นักเรียนมีความพึงพอใจในด้านกระบวนการจัดการเรียนรู้และด้านสื่อการเรียนการสอน อยู่ในระดับมาก ส่วนในด้านเนื้อหาสาระและด้านการวัดและประเมินผลการเรียน มีความพึงพอใจในระดับปานกลาง ซึ่งจากข้อค้นพบผู้บริหารและผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องควรนำไปปรับปรุงและพัฒนากระบวนการจัดการเรียนรู้ให้เหมาะสมและสอดคล้องกับความต้องการของนักเรียน โดยผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะดังนี้

1. ในด้านกระบวนการเรียนการสอนและด้านสื่อการเรียนการสอนควรมีการแลกเปลี่ยนความรู้ เทคนิคการสอนร่วมกันระหว่างครูในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน เขตคลองสาน กรุงเทพมหานคร
2. ในด้านเนื้อหาสาระ ควรให้ผู้เรียนมีโอกาสนในการร่วมแสดงความคิดเห็นต่อการจัดหน่วยการเรียนรู้และควรมีการจัดสาระหลักสูตรแกนกลางร่วมกันระหว่างครูในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน เขตคลองสาน กรุงเทพมหานคร เพื่อให้ได้สาระหลักสูตรที่สอดคล้องกับความต้องการของผู้เรียน
3. ในด้านการวัดและประเมินผล ควรมีเครื่องมือวัดผลที่หลากหลายเปิดโอกาสให้ผู้ปกครอง นักเรียนได้มีส่วนร่วมกับครูผู้สอนร่วมกันกำหนดเกณฑ์การวัดและประเมินผล

ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรมีการศึกษาความพึงพอใจของผู้ปกครองและครูมีต่อการเรียนกลุ่มสาระการงานอาชีพและเทคโนโลยี
2. ควรมีการศึกษาความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการเรียนในกลุ่มสาระอื่นๆ
3. ควรมีการศึกษาปัจจัยหรือตัวแปรที่ส่งผลต่อความพึงพอใจในการเรียนกลุ่มสาระการงานอาชีพและเทคโนโลยี

บรรณานุกรม

บรรณานุกรม

- กันยา สุวรรณแสง.(2532). จิตวิทยาทั่วไป. กรุงเทพฯ : บำรุงสาส์น
- กาญจนา ภาสุพันธ์.(2531).ความพึงพอใจของนักศึกษาที่มีต่อสภาพแวดล้อมในวิทยาลัย
อาชีวศึกษา . สังกัดกรมอาชีวศึกษา เขตการศึกษา 8. ปรินญานิพนธ์ กศ.ม.
กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร.
- กิตติมา ปรีดีดิถก.(2529).ทฤษฎีการบริหารองค์การ. กรุงเทพฯ : ธนาคารพิมพ์.
- กรมวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการ. (2544).หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544.
กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์องค์การรับส่งสินค้าและพัสดุภัณฑ์ (ร.ส.พ.).
- ขจรสุดา เหล็กเพชร.(2522).การสร้างแบบสำรวจนิสัยและทัศนคติในการเรียนของนักเรียน
ชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น.วิทยานิพนธ์ ค.ม. กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
ถ่ายเอกสาร..
- จินดนา ไบกาซูย์.(2534).การจัดทำหนังสือสำหรับเด็ก.กรุงเทพฯ : สุวีริยาสาส์น.
- เจริญ ศาสตราวหา. (2539). ความพึงพอใจของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนต้นที่มีต่อการสอน
วิชาพลศึกษา. ปรินญานิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
ประสานมิตร.
- ชัยยงค์ พรหมวงศ์ และคณะ.(2526).ระบบสื่อการสอน. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์จุฬาลงกรณ์
มหาวิทยาลัย.
- ชูศรี วงศ์รัตน์.(2544) .เทคนิคการใช้สถิติเพื่อการวิจัย. กรุงเทพฯ : เทพเนรมิตการพิมพ์.
- ทวีป อภิลิทธิ์.(2539).การสร้างสมรรถภาพในวิชาชีพครูโดยใช้กิจกรรมเป็นสื่อ.กรุงเทพฯ :
แกรมมี่จำกัด.
- ทวีศิลป์ พรหมสุวรรณ.(2542). การศึกษาเจตคติต่อการเรียนกลุ่มวิชาการงานและอาชีพของ
นักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัย
ศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร (ฝ่ายมัธยม).วิทยานิพนธ์ กศ.ม.กรุงเทพฯ:
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร.
- ทองทิพย์ วรรณพัฒน์และคณะ.(2520). หลักการสอนและการเตรียมประสบการณ์ภาค
ปฏิบัติ. อุดรธานี:โรงพิมพ์ไทยสามัคคี.
- ธำรง บัวศรี.(2542).ทฤษฎีหลักสูตรการออกแบบและการพัฒนา.พิมพ์ครั้งที่2.กรุงเทพฯ :
พัฒนาศึกษา.
- ประภา ตูลานนท์.(2540).ความพึงพอใจต่อสภาพการเรียนการสอนของนักศึกษาทางไกล
สายสามัญระดับมัธยมศึกษาตอนต้นในอำเภอชายแดนของจังหวัดสระแก้ว.
ปรินญานิพนธ์ กศ.ม. (การศึกษาผู้ใหญ่).บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัย
ศรีนครินทรวิโรฒ อุดรธานี.

- ปรีชา นิพนธ์พิทยา และสุทิน เนียนพลับ.(2537).เส้นทางสู่ผู้บริหารการศึกษา.มปพ.
 ———(2537).มิติใหม่ : การบริหารการศึกษาการพัฒนา.กรุงเทพฯ : ชีวพงษ์การพิมพ์.
- ปรีชา เศรษฐฐิต.(“ม.ป.ป.”).คู่มือการสอน.กรุงเทพฯ : อ.บุญช่วยการพิมพ์.
- พันธนิย์ วิทโคโต.(2546).”ผลการใช้หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐานของสถานศึกษา”.วารสาร
 วิชาการ. 5(6-7).
- พวงรัตน์ ทวีรัตน์.(2540).วิธีการวิจัยทางพฤติกรรมศาสตร์และสังคมศาสตร์. กรุงเทพฯ:
 สำนักทดสอบทางการศึกษาและจิตวิทยา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
 ประสานมิตร.
- ภิรมย์ โชติแดง.(2543).ปัจจัยการบริหารที่มีอิทธิพลต่อประสิทธิผลของโรงเรียนประถมศึกษา
 ศึกษาสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ เขตการศึกษา
 5. ปริญญาโท.ศษ.ม. (การบริหารการศึกษา).นครปฐม : บัณฑิตวิทยาลัย
 มหาวิทยาลัยศิลปากร.อัสสำเนา.
- มยุรี เศวตนัย . (2542) คุณลักษณะของครูที่ดีตามแนวคิดของนักเรียนประถมศึกษาสังกัด
 กรุงเทพมหานคร. วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตร์มหาบัณฑิต. สาขาวิชาการบริหารการ
 ศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.
- ยุทธพงษ์ ไกรวรรณ.(2543).พื้นฐานการวิจัย. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์สุวิริยาสาน.
- ละเมียด ลิ้มอักษร.(2516).วิชาครู ตอน 2. พิมพ์ครั้งที่ 4. กรุงเทพฯ: องค์การคำครูสภา.
- วรรณ ลิ้มอักษร.(2543). จิตวิทยาการศึกษา. ภาคจิตวิทยาและการแนะแนว คณะศึกษาศาสตร์
 มหาวิทยาลัยทักษิณ. สงขลา
- วันทยา วงศ์ศิลปภิรมย์.(2533).การศึกษาผลสัมฤทธิ์ของนักเรียนที่มีผลมาจากความพึงพอใจ
 ในการได้เลือกบทเรียน.ปริญญาโท.กศ.ม. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัย
 ศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร.
- วาสนา จันทรอุไร. (2546).ความพึงพอใจของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ต่อวิชาการงาน
 และอาชีพโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษาสังกัดเทศบาลเมืองเพชรบุรี.
 ปริญญาโท. กศ.ม. (ธุรกิจการศึกษา) บัณฑิตวิทยาลัย
 มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- ศุภสิริ โสมาเกต. (2544). การเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ในการเรียนและความพึงพอใจใน
 ภาษาอังกฤษของนักเรียนและชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ระหว่างการเรียนรู้โดย
 โครงการกับการเรียนรู้ตามคู่มือครู. ปริญญาโท.กศ.ม.(การประถมศึกษา).
 มหาสารคาม : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- สมพงษ์ เกษมสิน.(2523). การบริหารงานบุคคลแผนใหม่. กรุงเทพฯ: ไทยวัฒนาพานิช.
- สมพงษ์ อุดมโชคทรัพย์.(2539).ความพึงพอใจในการเรียนวิชาอาชีพธุรกิจของนักเรียน
 มัธยมศึกษาปีที่3 สังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดพระนครศรีอยุธยา.สารนิพนธ์

กศ.ม. (ธุรกิจศึกษา) .กรุงเทพฯ :บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
ถ่ายเอกสาร.

สมยศ นาวิการ. (2524). **การพัฒนาหลักสูตร**. กรุงเทพฯ: สมหมายการพิมพ์
สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ.(2539). **แผนพัฒนาการศึกษาแห่งชาติ ฉบับที่ 8.**
(พ.ศ. 2540-2544). กรุงเทพฯ: อรรถพลการพิมพ์.

----- (2542). **พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2542**. กรุงเทพฯ.

สุเทพ เมฆ.(2538). **ความพึงพอใจในบรรยากาศการเรียนการสอนของนักเรียนและครู**
โรงเรียนอาชีวศึกษาเอกชน ประเภทพาณิชยกรรม ในเขตการศึกษา 12.
สารนิพนธ์ กศ.ม. (ธุรกิจศึกษา). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัย
ศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.

สุมนหา พรหมบุญและอรรวรรณ พรสีมา.(2540). "การเรียนรู้แบบมีส่วนร่วม".วารสารคุรุ
ศาสตร์ 1(23-24).

สุรพล เย็นเจริญ.(2531). **ความพึงพอใจต่อการเรียนวิชาอาชีพธุรกิจของนักเรียนมัธยม**
ศึกษา ปีที่ 5 และ มัธยมศึกษาปีที่6 โรงเรียนปทุมคงคา สังกัดกรมสามัญ
ศึกษา.กรุงเทพมหานคร. ปริญญานิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร.

สุวิทย์ มูลคำ และคณะ.(2543). **เด็กเรียนรู้ด้วยคู่มือครูอาชีพ**. กรุงเทพฯ : บริษัท ที.พี.พรินท์
จำกัด.

หน่วยศึกษานิเทศก์. สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน.(2546). **ชุดเสริมสร้างศักยภาพ**
การบริหารจัดการหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544 เล่ม10
กระบวนการเรียนรู้ กลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพและเทคโนโลยี.
กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์คุรุสภา.

อัญชลี พวงสมบัติ. (2540). **การศึกษาแรงจูงใจในการเข้าเรียนของนักศึกษาหลักสูตรวิชา**
ชีพระยะสั้นคณะวิชาคหกรรมในวิทยาลัยสารพัดช่าง สมุทรปราการ.
ปริญญานิพนธ์. กศ.ม. (การศึกษาผู้ใหญ่). บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัย
ศรีนครินทรวิโรฒ. อัดสำเนา

อภิชาติ ชัยบาล.(2535). **สภาพการจัดการเรียนการสอนการงานและอาชีพ.เชียงใหม่ :**
สำนักงานศึกษานิเทศ เขตการศึกษา 8.

เอกศักดิ์ บุตรลับ.(2537). **ครูและการสอน.เพชรบุรี : คณะครุศาสตร์ สถาบันราชภัฏเพชรบุรี.**

Good, Carter Vicler. (1973) . **Dictionery of Education**. 3 rd. New York : McGraw-Hill
Book Company.

Popham,James W .and Eva I. Bader. (1970).**Systematic Instruction**. Englewood
Clifs, New Jerisy : Prentice-Hall.

Roger, C.R. (1969) . **Freedom to Learn**. Columbus, Ohio; Charles E. Merrill.

Wallerstein, Harvey.(1971). **A Dictionary of Psychology**. Maryland : Penquin Book
Inc.

Whitehead, Alfred N.(1967). **The Aims of Education and Other Essay**. New York :
The Free Press.

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก รายชื่อผู้เชี่ยวชาญตรวจแบบสอบถาม

รายชื่อผู้เชี่ยวชาญตรวจคุณภาพของเครื่องมือการวิจัย

1. นายธีระศักดิ์ กองทรัพย์ ผู้ช่วยอาจารย์ใหญ่ โรงเรียนวัดเจ้าอาม
สำนักงานเขตบางกอกน้อย กรุงเทพมหานคร
2. นางภวิกา รอดภัย อาจารย์ 2 ระดับ 7
โรงเรียนนาหลวง สำนักงานเขตทุ่งครุ กรุงเทพมหานคร
3. นางสาวเต็มดวง พรหมแสน หัวหน้ากลุ่มสาระการงานอาชีพและเทคโนโลยี
โรงเรียนสาธิตวิทยาลัยรามคำแหง (ฝ่ายประถม)

ภาคผนวก ข หนังสือติดต่อขอความร่วมมือในการศึกษาค้นคว้า

ที่ ศธ 0519.12/5353

บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
สุขุมวิท 23 กรุงเทพฯ 10110

) มิถุนายน 2547

เรื่อง ขอกความอนุเคราะห์เพื่อการวิจัย

เรียน อาจารย์ใหญ่โรงเรียนสตรีวุฒศึกษา

สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบสอบถาม

เนื่องด้วย นางสาวชนิตรา ศรีลัมพ์ นิสิตระดับปริญญาโท สาขาวิชาการประถมศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ได้รับอนุมัติให้ทำสารนิพนธ์ เรื่อง “การศึกษาความพึงพอใจในการเรียนกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทยและเทคโนโลยีของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน เขตคลองสาน กรุงเทพมหานคร” โดยมี ผู้ช่วยศาสตราจารย์สนั่น มีจันทร์หมาก เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาสารนิพนธ์ ในการนี้ นิสิตมีความจำเป็นต้องเก็บข้อมูลเพื่อการวิจัย โดยขอให้นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 จำนวน 40 คน ตอบแบบสอบถามการศึกษาความพึงพอใจในการเรียนกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทยและเทคโนโลยีของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน เขตคลองสาน กรุงเทพมหานคร ในระหว่างเดือนมีนาคม - พฤษภาคม 2547

จึงเรียนมาเพื่อขอกความอนุเคราะห์ ได้โปรดพิจารณาให้ นางสาวชนิตรา ศรีลัมพ์ ได้เก็บข้อมูลในการทำสารนิพนธ์ และขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูง ณ โอกาสนี้ด้วย

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์เพ็ญศิริ จีระเดชากุล)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

สำนักงานคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

โทร. 02-664-1000 ต่อ 5618, 5731

หมายเหตุ : ต้องการสอบถามข้อมูลเพิ่มเติม กรุณาติดต่อ นิสิต โทรศัพท์ 02-8616289 มือถือ 09-4525078

ที่ ศธ 0519.12/ 5354

บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
สุมนวิท 23 กรุงเทพฯ 10110

/ มิถุนายน 2547

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์เพื่อการวิจัย

เรียน อาจารย์ใหญ่โรงเรียนพัฒนาวิทยา

สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบสอบถาม

เนื่องด้วย นางสาวชนิตรา ศรีลัมภ์ นิสิตระดับปริญญาโท สาขาวิชาการประถมศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ได้รับอนุมัติให้ทำสารนิพนธ์ เรื่อง “การศึกษาความพึงพอใจในการเรียนกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทยและเทคโนโลยีของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน เขตคลองสาน กรุงเทพมหานคร” โดยมี ผู้ช่วยศาสตราจารย์สนั่น มีจันทร์ เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาสารนิพนธ์ ในการนี้ นิสิตมีความจำเป็นต้องเก็บข้อมูลเพื่อการวิจัย โดยขอให้ให้นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 จำนวน 20 คน ตอบแบบสอบถามการศึกษาความพึงพอใจในการเรียนกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทยและเทคโนโลยีของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน เขตคลองสาน กรุงเทพมหานคร ในระหว่างเดือนมีนาคม - พฤษภาคม 2547

จึงเรียนมาเพื่อขอความอนุเคราะห์ ได้โปรดพิจารณาให้ นางสาวชนิตรา ศรีลัมภ์ ได้เก็บข้อมูลในการทำสารนิพนธ์ และขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูง ณ โอกาสนี้ด้วย

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ เพ็ญศิริ จีระเดชากุล)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

สำนักงานคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

โทร. 02-664-1000 ต่อ 5618, 5731

หมายเหตุ : ต้องการสอบถามข้อมูลเพิ่มเติม กรุณาติดต่อ นิสิต โทรศัพท์ 02-8616289 มือถือ 09-4525078

ที่ ศธ 0519.12/ 5355

บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
สุขุมวิท 23 กรุงเทพฯ 10110

/ มิถุนายน 2547

เรื่อง ขอกความอนุเคราะห์เพื่อการวิจัย

เรียน อาจารย์ใหญ่โรงเรียนภาษาอนุสรณ์

สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบสอบถาม

เนื่องด้วย นางสาวชนิตรา ศรีลัมพ์ นิสิตระดับปริญญาโท สาขาวิชาการประถมศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ได้รับอนุมัติให้ทำสารนิพนธ์ เรื่อง “การศึกษาความพึงพอใจในการเรียนกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทยและเทคโนโลยีของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน เขตคลองสาน กรุงเทพมหานคร” โดยมี ผู้ช่วยศาสตราจารย์สนั่น มีจันทร์หมาก เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาสารนิพนธ์ ในการนี้ นิสิตมีความจำเป็นต้องเก็บข้อมูลเพื่อการวิจัย โดยขอให้ให้นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 จำนวน 40 คน ตอบแบบสอบถามการศึกษาความพึงพอใจในการเรียนกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทยและเทคโนโลยีของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน เขตคลองสาน กรุงเทพมหานคร ในระหว่างเดือนมีนาคม - พฤษภาคม 2547

จึงเรียนมาเพื่อขอกความอนุเคราะห์ ได้โปรดพิจารณาให้ นางสาวชนิตรา ศรีลัมพ์ ได้เก็บข้อมูลในการทำสารนิพนธ์ และขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูง ณ โอกาสนี้ด้วย

ขอแสดงความนับถือ

/๗๙๖๒

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ เพ็ญศิริ จิระเดชากุล)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

สำนักงานคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

โทร. 02-664-1000 ต่อ 5618, 5731

หมายเหตุ : ต้องการสอบถามข้อมูลเพิ่มเติม กรุณาติดต่อ นิสิต โทรศัพท์ 02-8616289 มือถือ 09-4525078

ที่ ศธ 0519.12/5356

บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
สุมนวิท 23 กรุงเทพฯ 10110

/ มิถุนายน 2547

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์เพื่อการวิจัย

เรียน อาจารย์ใหญ่โรงเรียนจันทรวิทยา

สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบสอบถาม

เนื่องด้วย นางสาวชนิตรา ศรีลัมภ์ นิติระดับปริญญาโท สาขาวิชาการประถมศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ได้รับอนุมัติให้ทำสารนิพนธ์ เรื่อง “การศึกษาความพึงพอใจในการเรียนกลุ่มสาระการเรียนรู้อาชีพและเทคโนโลยีของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน เขตคลองสาน กรุงเทพมหานคร” โดยมี ผู้ช่วยศาสตราจารย์สนั่น มีจันทร์ เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาสารนิพนธ์ ในการนี้ นิติมีความจำเป็นต้องเก็บข้อมูลเพื่อการวิจัย โดยขอให้นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 จำนวน 30 คน ตอบแบบสอบถามการศึกษาความพึงพอใจในการเรียนกลุ่มสาระการเรียนรู้อาชีพและเทคโนโลยีของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน เขตคลองสาน กรุงเทพมหานคร ในระหว่างเดือนมีนาคม - พฤษภาคม 2547

จึงเรียนมาเพื่อขอความอนุเคราะห์ ได้โปรดพิจารณาให้ นางสาวชนิตรา ศรีลัมภ์ ได้เก็บข้อมูลในการทำสารนิพนธ์ และขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูง ณ โอกาสนี้ด้วย

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ เพ็ญสิริ จีระเชชากุล)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

สำนักงานคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

โทร. 02-664-1000 ต่อ 5618, 5731

หมายเหตุ : ต้องการสอบถามข้อมูลเพิ่มเติม กรุณาติดต่อ นิติ โทรศัพท์ 02-8616289 มือถือ 09-4525078

ที่ ศธ 0519.12/๕3๕๕

บัณฑิตวิทยาลัย

มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

สุขุมวิท 23 กรุงเทพฯ 10110

/ มิถุนายน 2547

เรื่อง ขอกความอนุเคราะห์เพื่อการวิจัย

เรียน อาจารย์ใหญ่โรงเรียนมานะวิทยา

สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบสอบถาม

เนื่องด้วย นางสาวชนิตรา ศรีลัมพ์ นิสิตระดับปริญญาโท สาขาวิชาการประถมศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ได้รับอนุมัติให้ทำสารนิพนธ์ เรื่อง “การศึกษาความพึงพอใจในการเรียนกลุ่มสาระการเรียนรู้อาชีพและเทคโนโลยีของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน เขตคลองสาน กรุงเทพมหานคร” โดยมี ผู้ช่วยศาสตราจารย์สนั่น มีจันทร์หมาก เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาสารนิพนธ์ ในการนี้ นิสิตมีความจำเป็นต้องเก็บข้อมูลเพื่อการวิจัย โดยขอให้นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 จำนวน 20 คน ตอบแบบสอบถามการศึกษาความพึงพอใจในการเรียนกลุ่มสาระการเรียนรู้อาชีพและเทคโนโลยีของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน เขตคลองสาน กรุงเทพมหานคร ในระหว่างเดือนมีนาคม - พฤษภาคม 2547

จึงเรียนมาเพื่อขอกความอนุเคราะห์ ได้โปรดพิจารณาให้ นางสาวชนิตรา ศรีลัมพ์ ได้เก็บข้อมูลในการทำสารนิพนธ์ และขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูง ณ โอกาสนี้ด้วย

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์เพ็ญศิริ จีระเดชากุล)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

สำนักงานคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

โทร. 02-664-1000 ต่อ 5618, 5731

หมายเหตุ : ต้องการสอบถามข้อมูลเพิ่มเติม กรุณาติดต่อ นิสิต โทรศัพท์ 02-8616289 มือถือ 09-4525078

ที่ ศธ 0519.12/5358

บัณฑิตวิทยาลัย

มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

สุขุมวิท 23 กรุงเทพฯ 10110

/ มิถุนายน 2547

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์เพื่อการวิจัย

เรียน อาจารย์ใหญ่โรงเรียนศิริชนศึกษา

สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบสอบถาม

เนื่องด้วย นางสาวชนิตรา ศรีลัมภ์ นิสิตระดับปริญญาโท สาขาวิชาการประถมศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ได้รับอนุมัติให้ทำสารนิพนธ์ เรื่อง “การศึกษาความพึงพอใจในการเรียนกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทยและเทคโนโลยีของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน เขตคลองสาน กรุงเทพมหานคร” โดยมี ผู้ช่วยศาสตราจารย์สนั่น มีจันทร์ เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาสารนิพนธ์ ในการนี้ นิสิตมีความจำเป็นต้องเก็บข้อมูลเพื่อการวิจัย โดยขอให้ให้นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 จำนวน 40 คน ตอบแบบสอบถามการศึกษาความพึงพอใจในการเรียนกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทยและเทคโนโลยีของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน เขตคลองสาน กรุงเทพมหานคร ในระหว่างเดือนมีนาคม - พฤษภาคม 2547

จึงเรียนมาเพื่อขอความอนุเคราะห์ ได้โปรดพิจารณาให้ นางสาวชนิตรา ศรีลัมภ์ ได้เก็บข้อมูลในการทำสารนิพนธ์ และขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูง ณ โอกาสนี้ด้วย

ขอแสดงความนับถือ

/ส.ช.ล.

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์เพ็ญศิริ จีระเดชากุล)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

สำนักงานคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

โทร. 02-664-1000 ต่อ 5618, 5731

หมายเหตุ : ต้องการสอบถามข้อมูลเพิ่มเติม กรุณาติดต่อ นิสิต โทรศัพท์ 02-8616289 มือถือ 09-4525078

ที่ ศธ 0519.12/5357

บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
สุขุมวิท 23 กรุงเทพฯ 10110

/ มิถุนายน 2547

เรื่อง ขอกความอนุเคราะห์เพื่อการวิจัย

เรียน อาจารย์ใหญ่โรงเรียนบำรุงวิชา

สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบสอบถาม

เนื่องด้วย นางสาวชนิตรา ศรีลัมภ์ นิสิตระดับปริญญาโท สาขาวิชาการประถมศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ได้รับอนุมัติให้ทำสารนิพนธ์ เรื่อง “การศึกษาความพึงพอใจในการเรียนกลุ่มสาระการงานอาชีพและเทคโนโลยีของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน เขตคลองสาน กรุงเทพมหานคร” โดยมี ผู้ช่วยศาสตราจารย์สนั่น มีชันหมาก เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาสารนิพนธ์ ในการนี้ นิสิตมีความจำเป็นต้องเก็บข้อมูลเพื่อการวิจัย โดยขอให้ให้นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 จำนวน 30 คน ตอบแบบสอบถามการศึกษาความพึงพอใจในการเรียนกลุ่มสาระการงานอาชีพและเทคโนโลยีของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน เขตคลองสาน กรุงเทพมหานคร ในระหว่างเดือนมีนาคม - พฤษภาคม 2547

จึงเรียนมาเพื่อขอกความอนุเคราะห์ ได้โปรดพิจารณาให้ นางสาวชนิตรา ศรีลัมภ์ ได้เก็บข้อมูลในการทำสารนิพนธ์ และขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูง ณ โอกาสนี้ด้วย

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์เพ็ญศิริ จีระเชชากุล)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

สำนักงานคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

โทร. 02-664-1000 ต่อ 5618, 5731

หมายเหตุ : ต้องการสอบถามข้อมูลเพิ่มเติม กรุณาติดต่อ นิสิต โทรศัพท์ 02-8616289 มือถือ 09-4525078

ภาคผนวก ค ตัวอย่างแบบสอบถาม

แบบสอบถามสำหรับการวิจัย

ความพึงพอใจในการเรียนกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาอังกฤษและเทคโนโลยีของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน เขตคลองสาน กรุงเทพมหานคร

คำชี้แจง ขอให้ผู้ตอบแบบสอบถามทำความเข้าใจเกี่ยวกับวิธีตอบและกรุณาตอบให้ครบทุก ข้อตามความเป็นจริงเพื่อให้ได้ข้อมูลที่สมบูรณ์

ตอนที่1 ข้อมูลส่วนตัวของผู้ตอบแบบสอบถาม โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่อง () หน้าข้อความที่ตรงกับความจริง

1.นักเรียน เพศ

() ชาย

() หญิง

2. ระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

() 4 หมายถึง ผลการเรียนดีมาก

() 3 หมายถึง ผลการเรียนดี

() 2 หมายถึง ผลการเรียนพอใช้

() 1 หมายถึง ผลการเรียนผ่านเกณฑ์

() 0 หมายถึง ผลการเรียนต่ำกว่าเกณฑ์

ตอนที่2 แบบสอบถามความพึงพอใจในการเรียนกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาอังกฤษและเทคโนโลยีของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ซึ่งแบ่งออกเป็น 4 ด้าน คือ ด้านเนื้อหาสาระ ด้านกระบวนการจัดการเรียนรู้ ด้านสื่อการเรียนการสอน ด้านการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ ผู้ตอบแบบสอบถามทำเครื่องหมาย ลงในช่องที่ตรงกับระดับความพึงพอใจแต่ละข้อตามความเป็นจริง คือมากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย น้อยที่สุด

ตัวอย่างแบบสอบถาม

ข้อ	รายการความพึงพอใจ	ระดับความพึงพอใจ				
		5	4	3	2	1
		มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุดหรือไม่มีเลย
0	ด้านกระบวนการจัดการเรียนรู้ การจัดกิจกรรมเสริมการเรียนรู้		✓			

จากตัวอย่างนี้ หมายความว่า ผู้ตอบแบบสอบถามมีความพึงพอใจในการจัดกิจกรรมเสริมการเรียนรู้ของครูผู้สอน อยู่ในระดับ มาก

	รายการความพึงพอใจ	ระดับความพึงพอใจ				
		5	4	3	2	1
		มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุดหรือไม่มีเลย
	<u>ด้านเนื้อหาสาระ</u>					
1.	หลักการจัดบ้านและทำความสะอาดบ้าน					
2.	การดูแลรักษาเสื้อผ้าและเครื่องแต่งกาย					
3.	การเลือกซื้ออาหารสด อาหารแห้ง					
4.	การประกอบอาหารอย่างง่าย					
5.	การใช้และเก็บรักษาเครื่องมือการเกษตร					
6.	หลักการเลี้ยงสัตว์					
7.	การปลูกพืชและบำรุงรักษา					
8.	การประดิษฐ์สิ่งของ					
9.	การจัดทำบันทึกรายรับ-รายจ่าย					
10.	หลักการใช้งานคอมพิวเตอร์เบื้องต้น					
	<u>ด้านกระบวนการจัดการเรียนรู้</u>					
11.	การแจ้งจุดประสงค์การเรียนรู้ก่อนเรียน					
12.	การทำงานเป็นกลุ่ม					
13.	การเปิดโอกาสให้นักเรียนแสดงความคิดเห็น และมีส่วนร่วมในการทำงาน					
14.	การเรียนรู้โดยการปฏิบัติจริง					
15.	การศึกษาหาความรู้จากห้องสมุดและ อินเทอร์เน็ต					
16.	การสาธิตการปฏิบัติงาน					
17.	การนำเสนอผลงานที่เกิดจากการปฏิบัติงาน ของนักเรียนในห้องเรียน					
18.	การจัดกิจกรรมการเรียนการสอน					
19.	การเอาใจใส่ต่อปัญหาในการเรียนของนักเรียน เป็นรายบุคคล					

ข้อ	รายการความพึงพอใจ	ระดับความพึงพอใจ				
		5	4	3	2	1
		มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุดหรือไม่มีเลย
	<u>ด้านสื่อการเรียนการสอน</u>					
20.	การนำสื่อและอุปกรณ์มาใช้ประกอบการเรียนรู้					
21.	การมีส่วนร่วมในการจัดเตรียมและใช้อุปกรณ์ประกอบการจัดการเรียนรู้					
22.	การใช้ใบงาน ใบความรู้					
23.	ห้องปฏิบัติการคอมพิวเตอร์					
24.	การพาไปศึกษานอกสถานที่					
	<u>ด้านการวัดและประเมินผลการเรียนรู้</u>					
25.	การทำแบบทดสอบ					
26.	การให้เพื่อนร่วมห้องประเมินผลงาน					
27.	การรายงานหน้าชั้นเรียน					
28.	การที่นักเรียนได้ประเมินผลงานและแสดงความรู้สึkstต่อผลงาน					
29.	การสัมภาษณ์นักเรียนเกี่ยวกับเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นระหว่างเรียน					
30.	การประเมินผลงานโดยครูผู้สอน					

ประวัติย่อของผู้วิจัย

ประวัติย่อของผู้วิจัย

ชื่อ – สกุล	นางสาวชนิตรา	ศรลัมพ์
เกิดวันที่	20 ธันวาคม	2515
สถานที่เกิด	อำเภอตะพานหิน	จังหวัดพิจิตร
สถานที่ทำงานปัจจุบัน	โรงเรียนศิริชนศึกษา ถนนสมเด็จพระยา	
	เขตคลองสาน กรุงเทพมหานคร	
ประวัติการศึกษา		
พ.ศ. 2536	ป.ว.ส. จากวิทยาลัยอาชีวศึกษาพิษณุโลก	
พ.ศ. 2538	ค.บ. (คหกรรมศาสตร์) จากสถาบันราชภัฏนครสวรรค์	
พ.ศ. 2547	กศ.ม. (การประถมศึกษา) จากมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ	